

RAMBØLL

Bright ideas.
Sustainable change.

Gjennomgang av kompetansehevingsprogrammet for universell utforming i høyere utdanning og høyere yrkesfaglig utdanning

Rapport fra Rambøll Management Consulting

Gjennomgang av kompetansehevingsprogrammet for universell utforming i høyere utdanning og høyere yrkesfaglig utdanning

Rapport fra Rambøll Management Consulting

Oppdragsnavn **Gjennomgang av kompetansehevingsprogrammet for universell utforming i
høyere utdanning og høyere yrkesfaglig utdanning**
Mottaker **Direktoratet for høyere utdanning og kompetanse (HK-dir)**
Dokument type **Rapport**
Versjon **2**
Dato **24.04.2026**
Utført av **Marie Bjella, Gunder F. Nordgården og Eline Moe Vestrheim**

Rambøll
Harbitzalléen 5
Postboks 427 Skøyen
0213 Oslo

T +47 22 51 80 00
<https://no.ramboll.com>

Innholdsfortegnelse

1.	Introduksjon	2
2.	Analytisk og metodisk tilnærming	4
2.1	Formål og problemstillinger	4
2.1.1	Begrepsavklaringer	5
2.2	Metodisk gjennomføring	5
2.2.1	Spørreundersøkelsen	5
2.2.2	Intervjuer	7
2.2.3	Analyser	8
2.2.4	Refleksjoner rundt datagrunnlaget	8
2.3	Leseveiledning for rapporten	9
3.	Resultater fra undersøkelsen	10
3.1	Overordnet om resultatene	10
3.2	Om søknader som fikk tilsagn	10
3.2.1	Type aktivitet	11
3.2.2	Gjennomføring	14
3.2.3	Resultater og effekter	17
3.3	Om aktiviteter som fikk avslag på søknaden	27
3.3.1	Type aktivitet	27
3.3.2	Gjennomføring	30
3.3.3	Avvist søknad	32
3.4	Om tilskuddsordningen	32
3.4.1	Formål og nytte	32
3.4.2	Søknad og rapportering	34
3.4.3	Tilskuddets innretning	36
3.4.4	Funn fra intervjuene	36
4.	Analyse	39
4.1	Introduksjon	39
4.2	Gjennomsnittlig vurdering fra tilskuddsmottakere	39
4.2.1	Topp 10 – Tilskuddsordningens styrker	39
4.2.2	Bunn 10 – Tilskuddsordningens utfordringer	40
4.3	Opplevd nytte for institusjonene	42
4.3.1	Sterkeste sammenhenger med opplevd nytte for institusjonene/enheten	43
4.3.2	Opplevd nytte på tvers	44
4.4	Opplevde effekter på tvers av prosjekttype	45
4.5	Forskjeller mellom institusjoner	47
4.5.1	Forskjeller mellom institusjonstyper	47
4.5.2	Forskjeller mellom institusjoner av ulik størrelse	48
5.	Oppsummering og vurdering	51
	Vedlegg 1: Spørreundersøkelse	54
	Vedlegg 2: Intervjuguide	69

1. Introduksjon

Rambøll har på oppdrag for Direktoratet for høyere utdanning og kompetanse (HK-dir) gjennomført en undersøkelse om kompetansehevingsprogrammet for universell utforming av høyere utdanning og høyere yrkesfaglig utdanning.

Målet med kompetansehevingsprogrammet er å styrke arbeidet med universell utforming som strategi for bedre læringsmiljø og som faginnhold i studieprogram og emner ved utdanningsinstitusjonene. Kompetansehevingsprogrammet er forankret i regjeringens handlingsplan for universell utforming, og undersøkelsen inngår i et bredere kunnskapsgrunnlag for videre utvikling av virkemidler på feltet.

Formålet med undersøkelsen har vært å få kunnskap om hva tilskuddsmidlene har bidratt til hos universiteter, høyskoler og fagskoler som har mottatt tilskudd fra kompetansehevingsprogrammet. Undersøkelsen har hatt særlig fokus på å undersøke hva institusjonene har oppnådd med tilskuddet som man ellers ikke ville oppnådd. På grunn av dette er det også innhentet innsikt fra institusjonene som fikk avslag på søknad om tilskudd, for å undersøke om de fikk gjennomført aktivitetene som planlagt til tross for at de ikke mottok tilskuddsmidler.

Innsikten ble innhentet ved en spørreundersøkelse til samtlige institusjoner som har søkt om tilskudd fra kompetansehevingsprogrammet i perioden 2021-2025, samt oppfølgende kvalitative intervjuer med et utvalg tilskuddsmottakere.

Hovedfunnene viser at:

- Tilskuddsmottakerne opplever økt bevissthet, oppmerksomhet og kompetanse på universell utforming blant ansatte ved egen institusjon.
- Tilskuddsmottakerne vurderer at effektene for egen institusjon i liten grad ville blitt oppnådd uten tilskuddet, særlig knyttet til kompetanse og tilgang til verktøy og virkemidler som tilgjengeliggjør undervisningen. Blant tilskuddsmottakerne som ble intervjuet er det en opplevelse av at tilskuddsmidlene bidrar til en forpliktelse og legitimitet for arbeidet med universell utforming, og at de derfor ikke ville sett de samme effektene uten midlene.
- Med hensyn til effekter for studenter ved institusjonen, tyder resultatene på at tilskuddsmottakere vurderer disse som mindre fremtredende enn effektene for ansatte - både blant mottakere av faglige stimuleringsmidler og blant mottakere av læringsmiljømidler, selv om det er visse forskjeller mellom dem. Det gjelder både med tanke på kompetanseutvikling for studentene (bevisstgjøring, opplæring og kunnskap om universell utforming), og når det kommer til bidrag til å sikre et universelt utformet læringsmiljø for studentene (tilgang på verktøy og virkemidler for å sikre at lokaler, digitale løsninger og undervisningen er tilgjengelig for alle studenter). Funnene peker på at det er færre som opplever disse effektene enn andre tiltenkte effekter for tilskuddsordningen.
- Når det gjelder effekter for andre institusjoner, vurderer tilskuddsmottakere at tilskuddet i mindre grad har bidratt til nytteverdi ut over egen institusjon, sammenlignet med effekter for egen institusjon. Samtidig vurderes det at disse effektene i svært liten grad ville blitt

oppnådd uten tilskuddet. Tilskuddsmottakerne som ble intervjuet etterlyser både mer deling av innholdet i prosjekter som får tilskudd gjennom tilskuddsordningen og effektene av dem.

- Tilskuddsordningens formål oppleves å være tydelig formulert. Tilskuddsmottakerne opplever i stor grad ordningen som et effektivt tiltak som gir verdi, og arbeidet med søknad og rapportering oppleves som tid vel brukt.
- Det er noe lavere vurderinger av hvorvidt midlene har bidratt til at institusjonen har endret på rutiner og systemer eller at de nå opplever å ha tilstrekkelig tid og ressurser til å prioritere arbeidet med universell utforming, sammenlignet med vurderinger av andre effekter fra tilskuddsmidlene. Resultatene tyder på at institusjonene opplever at de er avhengig av ekstern finansiering for å kunne gjennomføre tiltak knyttet til universell utforming – noe som kan tyde på manglende forankring av arbeidet på ledernivå. I intervjuene pekes det på at forankring av arbeidet med universell utforming på institusjonene fortsatt er en utfordring, og at det er behov for tiltak som kan skape varige systemendringer.
- I overkant av halvparten av prosjektene med avslag ble ikke gjennomført.

2. Analytisk og metodisk tilnærming

I dette kapittelet presenteres analytisk og metodisk tilnærming for undersøkelsen.

2.1 Formål og problemstillinger

Følgende problemstillinger har vært førende for undersøkelsen:

- **Addisjonalitet¹**: Har tilskuddsmottakerne oppnådd noe med tilskuddet som de ellers ikke hadde oppnådd?
- Har arbeidet påvirket/skapt interesse hos institusjonene (og i hvilken grad)?
- Hva slags prosesser har tilskuddene satt i gang hos institusjonene?
- Hvilke målbare/synlige effekter opplever institusjonene som har mottatt tilskuddsmidler?

I oppstarten av undersøkelsen ble problemstillingene operasjonalisert og konkretisert til konkrete spørsmål og analysetemaer. Dette ble gjort i forbindelse med utviklingen av spørreundersøkelsen.

Spørsmålet om addisjonalitet handler om tilskuddsmottakerne har oppnådd noe med tilskuddet som de ellers ikke ville oppnådd. Dette ble undersøkt ved å stille spørsmål om tilskuddsmottakerne ville gjennomført prosjektet uavhengig av om de fikk tilskuddsmidlene eller ikke, og om de ville oppnådd de samme resultatene uten tilskuddet. På lik linje mottok de som fikk avslag på sin søknad også spørsmålet om de hadde gjennomført aktivitetene de søkte om midler til.

Spørsmålet om interesse hos institusjonene ble operasjonalisert til spørsmål om ansatte og studenter har blitt mer bevisste på universell utforming, og om tilskuddsmidlene har bidratt til økt oppmerksomhet om universell utforming ved institusjonen.

Spørsmålet om hva slags prosesser tilskuddene har satt i gang hos institusjonene ble operasjonalisert til blant annet spørsmål om tilskuddsmidlene har bidratt til at tilskuddsmottakerne har fått tilstrekkelig tid og ressurser til å prioritere universell utforming, om man har fått avdekket styrker og svakheter ved eget arbeid med universell utforming, og bedre kjennskap til kompetansen og status på universell utforming i egen institusjon. Prosesser ble også operasjonalisert til endringer av rutiner og videreføring av arbeidet, med spørsmål om endringer i rutiner og systemer, om det er blitt utviklet produkter og løsninger som vil bli tatt i bruk fremover, og om institusjonene har fått kontakt med miljøer som jobber med universell utforming som man ikke hadde kontakt med før. Det ble også stilt spørsmål om andre enheter internt eller eksternt har blitt inspirert til å sette i gang tilsvarende arbeid rundt universell utforming, og om institusjonene har satt i gang prosesser eller arbeid med universell utforming utover det tilskuddet bidro med.

Hvilke målbare/synlige effekter institusjonene som har mottatt tilskuddsmidlene opplever ble operasjonalisert til konkrete spørsmål om i hvilken grad de har oppnådd resultatene institusjonene forventet med hensyn til effekter for egen institusjon og nytteverdi for andre institusjoner, enheter og organisasjoner. I tillegg operasjonaliserte vi spørsmål om effekter av tilskuddet i lys av hensikten med kompetansehevingsprogrammet². Hvilke målbare/synlige

¹ Senter for statlig økonomisk styring. (2007). *Evaluering av statlige tilskuddsordninger : Veileder*. SSØ. <https://www.dfo.no/sites/default/files/fagomr%C3%A5der/Tilskudd/Evaluering-av-statlige-tilskuddsordninger.pdf>

² Direktorat for høyere utdanning og kompetanse. (u.å.). *Kompetansehevingsprogrammet for universell utforming i høyere utdanning* <https://hkdir.no/programmer-og-tilskuddsordninger/kompetanseprogrammet-for-universell-utforming>

effekter institusjonene som har mottatt tilskuddsmidlene opplever er på mange måter også et resultat av svarene på spørsmålene over. Det vil si hvilke prosesser og interesser tilskuddsmidlene har ført til.

I tillegg til problemstillingene og analysetemaene presentert over var en sentral del av undersøkelsen den overordnede nytten av tilskuddsordningen, og om tilskuddsmottakerne opplevde at tiden de la inn i søknad og rapportering er verdt det de får ut av tilskuddet.

2.1.1 Begrepsavklaringer

Kompetansehevingsprogrammet er en todelt ordning hvor tilskuddsmottakerne både kan søke om læringsmiljømidler og faglige stimuleringsmidler.

Hovedformålet til læringsmiljømidler er å *forbedre studentenes læringsmiljø ved institusjonene, gjennom universell utforming som et mål eller en strategi.*³ Eksempler på læringsmiljøprosjekter er:

- Kunnskapsspredning og formidling
- Opplæring/kompetanseheving av ansatte
- Utvikling av produkter eller tjenester
- Kartlegginger
- Planarbeid

Hovedformålet til faglige stimuleringsmidler er at *studenter skal lære om universell utforming som fag gjennom sine studier.*⁴ Eksempler på faglige prosjekter er:

- Utvikling av undervisningsmateriell og studielitteratur
- Gjennomgang og endring av fagplaner
- Nettverksarbeid/fagsamlinger for studenter og ansatte
- Kompetanseheving av egne ansatte
- Utvikling av mindre kurs/workshops innen et emne
- Veiledning av studentoppgaver

I spørreundersøkelsen skiller vi mellom læringsmiljøtiltak og faglige stimuleringsmidler. Opplevelsen fra intervjuene og gjennomgang av søknadene/rapportene er at det tidvis kan være vanskelig med tydelige skiller mellom de to tiltakstypene for noen av prosjektene, og det er derfor ikke gjort omfattende analyser på forskjellene mellom dem. Enkelte av spørsmålene rundt måloppnåelse er mer relevant for en av tiltakstypene, og under disse spørsmålene presenterer vi funn for henholdsvis læringsmiljøtiltak og faglige stimuleringsmidler i form av forskjell i gjennomsnitt.

2.2 Metodisk gjennomføring

2.2.1 Spørreundersøkelsen

Undersøkelsen ble gjennomført som en elektronisk spørreskjemaundersøkelse, og var åpen i perioden 17.mars 2026 – 01.april 2026. Målgruppen for spørreundersøkelsen var ansvarlig søker for tilskuddene fra institusjonene som har søkt på tilskuddsordningen i perioden 2021-2025.

³ Direktorat for høyere utdanning og kompetanse. (u.å.). *Universell utforming i høyere utdanning 2026*. [Universell utforming i høyere utdanning 2026 | HK-dir](#)

⁴ Direktorat for høyere utdanning og kompetanse. (u.å.). *Universell utforming i høyere utdanning 2026*. [Universell utforming i høyere utdanning 2026 | HK-dir](#)

Utvikling av spørreskjemaet

Spørreskjemaet ble utviklet av Rambøll og godkjent av HK-dir. Som et grunnlag for utarbeidelsen av spørreskjemaet, gikk Rambøll gjennom søknader og rapporter fra tilskuddsmottakerne. Det ble utviklet et spørreskjema til de som hadde fått tilsagn på sin søknad og ett spørreskjema for de som hadde fått avslag. Institusjoner som både hadde fått tilsagn og avslag på søknader mottok spørsmål fra begge spørreskjemaene. Spørreskjemaet inneholdt spørsmål om søknads- og rapporteringsprosess, gjennomføring av prosjektet, resultater og effekter både internt og for eksterne institusjoner samt den generelle opplevelsen og innretningen av tilskuddsordningen. For fullstendig spørreskjema se vedlegg 1.

Deltakelse

Totalt svarte 57 respondenter på undersøkelsen, noe som tilsvarer en svarprosent på 48 prosent. Av disse utgjør de som kun har fått tilsagn 40 prosent (23 respondenter), de som kun har fått avslag 39 prosent (22 respondenter) og de som har fått både tilsagn og avslag 21 prosent (12 respondenter).

Resultatene i rapporten viser kun svar fra respondenter som gjennomførte hele undersøkelsen.

Representativitet

For å vurdere om respondentene er representative for hele bruttoutvalget, er det gjennomført en frafallsanalyse på bakgrunn av fire bakgrunnsvariabler: institusjonstype, årstall for søknad, søknadsstatus og institusjonsstørrelse. Analysen i sin helhet er presentert i Tabell 1. Resultatene fra undersøkelsen er ikke vektet etter resultatene fra frafallsanalysen siden det sjeldent er hensiktsmessig ved relativt små utvalg.

Frafallsanalysen viser at respondentgruppen i hovedsak speiler bruttoutvalget godt. For de fleste kategorier er differansen mellom respondentgruppen og bruttoutvalget på tre prosentpoeng eller mindre. De to tydeligste avvikene gjelder søknadsstatus og institusjonsstørrelse.

Respondenter fra store institusjoner er noe overrepresentert med 7 prosentpoeng, mens respondenter fra små institusjoner er noe underrepresentert med -5 prosentpoeng. For institusjonstype ser vi en overrepresentasjon av universiteter med 7 prosentpoeng, og en tilsvarende underrepresentasjon av vitenskapelige høyskoler/høyskoler (-6 prosentpoeng).

Personer med avviste søknader er noe underrepresentert blant respondentene med en differanse på -7 prosentpoeng, mens personer med godkjente søknader og personer med begge utfall er noe overrepresentert. Dette vil eventuelt kun ha utslag på spørsmål stilt til alle respondenter, som kun gjelder tre spørsmål i denne undersøkelsen. I disse tilfellene vil vi vise det samlede resultatet, og eventuelt kommentere dersom det er store forskjeller mellom respondentgruppene.

Tabell 1 Frafallsanalyse

		Antall respondenter	Andel av de som har svar	Andel i populasjonen	Differanse i prosentpoeng
Institusjonstype	Universitet	31	54 %	48 %	7
	Vitenskapelig høyskole / høyskole	12	21 %	27 %	-6
	Fagskole	14	25 %	26 %	-1

Årstall for søknad (per søknad)	2021	11	19 %	14 %	5
	2022	10	18 %	16 %	2
	2023	18	32 %	34 %	-3
	2024	17	30 %	29 %	1
	2025	19	33 %	30 %	3
Status på søknad(er)	Godkjent	23	40 %	38 %	3
	Avvist	22	39 %	46 %	-7
	Begge	12	21 %	17 %	4
Institusjons- størrelse	Liten (0–4 999 studenter)	20	35 %	40 %	-5
	Mellomstor (5 000– 19 999 studenter)	16	28 %	30 %	-2
	Stor (Over 20 000 studenter)	21	37 %	30 %	7

2.2.2 Intervjuer

Vi har gjennomført semistrukturerte dybdeintervju med 9 tilskuddsmottakere. Formålet med intervjuene var å utdype og nyansere funn fra spørreundersøkelsen. Utvalgskriteriene for intervjuene ble utarbeidet i samråd med oppdragsgiver. I utvalget av tilskuddsmottakere etterstrebet vi en variasjon i type institusjon, størrelse på institusjon, variasjon i type tiltak, størrelse på tiltak, når det ble søkt om tilskudd og geografisk spredning.

I tabellen under beskrives variasjoner i det endelige utvalget:

Tabell 2 Endelig utvalg intervju

Institusjonstype	Fagskole	2
	Høyskole	2
	Universitet	5
Størrelse	Liten	3
	Mellomstor	2
	Stor	4
Årstall for søknad <i>Antall avviste søknader i parentes</i>	2021	2(1)
	2022	4(0)
	2023	3(1)
	2024	3(2)

	2025	2(3)
Region		Institusjoner fra samtlige regioner, utenom region sør.
Størrelse på tiltak		Mellom 100 000 kr – 200 000 kr. i snitt ca. 168 000 kr.
Type tiltak <i>Antall avviste søknader i parentes</i>	Læringsmiljøtiltak	9(4)
	Faglig stimuleringsmidler	5(3)

De fleste av tilskuddsmottakerne som ble forespurt å delta på intervju takket ja til dette. I tilfeller der forespørselen ble avslått handlet dette om at institusjonene hadde mottatt beløp til et konkret produkt/tiltak og ikke opplevde å ha nok erfaring til å svare utfyllende på intervju.

Intervjuene ble gjennomført digitalt over teams i mars og april 2026. To konsulenter deltok i intervjuet og det ble tatt notater underveis. Ett av intervjuene ble gjennomført som et gruppeintervju med to informanter, resterende ble gjennomført som individuelle intervjuer.

Rambøll utviklet en intervjuguide som ble godkjent av HK-Dir. Intervjuguiden tar utgangspunkt i mange av de samme spørsmålene som informantene mottok i spørreundersøkelsen, men med utdypende spørsmål om konkrete beskrivelser og eksempler på hva tilskuddet har bidratt til. For fullstendig intervjuguide se vedlegg 2.

2.2.3 Analyser

Spørreskjemadata ble analysert i Rambølls spørreskjemaverktøy, SurveyXact, Microsoft Excel og SPSS. Først ble det gjennomført analyser av frafall og skjevheter, for å få et inntrykk av datakvaliteten på spørreskjemadataene. Deretter ble det gjennomført deskriptive analyser (svarfordeling) av alle undersøkelsens spørsmål. Så ble sammenhenger i dataene undersøkt nærmere. Det ble gjennomført en korrelasjonsanalyse, samt sammenligninger av resultater for ulike grupper basert på type institusjon og institusjonens størrelse.

Intervjunotatene ble lagt inn i en analysematrise, der funnene ble sortert tematisk. Dette ga mulighet til både å gå i dybden på funn fra den enkelte tilskuddsmottaker og samtidig se likheter og forskjeller på tvers. Funnene fra intervjuene er ikke representative, men kan være med å eksemplifisere og gi mer kontekst til funnene fra breddeundersøkelsen.

2.2.4 Refleksjoner rundt datagrunnlaget

Det er utfordrende å isolere resultater og effekter av prosjektarbeid. I denne undersøkelsen har det ikke vært et mål å isolere effekter, men heller innhente og vurdere tilskuddsmottakernes opplevelse av effektene. I spørreundersøkelsen og i intervjuene har vi spurt om hvilke effekter tilskuddsmottakerne ser av arbeidet som er satt i gang gjennom tilskuddsordningen, og hvorvidt effektene ville vært til stede uten tilskuddsmidlene. Dataene og vurderingene baserer seg derfor på informantenes egenrapportering av effekter, og vi har ikke innhentet systematisk dokumentasjon fra hvert enkelt prosjekt. I enkelte tilfeller har institusjonene selv gjennomført evalueringer som vurderingene deres baserer seg på. De kvalitative intervjuene er blitt brukt til å gå i dybden på mekanismene bak opplevde effekter og hvordan tilskuddsmidlene bidrar eller ikke bidrar til observerte effekter.

Både spørreundersøkelsen og intervjuene tar utgangspunkt i spørsmål om gjennomføring, effekter søknad og rapportering fra tilskuddsordningen. For noen av tilskuddsmottakerne er det noen år siden de gjennomført prosjektene, noe som kan være med å påvirke hvor nøyaktig de kan svare på noen av spørsmålene.

I presentasjonen av noen resultater er svarene brutt ned på om respondentene har mottatt læringsmiljømidler eller faglig stimuleringsmidler. Dette gjelder enkelte spørsmål om opplevde effekter og måloppnåelse. Totalt har 26 respondenter mottatt læringsmiljømidler og 10 har mottatt faglig stimuleringsmidler. Undergruppen for faglig stimuleringsmidler er dermed liten, og enkelt svar kan påvirke resultatene i betydelig grad. Tallene bør derfor tolkes med forsiktighet.

2.3 Leseveiledning for rapporten

Den videre rapporten er strukturert på følgende måte:

Kapittel 3 presenterer resultatene fra de kvantitative og kvalitative undersøkelsene som er gjennomført. Det er delt inn i tre underkapitler som presenterer funn knyttet til de prosjektene som fikk tilsagn, de som fikk avslag og en generell vurdering av tilskuddsordningen som helhet. Under hver av disse underkapitlene er det delkapitler som gir en kort oppsummering av temaet, før den nærmere presenterer tallene fra undersøkelsen.

Kapittel 4 ser nærmere på sammenhenger i dataene. Vi gir en oversikt over de 10 spørsmålene med høyest vurdering fra tilskuddsmottakere og de 10 spørsmålene med lavest vurdering fra tilskuddsmottakere. Dette gir en indikasjon på tilskuddsordningens styrker og utfordringer, slik det er vurdert av tilskuddsmottakere. Videre ser vi nærmere på de sterkeste sammenhengene med spørsmålet «Tilskuddsmidlene har gitt stor verdi til institusjonen/enheten og vårt arbeid med universell utforming». Avslutningsvis viser vi de 10 spørsmålene med størst forskjell mellom institusjonstypene.

Kapittel 5 er en vurdering og oppsummering av funnene opp mot prosjektets problemstillinger knyttet til addisjonalitet, interesse, prosesser og målbare/synlige effekter.

3. Resultater fra undersøkelsen

3.1 Overordnet om resultatene

I de påfølgende underkapitlene vil vi presentere resultatene fra de kvantitative og kvalitative undersøkelsene som er gjennomført. Det er delt inn i tre underkapitler som presenterer funn knyttet til de prosjektene som fikk tilsagn, de som fikk avslag og en generell vurdering av tilskuddsordningen som helhet. Under hver av disse underkapitlene er det delkapitler som gir en kort oppsummering av temaet, før den nærmere presenterer tallene fra undersøkelsen.

Undersøkelsen oppsummert viser at blant de som har fått tilsagn, har hovedtyngden av gjennomførte aktiviteter vært knyttet til læringsmiljømidler, med vekt på kunnskapsutvikling og -spredning. Flertallet hadde ansatte som primærmålgruppe, og aktivitetene ble oftest gjennomført på institusjonsnivå. Prosjektene ble i stor grad gjennomført som planlagt og innenfor tidsplanen, og tilskuddsmidlene var en sentral faktor for at gjennomføringen var mulig.

Når det gjelder resultater og effekter av de gjennomførte prosjektene, opplever respondentene økt bevissthet om universell utforming generelt i institusjonen, med noe mer bevissthet blant de ansatte enn blant studenter. De vurderer at effektene for egen institusjon i liten grad ville blitt oppnådd uten tilskuddet, særlig knyttet til kompetanse og tilgang til verktøy og virkemidler som tilgjengeliggjør undervisningen. Omtrent halvparten oppgir også effekter ut over de forventede. I kommentarfeltet nevnes blant annet økt interesse i studentgruppen og fagmiljøet, samt sterkere forankring i ledelsen, som igjen bidro til å utløse ytterligere midler og muligheter for videre arbeid. Effekter ut over egen institusjon vurderes som noe mer begrenset.

Blant de som fikk avslag, viser resultatene at aktivitetene er omtrent likt fordelt mellom læringsmiljømidler og faglige stimuleringsmidler, og at også her har kunnskapsheving eller -spredning vært en del av den planlagte aktiviteten i mange tilfeller. I overkant av halvparten av prosjektene med avslag ble ikke gjennomført, og blant de som ikke gjennomførte eller gjennomførte prosjektet med større endringer er omtrent halvparten positive til å søke på nytt. Det er delte meninger om hvorvidt tilbakemeldingen på avslaget har vært tydelig.

Samlet sett om tilskuddsordningen opplever respondentene at tilskuddsordningens formål er tydelig formulert. De opplever i stor grad ordningen som et effektivt tiltak som gir verdi, og de gir uttrykk for at de er avhengige av ekstern finansiering for å kunne gjennomføre tiltak knyttet til universell utforming. Arbeidet med søknad og rapportering oppleves som tid vel brukt.

3.2 Om søknader som fikk tilsagn

I dette underkapittelet vil vi gå gjennom resultatene fra spørreundersøkelsen blant de som har fått tilsagn på en eller flere søknader, samt presentere de kvalitative funnene rundt gjennomføring, resultater og effekter av tilskuddsordningen.

Overordnet viser undersøkelsen at hovedtyngden av respondentene gjennomførte aktiviteter knyttet til læringsmiljømidler, med vekt på kunnskapsutvikling og -spredning. Flertallet hadde ansatte som primærmålgruppe, og aktivitetene ble oftest gjennomført på institusjonsnivå. Prosjektene ble i stor grad gjennomført som planlagt og innenfor tidsplanen, og tilskuddsmidlene var en sentral faktor for at gjennomføringen var mulig.

Når det gjelder resultater og effekter av tilskuddsordningen, tyder resultatene på at respondentene opplever god effekt av tilskuddsmidlene for egen institusjon. Resultatene viser at respondentene opplever økt bevissthet om universell utforming blant ansatte ved institusjonen. De vurderer at effektene for egen institusjon i liten grad ville blitt oppnådd uten tilskuddet, særlig knyttet til kompetanse og tilgang til verktøy og virkemidler som tilgjengeliggjør undervisningen for studentene. Omtrent halvparten oppgir også effekter ut over de forventede. I kommentarfeltet nevnes blant annet økt interesse i studentgruppen og fagmiljøet, samt sterkere forankring i ledelsen, som igjen bidro til å utløse ytterligere midler og muligheter for videre arbeid. Effekter for studentene og effekter ut over egen institusjon vurderes som mer begrensede.

De kvalitative intervjuene bekrefter flere av funnene fra spørreundersøkelsen. Funnene tyder på at tilskuddsmidlene gir en forpliktelse i institusjonenes arbeid med universell utforming, samt bidrar til legitimitet i arbeidet. Funnene viser at tilskuddsmottakerne opplever konkrete resultater og effekter av prosjektene gjennomført gjennom tilskuddsordningen. Tilskuddsmidlene virker å være et viktig ledd i et større arbeid med universell utforming på institusjonene. Intervjuene bekrefter at effekter for studentene og effekter ut over egen institusjon vurderes som mer begrensede. Tilskuddsmottakerne etterlyser både mer deling av hvilke prosjekter som får tilskudd gjennom tilskuddsordningen og effektene av dem. Det er noe ulikt om informantene opplever at prosjektene fører til endringer i prosesser og rutiner i arbeidet med universell utforming på egen institusjon.

3.2.1 Type aktivitet

Innledningsvis i undersøkelsen ønsket vi å kartlegge respondentenes prosjekter med hensyn til hvilke typer aktiviteter, hvilket nivå ved institusjonen aktiviteten ble gjennomført på, og hvem som var primærmålgruppen. Overordnet finner vi at hovedtyngden av respondentene gjennomførte aktiviteter knyttet til læringsmiljømidler, og at mange av aktivitetene handler om kunnskap i form av kunnskapsutvikling eller -spredning. Flertallet av prosjektene har de ansatte som primærmålgruppe, og aktivitetene er oftest på institusjonsnivå.

Blant respondentene som fikk tilsagn på søknaden, var de fleste av aktivitetene som ble gjennomført knyttet til læringsmiljømidler. Figur 3-1 viser at disse utgjør 70 prosent av aktivitetene.

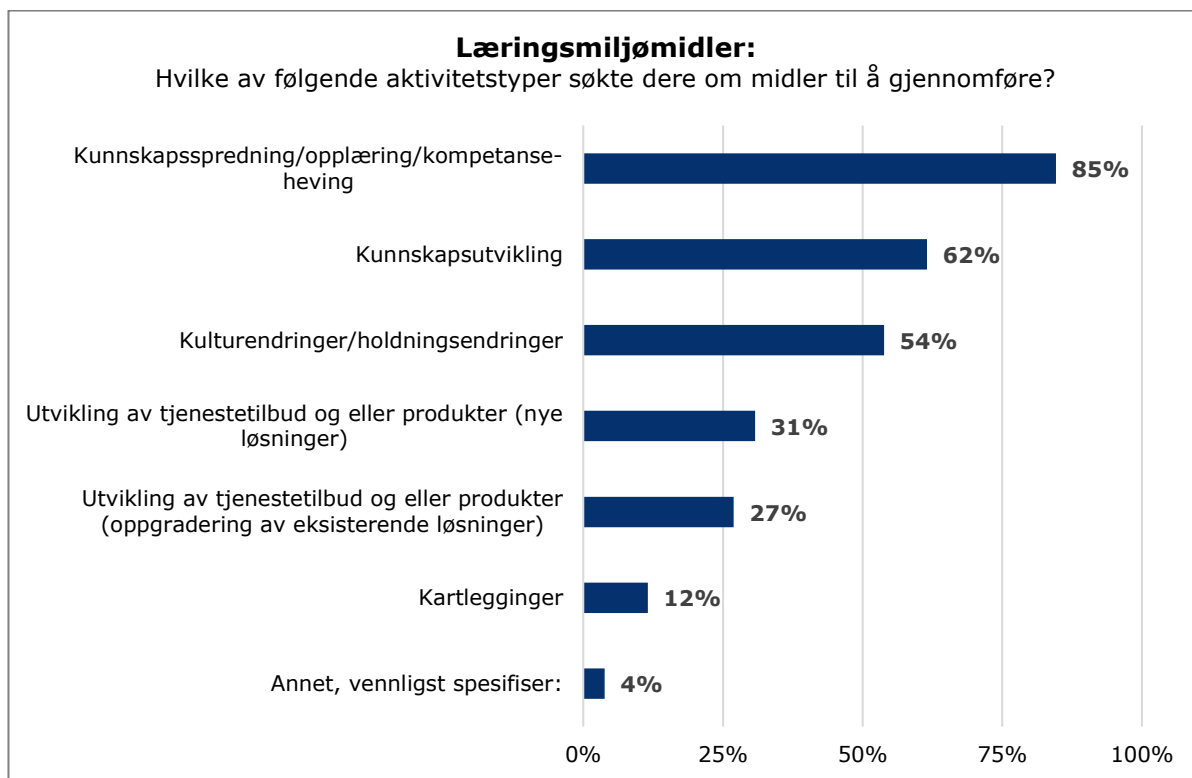
Figur 3-1 Prosjektets hovedtyngde (enkeltvalg per prosjekt) (n=35)

Samlet sett viser Figur 3-2 og Figur 3-3 at en stor del av aktivitetene som ble gjennomført var innen kunnskapsbygging eller -formidling mot både undervisere/fagpersonell og studenter. Det er i mindre grad gjennomført prosjekter knyttet til kartlegginger eller studentrettede aktiviteter som veiledning eller konkurranser.

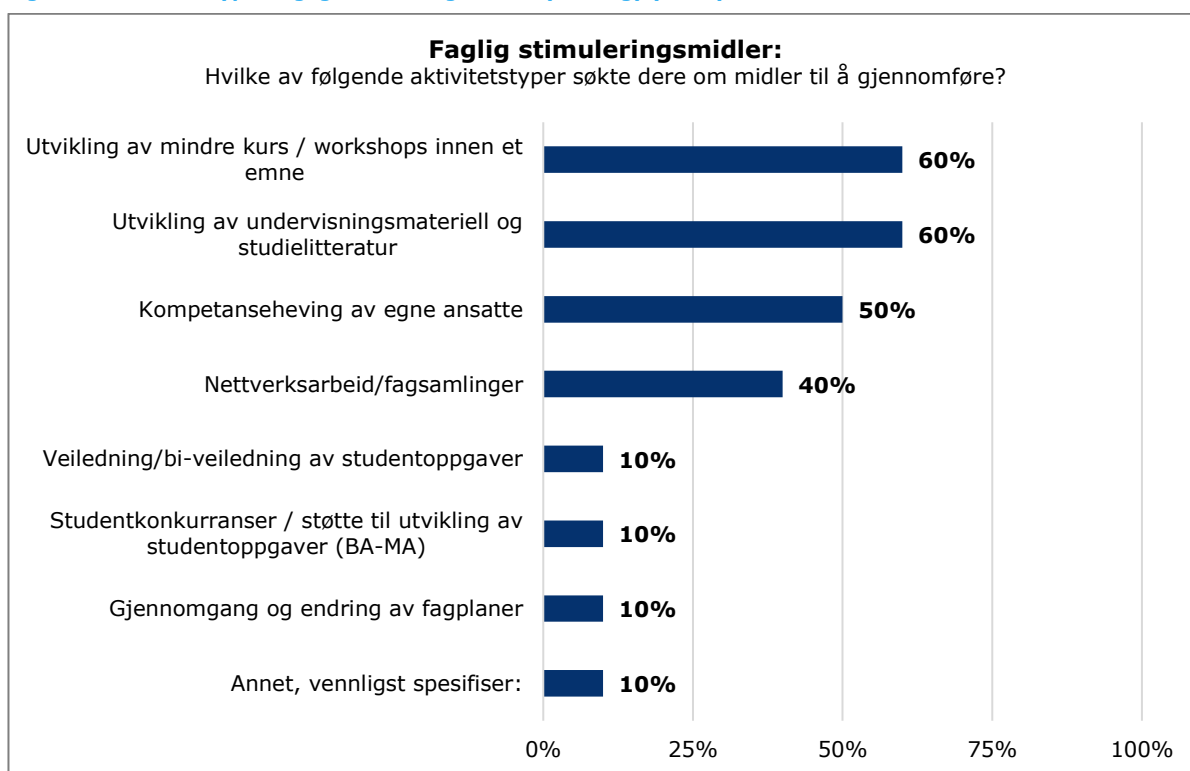
Som vi ser av Figur 3-2, svarer en stor andel av de som gjennomførte prosjekter innen læringsmiljømidler at prosjektet enten hadde aktiviteter som kunnskapsspredning, opplæring eller kompetanseheving eller kunnskapsutvikling. Det er også en stor andel av prosjektene som inneholdt aktiviteter som skulle bidra til kultur- eller holdningsendring.

Figur 3-2 Aktivitetstyper læringsmiljømidler (flervalg) (n=26)

Blant de som gjennomførte aktiviteter innen faglig stimulering, ser vi av Figur 3-3 at en stor andel av respondentene gjennomførte utvikling av mindre kurs eller workshops eller utvikling av undervisningsmateriell og studielitteratur. Det er også en stor andel som har gjennomført kompetanseheving av egne ansatte eller nettverksarbeid.

Figur 3-3 Aktivitetstyper faglig stimuleringsmidler (flervalg) (n=10)

Figur 3-4 beskriver hvilket nivå ved institusjonen prosjektets aktiviteter var rettet inn mot, og sier noe om prosjektets nedslagsfelt. Resultatene viser at flesteparten av aktivitetene var på institusjonsnivå. En stor andel var også på instituttnivå, mens en mindre andel var på fakultetsnivå. På tvers av type institusjon, viser resultatene at fagskoler har flest aktiviteter på institusjonsnivå (71 prosent av prosjektene)⁵, mens universiteter har færrest aktiviteter på institusjonsnivå (47 prosent av prosjektene). Universitetene har til gjengjeld betydelig flere prosjekter på instituttnivå (58 prosent av prosjektene).

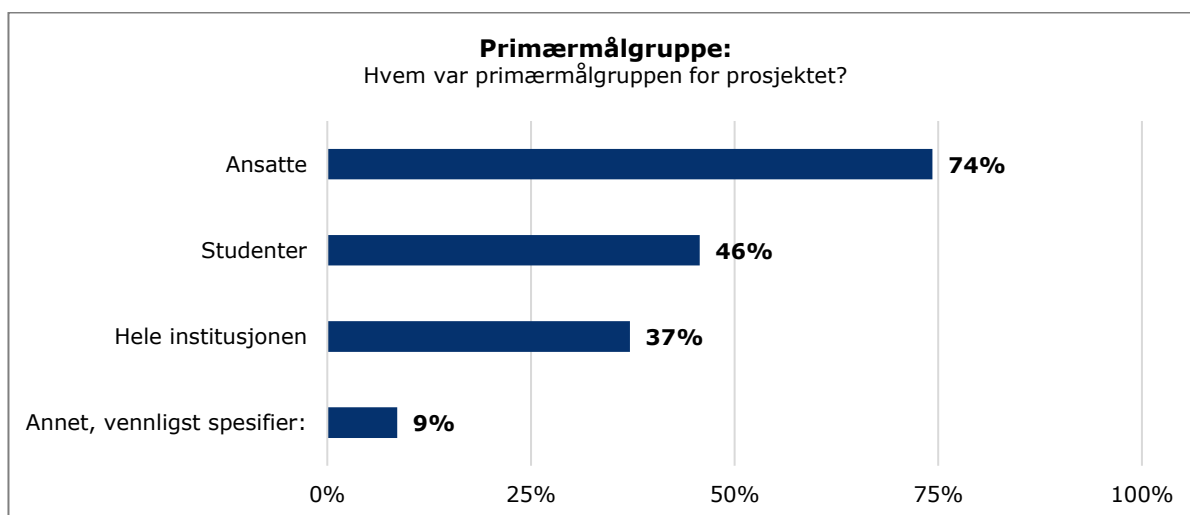
⁵ Dette spørsmålet ble stilt likt til både universiteter, høyskoler/vitenskapelige høyskoler og fagskoler. Fagskoler er ofte mindre enheter uten definerte fakulteter og institutter, og resultatene viser at fagskolene kun har huket av for enten «Institusjonsnivå» eller «Annet».

Figur 3-4 Aktivitetens nivå (flervalg) (n=35)

For ytterligere å undersøke prosjektets nedslagsfelt, svarte respondentene på spørsmål om hvem som var primærmålgruppen for prosjektet. Slik vi ser av Figur 3-5, har flesteparten av aktivitetene de ansatte som primærmålgruppe, mens i underkant av halvparten har studentene som primærmålgruppe. Litt over en av tre prosjekter hadde hele institusjonen som primærmålgruppe.

Figur 3-5 Primærmålgruppe (flervalg) (n=35)

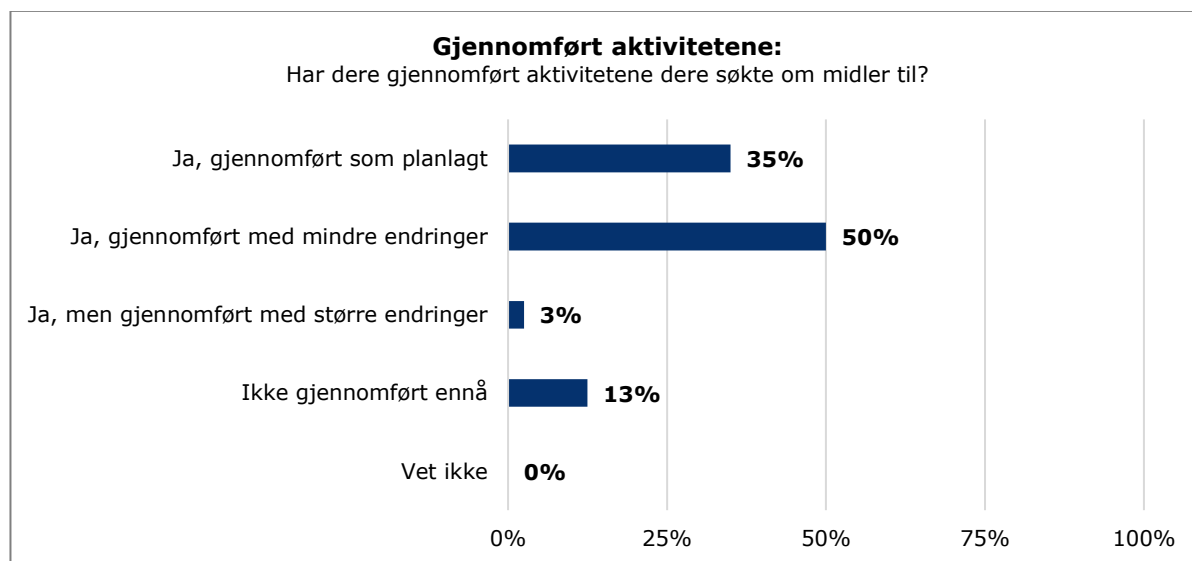
3.2.2 Gjennomføring

Videre fikk respondentene spørsmål knyttet til selve gjennomføringen av prosjektet, spesielt knyttet til hvorvidt det ble gjennomført som planlagt og om tilskuddsmidlene som faktor for

gjennomføring. Overordnet ser vi at aktivitetene ofte har blitt gjennomført som planlagt og innenfor tidsplanen, og at tilskuddsmidlene i stor grad er med på å muliggjøre gjennomføringen.

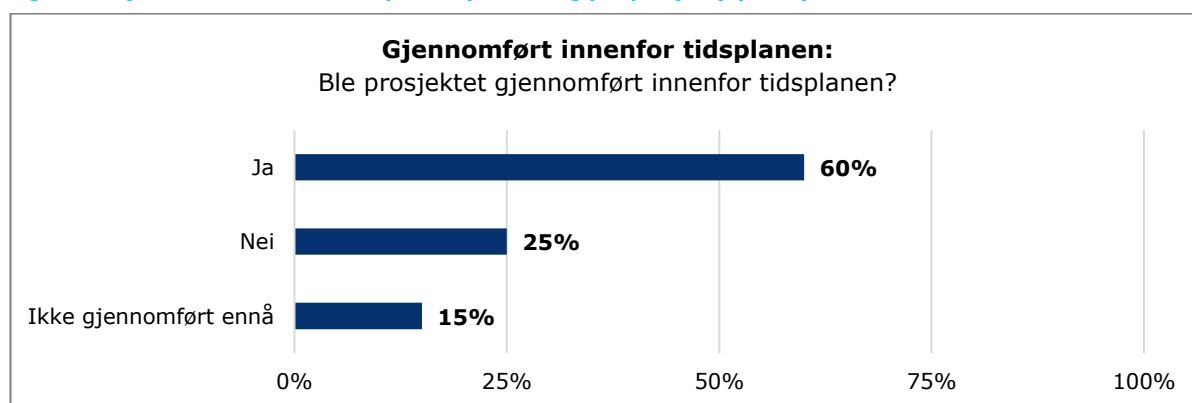
Resultatene viser at flesteparten av prosjektene ble gjennomført som planlagt eller med mindre endringer, mens et fåtall ikke har blitt gjennomført ennå. Blant de som ikke har gjennomført ennå er hovedandelen blant prosjekter som fikk tilsagn i 2025, og som derfor fremdeles er innenfor sin tidsplan.

Figur 3-6 Gjennomført aktivitetene (enkeltvalg per prosjekt) (n=35)

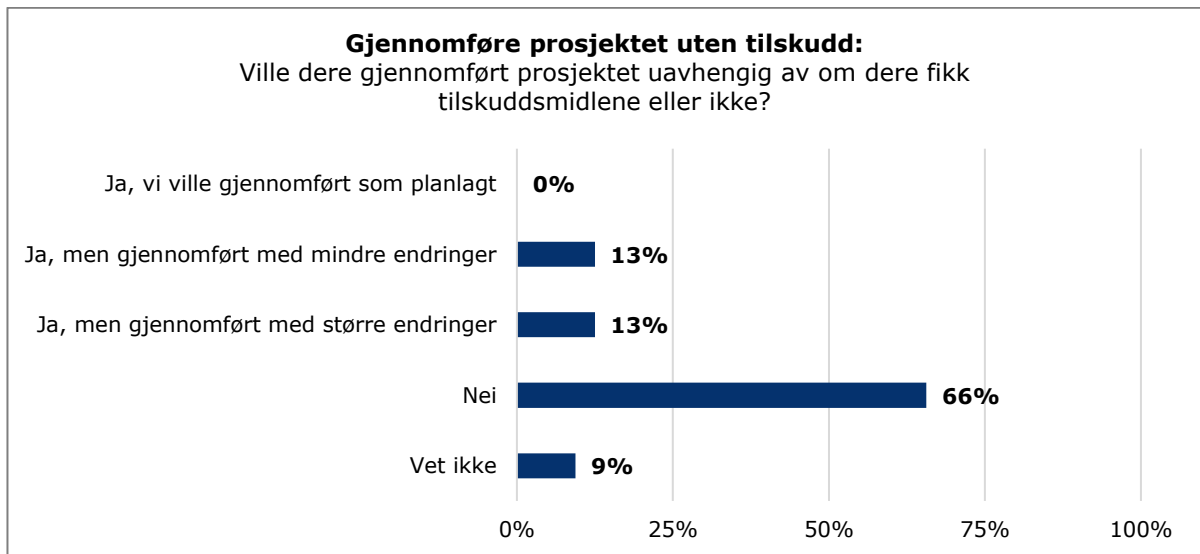
Slik vi ser av Figur 3-7, har også de fleste prosjektene blitt gjennomført innenfor tidsplanen. Ett av fire prosjekter ble ikke gjennomført innenfor tidsplanen.

Figur 3-7 Gjennomført innenfor tidsplanen (enkeltvalg per prosjekt) (n=35)

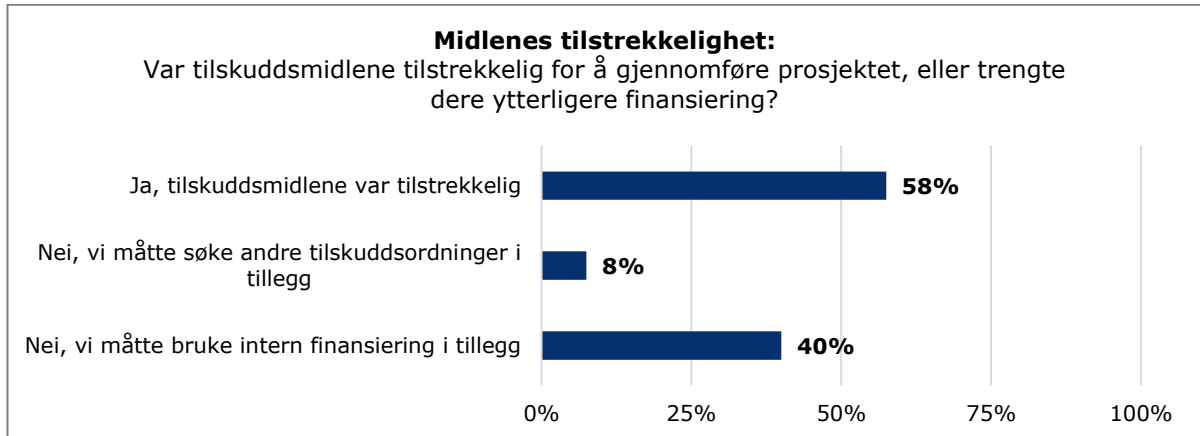
Videre fikk respondentene spørsmål om hvorvidt prosjektet ville blitt gjennomført uten tilskuddsmidlene de fikk tildelt. Her tyder resultatene på at prosjektene *ikke* ville blitt gjennomført som planlagt uten tilskuddsmidlene. Nesten to tredjedeler av respondentene svarer at de ikke ville gjennomført prosjektet i det hele tatt. Litt over en fjerdedel ville gjennomført med mindre eller større endringer, mens ingen ville gjennomført som planlagt.

Figur 3-8 Gjennomføre prosjektet uten tilskudd (enkeltvalg per prosjekt) (n=27)⁶

Tilskuddet virker også å være tilstrekkelig for gjennomføringen for mange. Over halvparten oppgir at tilskuddsmidlene var nok til å gjennomføre prosjektet. Samtidig ser vi at en relativt stor andel, 40 prosent, oppgir at de også måtte bruke intern finansiering i tillegg. Få har måtte søke andre tilskuddsordninger i tillegg.

Figur 3-9 Midlenes tilstrekkelighet (Enten «Ja» eller «Nei» (flervalg for «Nei») per prosjekt) (n=35)

3.2.2.1 Funn fra intervjuene

Funnene fra de kvalitative intervjuene gjenspeiler i stor grad funnene fra spørreundersøkelsen.

Tilskuddsmottakerne forteller at prosjektene ble gjennomført som planlagt. I noen tilfeller ble prosjektene gjennomført med mindre endringer som handlet om forskyvninger i tidsplanen for gjennomføringen. Noen av prosjektene ble også gjennomført under pandemien, noe som førte til behov for justeringer.

Både de kvantitative og kvalitative dataene viser at tilskuddet virker å være tilstrekkelig for å gjennomføre prosjektene som det ble søkt om midler til for mange av mottakerne. Samtidig viser resultatene fra spørreundersøkelsen at mange måtte bruke intern finansiering i tillegg. Funn fra

⁶ Dette spørsmålet ble bare stilt til mottakere av tilskudd i 2021, 2022, 2023 og 2024.

intervjuene bekrefter dette. I intervjuene kommer det frem at institusjonene har måtte bruke en del interne ressurser i tillegg. Dette handler om at ansatte som har hatt ansvar for prosjektene har brukt mye tid på å gjennomføre og muliggjøre prosjektene. I noen tilfeller har arbeidet som ble muliggjort gjennom tilskuddsordningen blitt videreført eller inspirert til andre prosjekter hos institusjonen. I slike tilfeller forteller tilskuddsmottakerne at det har blitt søkt midler fra andre tilskuddsordninger for å finansiere videre prosjektarbeid.

På lik linje som funnene fra spørreundersøkelsen viser de kvalitative intervjuene at tilskuddsmottakerne ikke ville gjennomført prosjektene uten tilskuddsmidlene fra kompetansehevingsprogrammet. De tilskuddsmottakerne som ble intervjuet som også hadde fått avslag på noen søknader, forteller at de ikke har fått gjennomført prosjektene som planlagt. I enkelte tilfeller har institusjonene gjennomført prosjektene uten tilskuddsmidlene, men da gjort endringer på størrelse eller omfanget av prosjektet. På spørsmålet om man ville gjennomført prosjektet/ene uten midlene fra kompetansehevingsprogrammet, svarer informantene:

«Nei, da hadde vi ikke hatt økonomi til å gjennomføre det. Ville vært tungt å dra det med seg. Og er jo en sterkere forpliktelse når vi får midler, både ovenfor kolleger og ledere.» - Tilskuddsmottaker

«Nei. Det å få det stempelet, for å kalle det det, HK-dir mener det er verdifullt og at vi skal gjøre det, det er så verdifullt.» - Tilskuddsmottaker

«Når man faktisk har fått midler må man gjøre det. Men ellers kan det fort forsvinne i drift.» - Tilskuddsmottaker

Som sitatene over tyder på gir tilskuddsmidlene en forpliktelse og legitimitet i institusjonenes arbeid med universell utforming, samt bidrar til å forankre og vise viktigheten av arbeidet. Informantene forteller at tilskuddsmidlene gir denne forpliktelsen uavhengig av størrelsen på tilskuddet.

3.2.3 Resultater og effekter

3.2.3.1 Effekter på interne arbeidsprosesser og interesse for universell utforming

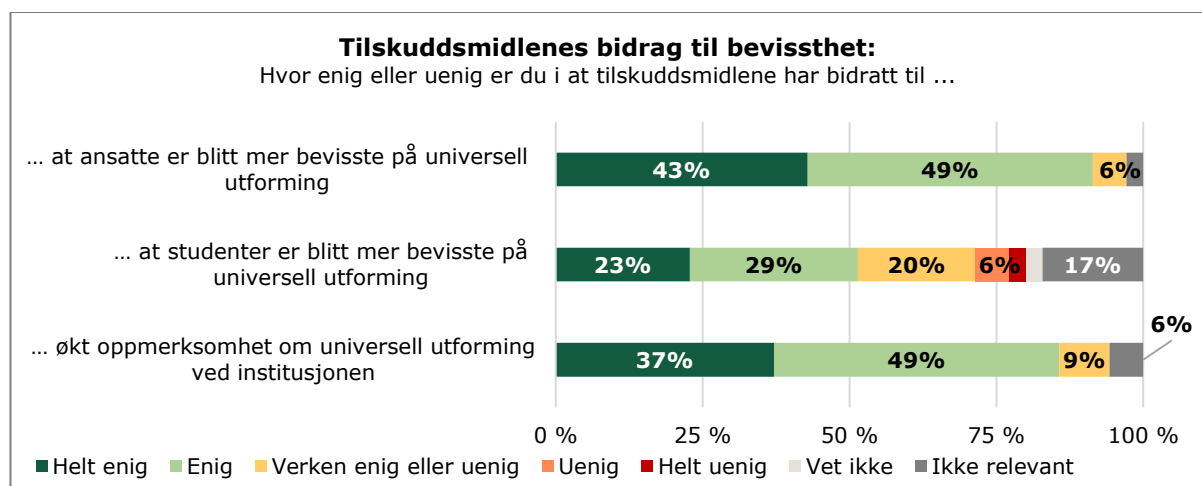
Respondentene har også fått spørsmål knyttet til hvilke resultater og effekter de ser av prosjektene som er gjennomført på bakgrunn av tilskuddsmidlene. Overordnet finner vi at respondentene opplever i stor grad at de ansatte og institusjonen har fått økt bevissthet rundt universell utforming, men er mindre positive rundt effekter knyttet til studentenes bevissthet.

Knyttet til tilskuddenes bidrag til institusjonen, er respondentene positive til at de har fått bedre kjennskap til institusjonens arbeid med universell utforming, og at de har fått utviklet produkter eller satt i gang arbeid med universell utforming som også vil gi verdi fremtiden. De har også i større grad kommet i kontakt med andre miljøer som jobber med universell utforming, men opplever i mindre grad å inspirere andre internt eller eksternt til å sette i gang tilsvarende prosjekter.

Figur 3-10 viser respondentenes svar knyttet til tilskuddsmidlenes bidrag til bevissthet rundt universell utforming. Respondentene opplever i stor grad at ansatte ved institusjonen har blitt mer bevisst på universell utforming, hvor nesten alle svarer at de er enig eller helt enig. Det samme gjelder påstanden om økt oppmerksomhet om universell utforming ved institusjonen, hvor de fleste respondentene er enig eller helt enig i dette.

Det er en noe lavere andel som oppgir at studentene har blitt mer bevisste på universell utforming. Som nevnt i delkapittel 2.1.1, har prosjekter med læringsmiljømidler sjelden studenter som direkte målgruppe. Det vil derfor være en naturlig forskjell mellom opplevde effekter for studenter blant mottakere av læringsmiljømidler og blant mottakere av faglige stimuleringsmidler. Det ser vi også i resultatene. Mottakere av faglige stimuleringsmidler vurderer i gjennomsnitt den opplevde effekten på studentenes bevissthet rundt universell utforming betydelig høyere enn mottakere av læringsmiljømidler.⁷ Faktisk vurderer mottakere av faglige stimuleringsmidler tilskuddsmidlenes bidrag til ansattes og studenters bevissthet likt. Vi ser likevel at det er en relativt stor andel som har svart «Ikke relevant» blant mottakere av begge typer tilskudd. Andelen som svarer «vet ikke» og «ikke relevant» på dette spørsmålet utgjør 20 prosent blant mottakere av faglige stimuleringsmidler og blant mottakere av læringsmiljømidler. Det kan tyde på at mange mottakere av faglige stimuleringsmidler heller ikke anser effekter for studenter som relevante for prosjektet.

Figur 3-10 Tilskuddsmidlenes bidrag til bevissthet (enkeltvalg) (n=35)

Respondentene er også i stor grad positive til tilskuddsmidlenes bidrag til egen institusjon, slik vi ser av Figur 3-11. Mer enn tre av fire oppgir at institusjonen har fått avdekket styrker og svakheter ved eget arbeid med universell utforming, at de har fått bedre oversikt over egen kompetanse på feltet og at de har bedre kjennskap til status på universell utforming i egen institusjon. Det er en mindre andel, omtrent halvparten, som mener at tilskuddsmidlene har bidratt til at de har fått tilstrekkelig tid og ressurser til å prioritere universell utforming.

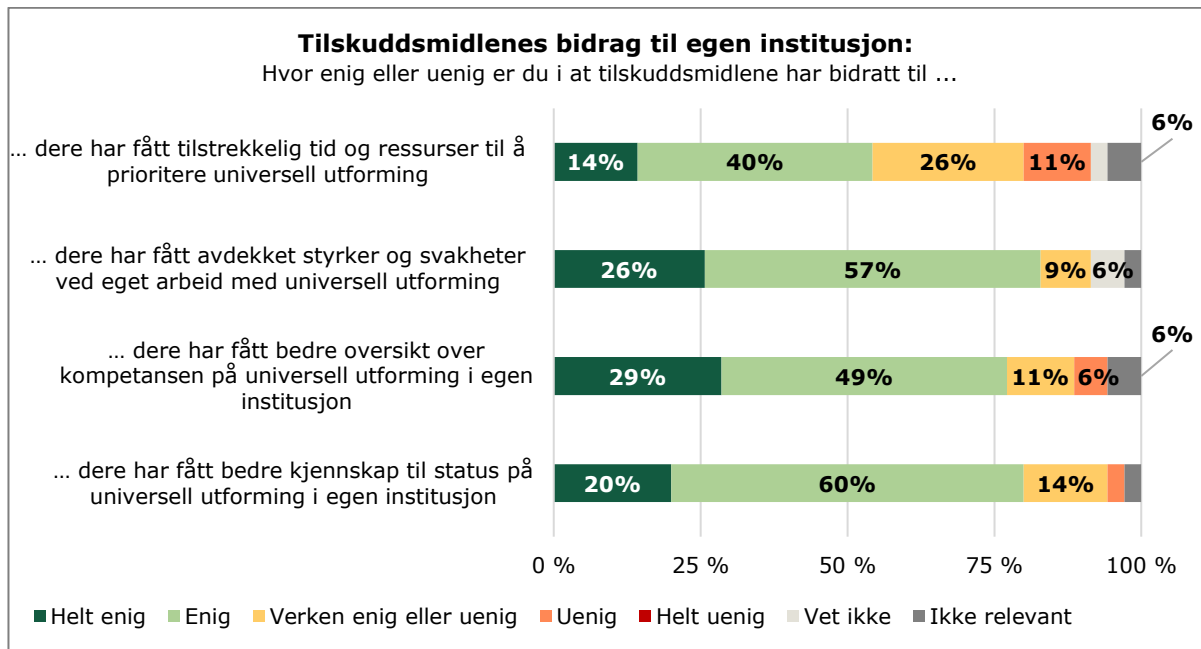
Det er små forskjeller mellom mottakere av de ulike tilskuddstypene. Mottakere av faglig stimuleringsmidler opplever i litt større grad at de har fått tilstrekkelig tid og ressurser sammenlignet med mottakere av læringsmiljømidler⁸, mens mottakere av læringsmiljømidler i noe større grad opplever at de har fått bedre kjennskap til status på universell utforming i egen institusjon.⁹

⁷ På en skala fra 1-5 hvor 1 er «helt uenig» og 5 er «helt enig», svarer respondenter med faglig stimuleringsmidler (n=10) i snitt 4,38, mens respondenter med læringsmiljømidler (n=24) i snitt 3,55.

⁸ På en skala fra 1-5 hvor 1 er «helt uenig» og 5 er «helt enig», svarer respondenter med faglig stimuleringsmidler (n=8) i snitt 3,88, mens respondenter med læringsmiljømidler (n=24) i snitt 3,54.

⁹ På en skala fra 1-5 hvor 1 er «helt uenig» og 5 er «helt enig», svarer respondenter med læringsmiljømidler (n=25) i snitt 4,08, mens respondenter med faglig stimuleringsmidler (n=9) i snitt 3,78.

Figur 3-11 Tilskuddsmidlenes bidrag til egen institusjon (enkelvalg) (n=35)

Figur 3-12 viser at respondentene opplever at tilskuddsmidlene bidrar til å både sette i gang prosesser eller arbeid knyttet til universell utforming og til utvikling av produkter og løsninger som vil bli brukt fremover. En stor andel er enig eller helt enig i at de har utviklet produkter og løsninger som vil bli tatt i bruk fremover, mens en litt mindre, men fremdeles høy andel, oppgir at tilskuddsmidlene har satt i gang prosesser og arbeid med universell utforming utover det selve tilskuddet bidro med.

Respondentene opplever i mindre grad at tilskuddsmidlene har bidratt til å endre rutiner og systemer for å sikre universell utforming. I underkant av halvparten av respondentene er enig eller helt enig i at tilskuddsmidlene har bidratt til endring i rutiner og systemer for å sikre universell utforming. Det er imidlertid viktig å huske på at ikke alle prosjekter har endring av rutiner og systemer som en konkret målsetting. Samtidig er dette relevant å undersøke for alle typer prosjekter for å se om tiltaket bidrar til endringer utover det enkelte prosjekt. Resultatene viser at det er små forskjeller i vurderingen blant mottakere av læringsmiljømidler og blant mottakere av faglige stimuleringsmidler.¹⁰ Det er imidlertid større forskjell i andelen som oppgir «Ikke relevant». Blant mottakere av læringsmiljømidler er andelen som oppgir «ikke relevant» fire prosent, mens andelen blant mottakere av faglige stimuleringsmidler er 20 prosent. Igjen er det få respondenter det er snakk om i gruppene, og denne forskjellen kan skyldes tilfeldigheter eller andre årsaker.

¹⁰ På en skala fra 1-5 hvor 1 er «helt uenig» og 5 er «helt enig», svarer respondenter med læringsmiljømidler (n=24) i snitt 3,54, mens respondenter med faglig stimuleringsmidler (n=8) i snitt 3,38.

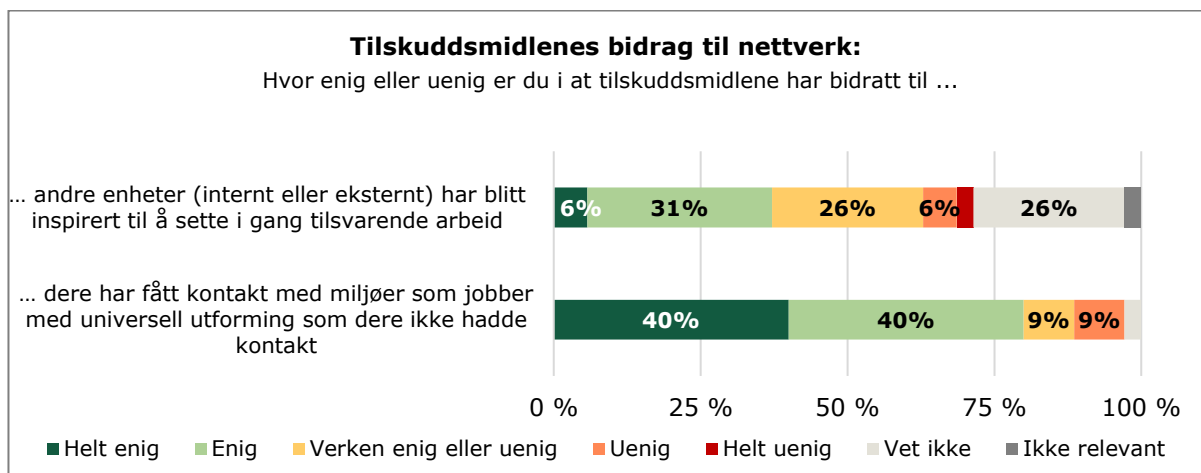
Figur 3-12 Tilskuddsmidlenes bidrag til utvikling av egen institusjon (enkeltvalg) (n=35)

Når det kommer til effekter ut over egen institusjon, viser Figur 3-13 at en stor andel oppgir at de er enig eller helt enig i at de har fått kontakt med miljøer som jobber med universell utforming, og som de tidligere ikke har hatt kontakt med. En vesentlig mindre andel oppgir at de har inspirert andre enheter internt eller eksternt til å sette i gang tilsvarende arbeid.

Fordelt på type tilskuddsmiddel respondenten har mottatt, viser resultatene fra undersøkelsen at mottakere av faglig stimuleringsmidler i større grad vurderer at andre enheter har blitt inspirert til å sette i gang tilsvarende arbeid enn mottakere av læringsmiljømidler.¹¹ På dette spørsmålet svarer 31 prosent av mottakere av læringsmiljømidler «vet ikke», mens andelen blant mottakere av faglig stimuleringsmidler er 10 prosent. Det er kun mottakere av faglig stimuleringsmidler som svarer «ikke relevant», og disse utgjør 10 prosent.

Figur 3-13 Tilskuddenes bidrag til nettverk (enkeltvalg) (n=35)

¹¹ På en skala fra 1-5 hvor 1 er «helt uenig» og 5 er «helt enig», svarer respondenter med faglig stimuleringsmidler (n=8) i snitt 3,75, mens respondenter med læringsmiljømidler (n=17) i snitt 3,29.

3.2.3.2 Effekter i tråd med programmets hensikt

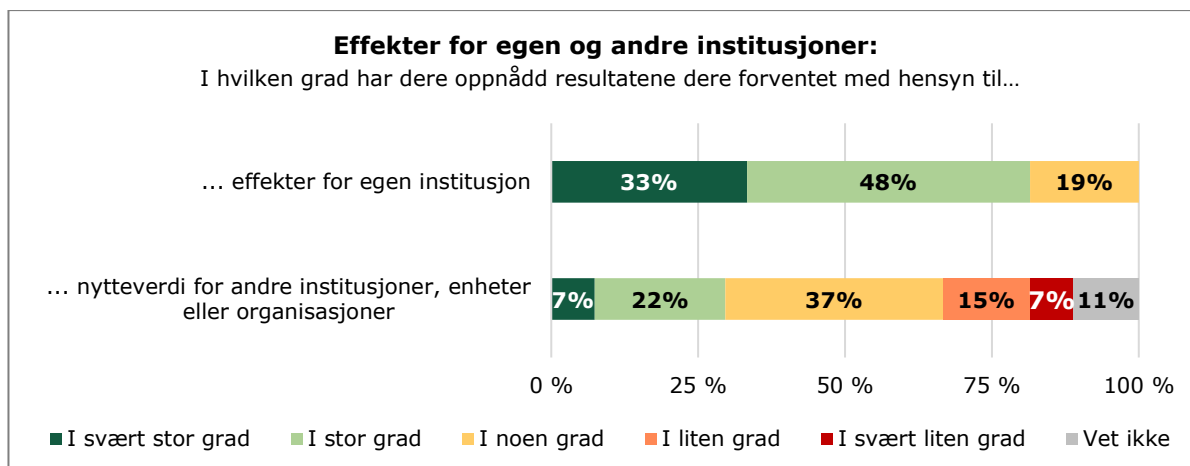
Det har også vært sentralt å undersøke de effektene programmet har som hensikt å fremme. Overordnet viser resultatene at respondentene opplever å ha nådd effektene for egen institusjon, og at de i liten grad ville oppnådd de samme resultatene uten tilskuddet. Det har særlig bidratt til økt kompetanse og tilgang til verktøy og virkemidler for å sikre tilgjengelig undervisning. Det vurderes imidlertid i mindre grad at verktøyene har blitt brukt.

Når det gjelder effekter for andre institusjoner, er det i mindre grad vurdert at tilskuddet har bidratt til nytteverdi ut over egen institusjon. Samtidig vurderes det at disse effektene i svært liten grad ville blitt oppnådd uten tilskuddet.

På spørsmål om effekter for egen eller andre institusjoner i Figur 3-14, viser resultatene fra undersøkelsen at de fleste opplever i stor eller svært stor grad å ha nådd resultatene de forventet ved egen institusjon. Ingen svarer i liten eller svært liten grad, og det er ikke vesentlige forskjeller fordelt på tilskuddstype.

Når det gjelder opplevelse av nytteverdi for andre institusjoner, enheter eller organisasjoner, er det mer variasjon i opplevelsen. 29 prosent opplever det i stor eller svært stor grad, mens 22 prosent opplever dette i liten eller svært liten grad. På dette spørsmålet er det en viss forskjell i opplevelsen til mottakere av læringsmiljømidler og mottakere av faglige stimuleringsmidler. De som har gjennomført prosjekter knyttet til faglig stimuleringsmidler opplever i større grad å ha oppnådd forventede effekter knyttet til nytteverdi for andre institusjoner enn de som har gjennomført prosjekter knyttet til læringsmiljømidler.¹²

Figur 3-14 Effekter for egen og andre institusjoner (enkeltvalg) (n=27)¹³

Videre fikk de som opplevde effekter for egen institusjon i stor eller svært stor grad spørsmål om de ville oppnådd de samme resultatene uten tilskuddet. Her svarer over tre av fire at de i liten eller svært liten grad ville oppnådd de samme resultatene. Fordelt på tilskuddstype, viser resultatene at mottakere av læringsmiljømidler i større grad opplever at de ikke ville oppnådd de samme resultatene, sammenlignet med de som har mottatt faglig stimuleringsmidler.¹⁴

¹² På en skala fra 1-5 hvor 1 er «i svært liten grad» og 5 er «i svært stor grad», svarer respondenter med faglig stimuleringsmidler (n=7) i snitt 3,71, mens respondenter med læringsmiljømidler (n=17) i snitt 2,82.

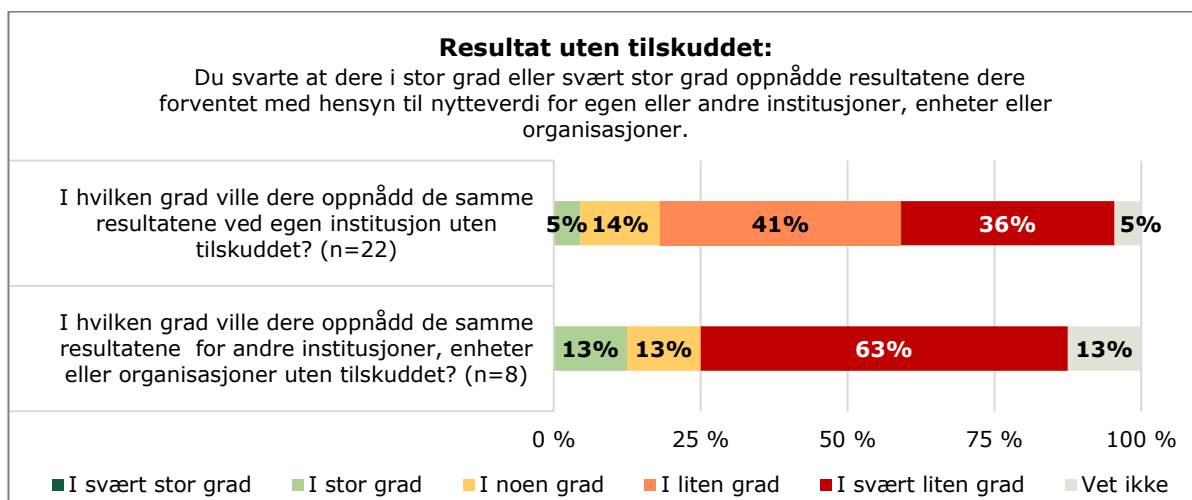
¹³ Dette spørsmålet ble bare stilt til mottakere av tilskudd i 2021, 2022, 2023 og 2024.

¹⁴ På en skala fra 1-5 hvor 1 er «i svært liten grad» og 5 er «i svært stor grad», svarer respondenter med læringsmiljømidler (n=15) i snitt 1,73, mens respondenter med faglig stimuleringsmidler (n=6) i snitt 2,17.

For de som har svart at de opplever nytteverdi for andre institusjoner, enheter eller organisasjoner, svarer 63 prosent av respondentene at de i svært liten grad ville oppnådd de samme resultatene uten tilskuddsordningen. For begge spørsmålene er det kun mottakere av læringsmiljømidler som svarer «vet ikke», og utgjør 6 prosent på spørsmålet om resultater ved egen institusjon og 20 prosent på spørsmålet om resultater for andre institusjoner.

Samlet tyder dette på at tilskuddsordningen har vært helt sentral i å få til de effektene man ser i dag.

Figur 3-15 Resultat uten tilskuddet (enkeltvalg)

Figur 3-16 viser respondentenes vurdering av tilskuddsmidlenes bidrag til kunnskap om universell utforming og tilgang til verktøy og virkemidler. Disse spørsmålene, i tillegg til spørsmålene i Figur 3-17 og Figur 3-18, er, i utgangspunktet mest aktuelle for mottakere av læringsmiljømidler. Dette gjenspeiles i resultatene, der vi ser at det kun er mottakere av faglige stimuleringsmidler som svarer «ikke relevant» på disse spørsmålene, og andelen utgjør 13 prosent på de to første spørsmålene og 25 prosent på spørsmålet om tilgang til verktøy og virkemidler for å sikre at lokaler og digitale løsninger er tilgjengelig for alle studenter.

Over halvparten av respondentene opplever at tilskuddsmidlene har bidratt til økt kunnskap om hvordan universell utforming kan redusere behovet for individuell tilrettelegging. En mindre andel oppgir at de opplever at tilskuddet har bidratt til tilgang på verktøy og virkemidler for å sikre at undervisningen er tilgjengelig for alle studenter. Vesentlige færre (26 prosent) oppgir at de i stor eller svært stor grad opplever at tilskuddsmidlene bidrar til tilgang på verktøy og virkemidler for å sikre at lokaler og digitale løsninger er tilgjengelig for alle studenter.

Resultatene viser imidlertid at mottakere av faglige stimuleringsmidler opplever i noe større grad at de har fått tilgang på verktøy og virkemidler for å sikre at lokaler og digitale løsninger er tilgjengelig for alle studenter¹⁵ og tilskuddsmidlene har bidratt til økt kunnskap om hvordan universell utforming kan redusere behovet for individuell tilrettelegging.¹⁶ Dette understreker poenget i kapittel 2.1.1 om at det kan være vanskelig å skille mellom faglig stimuleringsmidler og

¹⁵ På en skala fra 1-5 hvor 1 er «i svært liten grad» og 5 er «i svært stor grad», svarer respondenter med faglig stimuleringsmidler (n=5) i snitt 3,33, mens respondenter med læringsmiljømidler (n=16) i snitt 3,13.

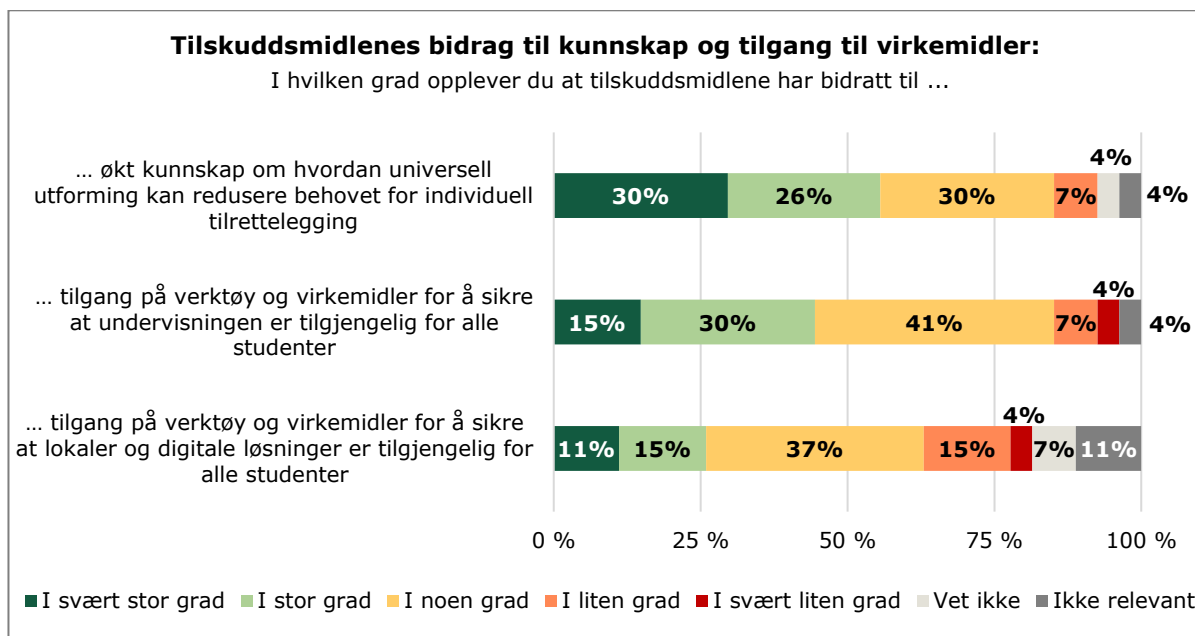
¹⁶ På en skala fra 1-5 hvor 1 er «i svært liten grad» og 5 er «i svært stor grad», svarer respondenter med faglig stimuleringsmidler (n=6) i snitt 4,00, mens respondenter med læringsmiljømidler (n=19) i snitt 3,78.

læringsmiljømidler. Det er imidlertid viktig å igjen peke på at det er et lite utvalg, og enkeltbesvarelser kan derfor påvirke resultatene i stor grad.

Mottakere av læringsmiljømidler opplever på sin side i noe større grad at midlene har bidratt til at de har fått tilgang på verktøy og virkemidler for å sikre at undervisningen er tilgjengelig for alle studenter.¹⁷ Blant denne gruppen svarer 53 prosent at midlene har bidratt til at de har fått tilgang på verktøy og virkemidler for å sikre at *undervisningen* er tilgjengelig for alle studenter (i stor eller i svært stor grad).

Samlet tyder resultatene på at mange tilskuddsmottakere opplever av tilskuddsmidlene bidrar til økt kunnskap, men at midlene i mindre grad bidrar til tilgang på konkrete verktøy og virkemidler – særlig når det kommer til universell utforming av lokaler og digitale løsninger.

Figur 3-16 Tilskuddsmidlenes bidrag til kunnskap og tilgang til virkemidler (enkeltvalg) (n=27)¹⁸

Dette gjenspeiles i de neste spørsmålene i undersøkelsen (Figur 3-17), som viser at flesteparten av respondentene opplever at fagmiljøet i stor eller svært stor grad har fått oppdatert kompetanse på universell utforming, men at fagmiljøet i mindre grad har tatt i bruk undervisningsmateriell og læringsaktiviteter som omhandler universell utforming.

I utgangspunktet er dette spørsmål som er mest relevante for mottakere av faglige stimuleringsmidler. Resultatene gjenspeiler også dette, og viser at mottakere av faglige stimuleringsmidler vurderer spørsmålet om fagmiljøet har fått oppdatert kompetanse på universell utforming noe høyere enn mottakere av læringsmiljømidler.¹⁹ Mottakere av faglige stimuleringsmidler opplever også i vesentlig større grad at fagmiljøet har tatt i bruk

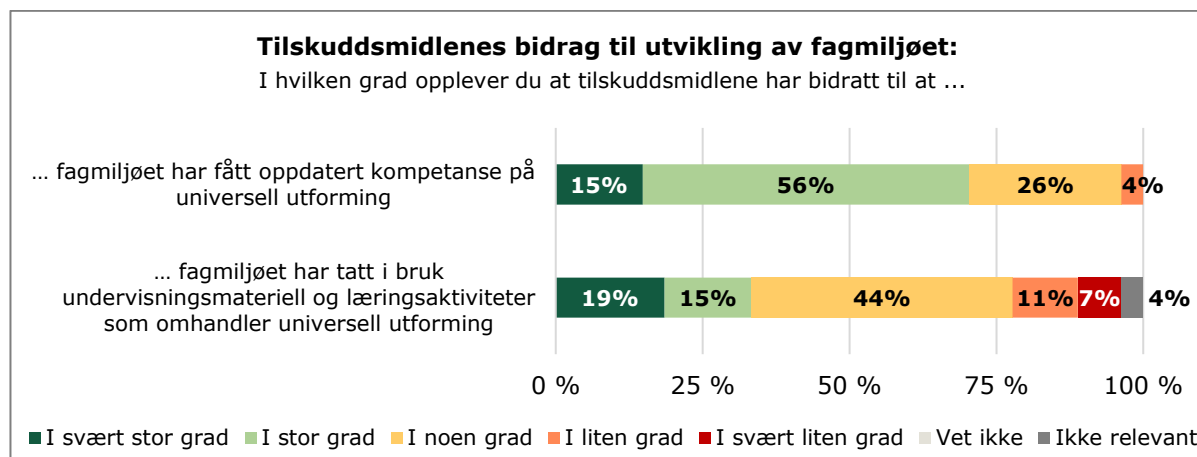
¹⁷ På en skala fra 1-5 hvor 1 er «i svært liten grad» og 5 er «i svært stor grad», svarer respondenter med faglig stimuleringsmidler (n=6) i snitt 3,29, mens respondenter med læringsmiljømidler (n=19) i snitt 3,53.

¹⁸ Dette spørsmålet ble bare stilt til mottakere av tilskudd i 2021, 2022, 2023 og 2024.

¹⁹ På en skala fra 1-5 hvor 1 er «i svært liten grad» og 5 er «i svært stor grad», svarer respondenter med faglig stimuleringsmidler (n=8) i snitt 4,00, mens respondenter med læringsmiljømidler (n=19) i snitt 3,79.

undervisningsmateriell og læringsaktiviteter som omhandler universell utforming sammenlignet med mottakere av læringsmiljømidler.²⁰

Figur 3-17 Tilskuddsmidlenes bidrag utvikling av fagmiljøet (enkeltvalg) (n=27)²¹

Videre viser resultatene i Figur 3 respondentenes opplevelse av tilskuddsmidlenes bidrag til utvikling for studentene. Resultatene viser at det er variasjon i opplevelsen av tilskuddets bidrag til utvikling av studenters kompetanse om universell utforming. 22 prosent opplever i stor eller svært stor grad at studenter har fått opplæring og bedre kompetanse om universell utforming, 26 prosent opplever dette i noen grad og 14 prosent opplever dette i liten eller svært liten grad. Flest respondenter oppgir at dette ikke er relevant for deres prosjekt.

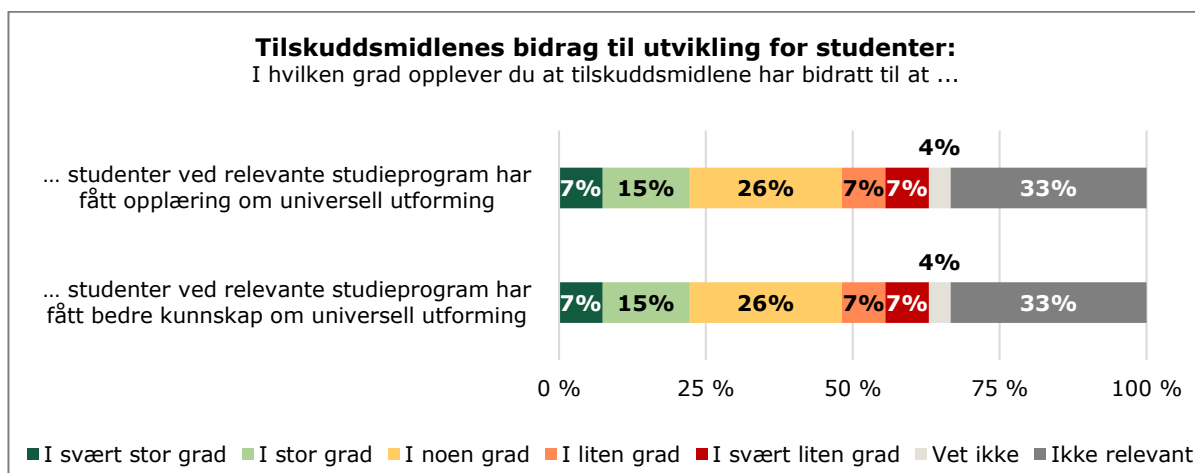
Også disse spørsmålene er i utgangspunktet mest relevante for mottakere av faglige stimuleringsmidler, og også her gjenspeiles det i resultatene. Faktisk er det på disse spørsmålene vi ser de største forskjellene i vurderinger av effekter blant mottakere av læringsmiljømidler og mottakere av faglige stimuleringsmidler. Mottakere av faglige stimuleringsmidler oppgir at tilskuddsmidlene i vesentlig større grad har bidratt til at studentene har fått opplæring og bedre kunnskap om universell utforming, sammenlignet med mottakere av læringsmiljømidler.²² Andelen som svarer «ikke relevant» er også høyere blant mottakere av læringsmiljømidler (37 prosent) enn blant mottakere av faglige stimuleringsmidler (25 prosent). Dette kan tyde på at direkte effekter for studenter i størst grad gjør seg gjeldene i prosjekter med faglige stimuleringsmidler, men at det også blant disse er mange prosjekter der utvikling for studentene ikke er relevant.

²⁰ På en skala fra 1-5 hvor 1 er «i svært liten grad» og 5 er «i svært stor grad», svarer respondenter med faglig stimuleringsmidler (n=8) i snitt 3,62, mens respondenter med læringsmiljømidler (n=18) i snitt 3,11.

²¹ Dette spørsmålet ble bare stilt til mottakere av tilskudd i 2021, 2022, 2023 og 2024.

²² På en skala fra 1-5 hvor 1 er «i svært liten grad» og 5 er «i svært stor grad», svarer respondenter med faglig stimuleringsmidler (n=6) i snitt 3,67, mens respondenter med læringsmiljømidler (n=11) i snitt 2,82 på begge spørsmålene.

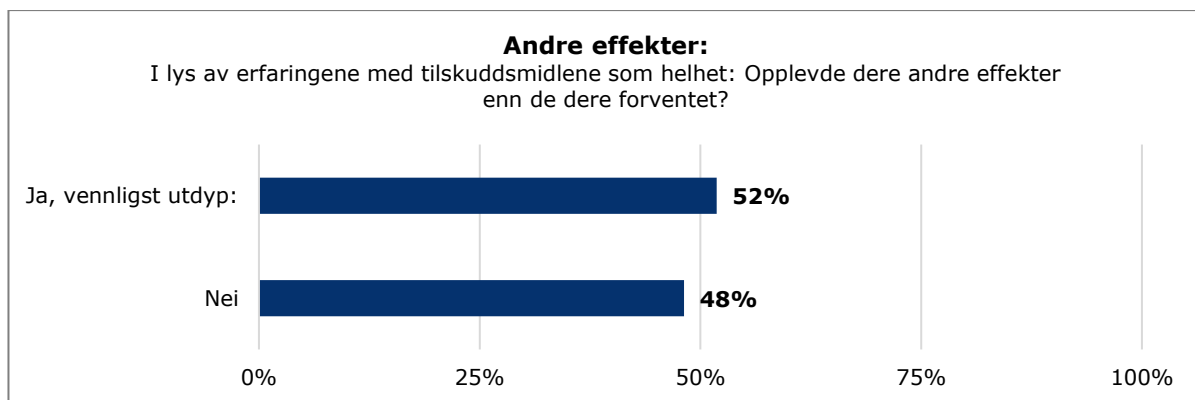
Figur 3-18 Tilskuddsmidlenes bidrag utvikling av studenter (enkeltvalg) (n=27)²³

3.2.3.3 Effekter ut over programmets formål

På spørsmål om de opplevde andre effekter ut over de forventede, oppgir omtrent halvparten at de opplevde dette, og flere trekker frem at tilskuddsmidlene bidro til mer interesse og økt bevissthet i både studentgruppen og i fagmiljøet ved institusjonene, og at midlene bidro til forankring av arbeid med universell utforming i ledelsen ved institusjonen og slik utløste mer midler og muligheter for videre arbeid.

Figur 3-19 Andre effekter (enkeltvalg) (n=27)²⁴

3.2.3.4 Funn fra intervjuene

Funnene fra de kvalitative intervjuene viser at tilskuddsmottakerne opplever konkrete resultater og effekter av prosjektene gjennomført gjennom tilskuddsordningen. Hvilke effekter og resultater tilskuddsmottakerne ser på egen institusjon, avhenger i stor grad av innholdet i prosjektet de fikk midler til. Funnene tyder på at tilskuddsordningen kan være med å muliggjøre effekter, både gjennom det enkelte prosjekt eller i samspill med andre prosjekter og prosesser. Blant tilskuddsmottakerne som ble intervjuet er det en opplevelse av at tilskuddsmidlene bidrar til en forpliktelse og legitimitet for arbeidet med universell utforming, og at de derfor ikke ville sett de samme effektene uten midlene.

²³ Dette spørsmålet ble bare stilt til mottakere av tilskudd i 2021, 2022, 2023 og 2024.

²⁴ Dette spørsmålet ble bare stilt til mottakere av tilskudd i 2021, 2022, 2023 og 2024.

På spørsmålet om hvilke konkrete effekter tilskuddsmottakerne ser internt på deres institusjon, viser flere av informantene til økt bevissthet blant studenter og ansatte. Enkelte av informantene forteller at det var noe motstand blant ansatte og studenter i oppstarten av prosjektarbeidet, noe som var overraskende for dem. Prosjektene var derfor et viktig ledd for å få mer kunnskap om holdninger til arbeidet med universell utforming i egen institusjon. Dette gjenspeiler funnene fra spørreundersøkelsen som viser at mer enn tre av fire oppgir at institusjonen har fått avdekket styrker og svakheter ved eget arbeid med universell utforming og at de har bedre kjennskap til status på universell utforming i egen institusjon. Til tross for at informantene peker på at holdningsarbeid tar tid, opplever de at prosjektene nettopp har bidratt til mer bevissthet, noe sitatene under illustrerer:

«Jeg tror det ble veldig tydelig for studentene at vi har et direkte ansvar for et mer mangfoldig samfunn.» - Tilskuddsmottaker

«Folk snakker om det og tenker på det. Og det er det viktigste, bevissthet.» - Tilskuddsmottaker

Tilskuddsmottakerne viser videre til effekter som at ansatte har tatt i bruk verktøy eller endret undervisning og vurderingsformer etter opplæring og ny kunnskap. Det vises også til endrede rutiner for opplæring av undervisere i universell utforming som en følge av prosjektarbeidet. To tilskuddsmottakere med ulike prosjekter, observerte begge at flere studenter ønsket å skrive bachelor eller master om universell utforming. De knyttet dette til økt bevissthet og interesse for teamet som følge av prosjektarbeidet. Videre er det enkelte av tilskuddsmottakerne som forteller at prosjektet gjennom tilskuddsordningen først og fremst var viktig inspirasjon for videre arbeid. En informant som fortalte om nåværende arbeid med universell utforming forklarte at det var *«en snøballeffekt av det første prosjektet»*. Dette viser igjen hvordan tilskuddsmidlene virker å være et viktig ledd i et større arbeid med universell utforming på institusjonene.

Basert på intervjuene viser funnene at det er ulikt om institusjonene viderefører arbeidet etter gjennomført prosjektarbeid. Noen av informantene forteller at mangel på tid og ressurser gjør at arbeidet ikke videreføres, og/eller at det er utfordringer rundt å få forankret arbeidet med universell utforming blant ledelsen og de faglige ansatte på institusjonen. Funnene tyder på at arbeidet med universell utforming på institusjonene i dag er avhengig av ansatte med et engasjement for tematikken. Sitatene under illustrerer utfordringene informantene peker på i det videre arbeidet:

«Den typen arbeid krever at man har noen som brenne for det. De siste årene jobbet vi for å få institusjonalisert dette, at ikke jeg skulle være den som kom og ordnet alt.» - Tilskuddsmottaker

«Men det er faren med å jobbe med UU, at man blir litt fakkelbærer.» - Tilskuddsmottaker

«Videre utfordring er vedlikehold. Oppfølging. Og at det er forankret hos ledelse og ikke bare at det er fordi lærere vil gjøre det. Og at det tas i bruk. Vi mangler litt rutiner for gjennomføring av det. Litt løs oppfølging av det.» - Tilskuddsmottaker

Det er noe ulikt om informantene opplever at prosjektene fører til endringer i prosesser og rutiner.²⁵ I noen tilfeller har prosjektet skapt bevissthet rundt lovverket og det ansvaret

²⁵ Som tidligere nevnt har ikke alle prosjekter endring av rutiner og systemer som en konkret målsetting, samtidig har dette vært relevant å undersøke for å se om tiltaket bidrar til endringer utover det enkelte prosjekt.

institusjonene har rundt universell utforming, men som sitatene over illustrerer er det fortsatt utfordringer rundt forankringen og tydelige rutiner i det videre arbeidet. Dette virker å være hindringer for varige endringer av rutiner og systemer. Funnene fra spørreundersøkelsen viser at tilskuddsmidlene i større grad bidrar til at fagmiljøene får oppdatert kompetanse på universell utforming enn at fagmiljøet faktisk tar i bruk undervisningsmateriell og læringsaktiviteter. Både funnene fra spørreundersøkelsen og de kvalitative intervjuene viser derfor at det ikke er entydig om tilskuddsmidlene bidrar til endringer av rutiner og systemer for å sikre universell utforming.

Det er store variasjoner i hvilke effekter tilskuddsmottakerne ser hos andre institusjoner som følge av prosjektene. I enkelte tilfeller har deling på tvers av institusjoner vært en del av prosjektarbeidet. Blant flere av tilskuddsmottakerne som ble intervjuet har det derimot ikke vært noe systematisk deling av resultatene eller produktene fra prosjektarbeidet med andre institusjoner. Interesse fra andre institusjoner og deling med andre institusjoner tyder derfor på å være mer tilfeldig. Tilskuddsmottakerne som ble intervjuet etterlyser både mer deling av hvilke prosjekter som får tilskudd gjennom tilskuddsordningen og effektene av dem.

3.3 Om aktiviteter som fikk avslag på søknaden

Undersøkelsen omfattet også prosjekter som fikk avslag på prosjektsøknaden. Hovedformålet var å kartlegge hvorvidt prosjekter som fikk avslag likevel har blitt gjennomført.

Overordnet viser resultatene at i overkant av halvparten av prosjektene med avslag ikke ble gjennomført. Blant de som gjennomførte med store endringer eller ikke gjennomførte prosjektet, er en stor andel positive til å søke på nytt. Resultatene tyder på at det er forbedringspotensial i avslagene som sendes fra HK-dir, ettersom det er variasjon i resultatene knyttet til om respondentene opplever å ha fått en tydelig tilbakemelding på avslaget.

3.3.1 Type aktivitet

Respondentene fikk først et utvalg spørsmål rettet inn mot prosjektet og dets aktiviteter.

Overordnet ser vi at det er omtrent lik fordeling mellom prosjekter rettet mot læringsmiljø og mot faglig stimulering. Også her ser vi at en god del av aktivitetene var knyttet til kunnskapsheving eller -spredning, men at det er en litt større andel som er rettet mot utvikling av tjenestetilbud eller produkter sammenlignet med de som fikk tilsagn. Også her er de fleste aktivitetene tenkt på institusjonsnivå og rettet mot de ansatte.

Vi kan lese av Figur 3-20 at det, blant prosjektene som fikk avslag og der respondenten har svart på undersøkelsen, er en større andel prosjekter innen faglig stimuleringsmidler enn læringsmiljømidler. Dette er det motsatte forholdet enn for prosjekter som fikk godkjent søknaden sin.

Figur 3-20 Avslåtte prosjekters hovedtyngde (enkeltvalg per prosjekt) (n=34)

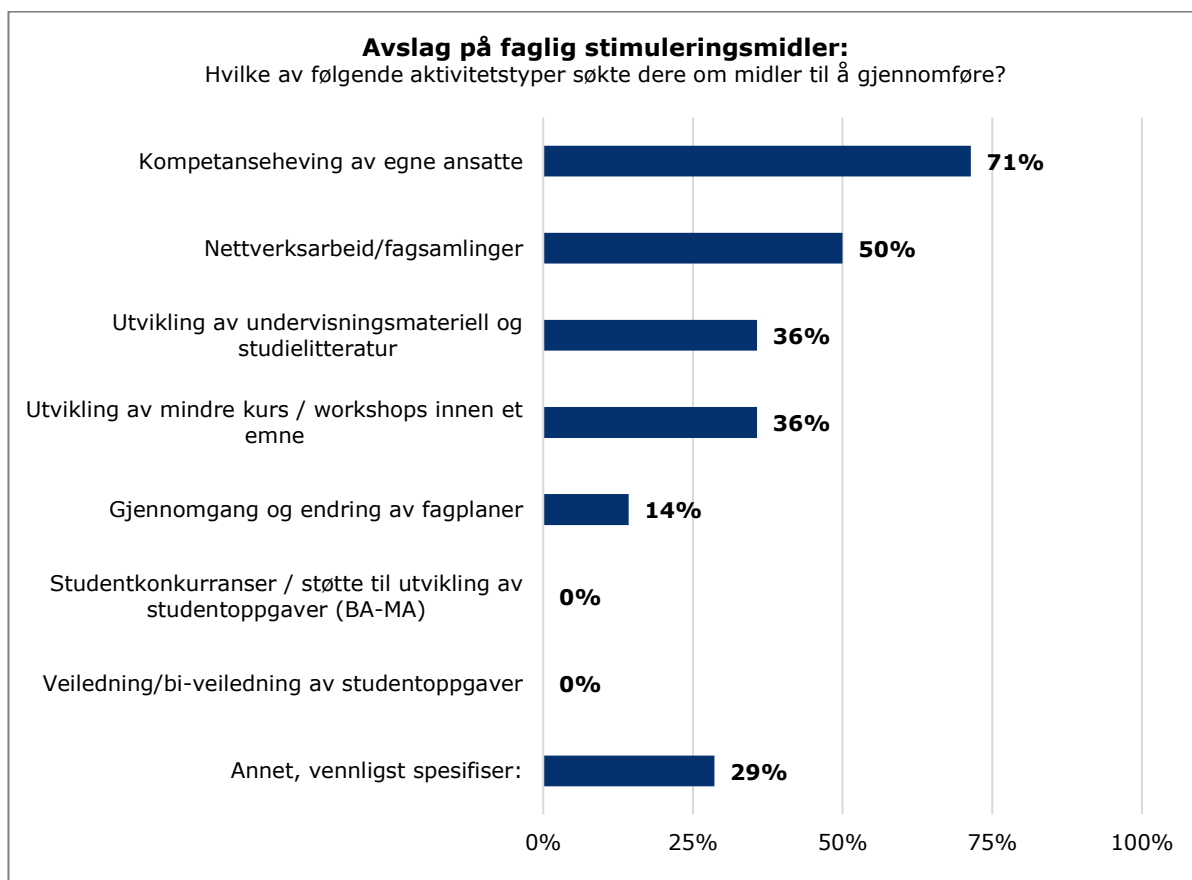
Blant de som søkte om læringsmiljømidler, finner vi at tre av fem skulle gjennomføre prosjekter med kunnskapsspredning, opplæring eller kompetanseheving. I underkant av halvparten skulle utvikle tjenestetilbud eller produkter, mens i underkant av en av tre skulle ha aktiviteter med kunnskapsutvikling. «Utvikling av tjenestetilbud og/eller produkter (nye løsninger)» er noe hyppigere valgt her blant prosjekter som fikk avslag enn blant prosjekter som fikk tilsagn.

Figur 3-21 Avslag på læringsmiljømidler (flervalg) (n=20)

For de som har svart at de søkte om faglig stimuleringsmidler, ser vi at det i stor grad er aktiviteter knyttet til kunnskapsutvikling eller -spredning. Nesten tre av fire oppgir at de skulle ha aktiviteter knyttet til kompetanseheving av egne ansatte. Halvparten skulle gjennomføre nettverksarbeid eller fagsamlinger, mens i overkant av en tredjedel har svart enten utvikling av undervisningsmateriell og studielitteratur eller utvikling av mindre kurs/workshops innen et emne. Sammenlignet med prosjekter som fikk tilsagn på sin søknad, er det en vesentlig større andel som her har krysset av for «Kompetanseheving av egne ansatte», men færre som har valgt «Utvikling av undervisningsmateriell og studielitteratur» og «Utvikling av mindre kurs / workshops innen et emne».

Figur 3-22 Avslag på faglig stimuleringsmidler (flervalg) (n=14)

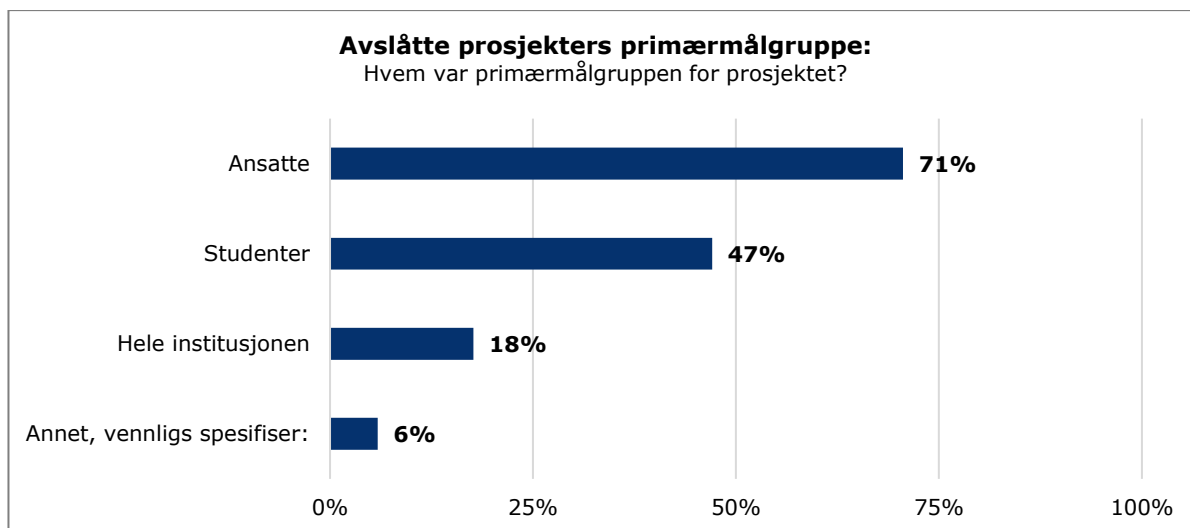
Resultatene viser at det er flest aktiviteter som skulle være på institusjonsnivå. Omtrent en av tre aktiviteter skulle være på instituttnivå, mens 15 prosent var beregnet på fakultetsnivå. Dette er den samme tendensen som for prosjekter som fikk tilsagn på søknaden sin. Dette er den samme tendensen som for prosjekter som fikk tilsagn på søknaden sin.

Figur 3-23 Den avslåtte aktivitetens nivå (flervalg) (n=34)

Figur 3-24 viser at de fleste av prosjektene hadde de ansatte som primærmålgruppe, mens rundt halvparten hadde studenter som primærmålgruppe. 18 prosent oppgir at hele institusjonen er primærmålgruppen. Også disse resultatene viser den samme tendensen som for prosjekter som fikk tilsagn på søknaden sin.

Figur 3-24 Avslåtte søknaders primærmålgruppe (flervalg) (n=34)

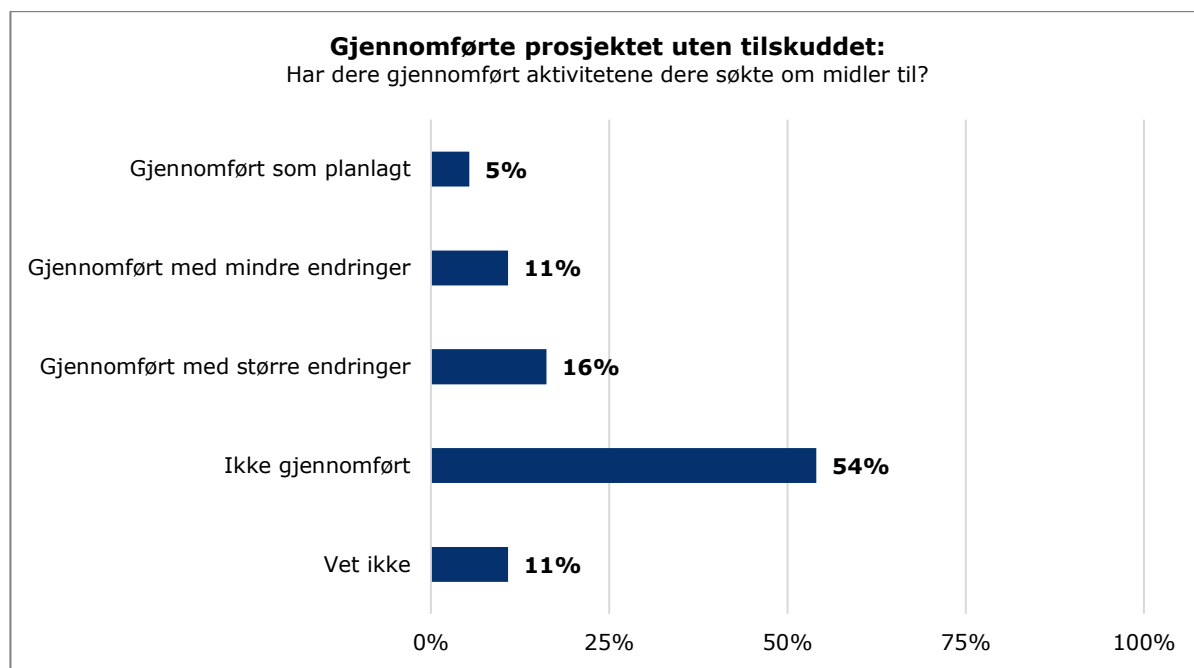

3.3.2 Gjennomføring

Sentralt for undersøkelsen var å kartlegge hvorvidt prosjekter som fikk avslag likevel ble gjennomført. Overordnet viser undersøkelsen at mer enn halvparten av prosjektene ikke ble gjennomført på bakgrunn av avslaget, og at nesten halvparten som ikke gjennomførte eller gjennomførte med større endringer opplever at det er aktuelt å søke om midler på nytt.

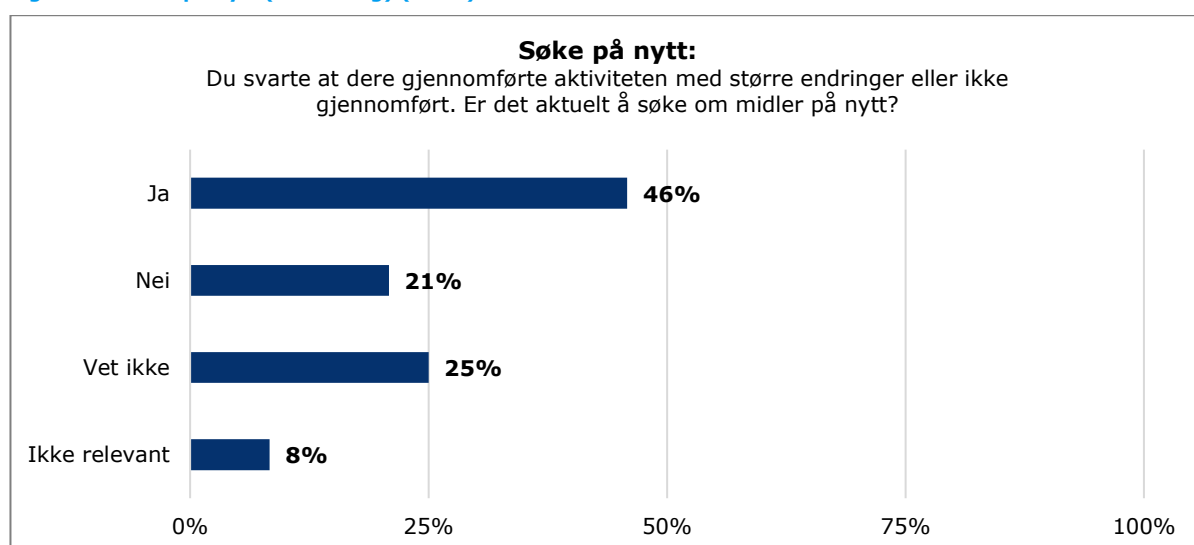
De fleste av aktivitetene som det ble søkt om, ble ikke gjennomført. Som vi ser av Figur 3-25, svarer over halvparten at de ikke gjennomførte aktiviteten. Fem prosent gjennomførte som planlagt, mens 26 prosent gjennomførte med endringer.

Figur 3-25 Gjennomførte prosjektet uten tilskuddet (enkeltvalg per prosjekt) (n=34)

Videre fikk respondenter som svarte at de gjennomførte aktiviteten med større endringer eller ikke gjennomført spørsmål om det er aktuelt å søke om midler på nytt. I underkant av halvparten svarte ja, mens omtrent en av fem svarte nei.

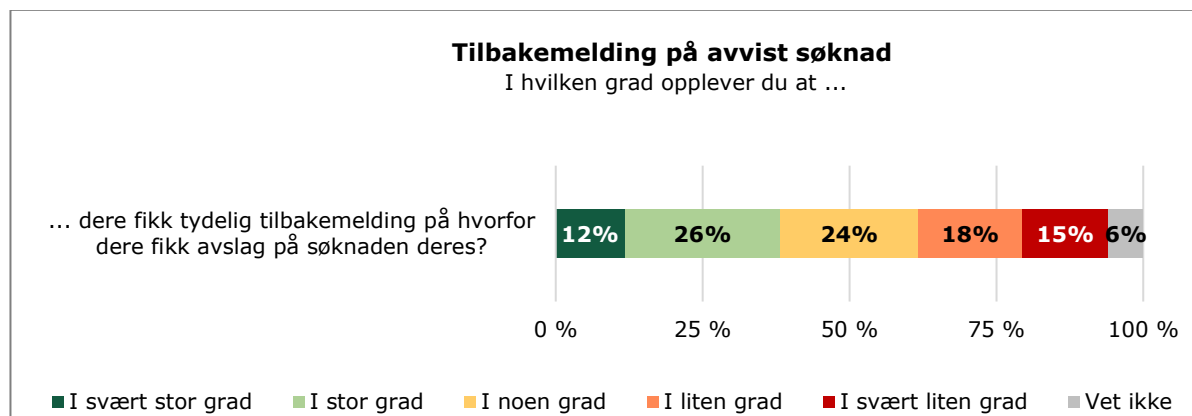
Figur 3-26 Søke på nytt (enkeltvalg) (n=24)

3.3.3 Avvist søknad

Respondentene fikk også spørsmål om de opplevde at de fikk tydelig tilbakemelding på hvorfor de fikk avslag på søknaden sin. Her er det variasjon i vurderingen fra respondentene. Flest opplever at de fikk tydelig tilbakemelding, men en vesentlig del opplever også at de i liten eller svært liten grad fikk dette.

Figur 3-27 Tilbakemelding på avvist søknad (enkeltvalg) (n=34)

3.4 Om tilskuddsordningen

I denne delen av undersøkelsen har vi hatt som formål å undersøke sektorens generelle opplevelse av tilskuddsordningen som virkemiddel for å styrke arbeidet med universell utforming i sektoren, dens relevans, samt opplevelsen av selve søknads- og rapporteringsprosessen. Disse spørsmålene viser både de med tilsagn og avslag samlet, med mindre annet er kommentert.

Overordnet viser resultatene at respondentene opplever tilskuddsordningens formål som tydelig formulert, og at det oppleves som et tiltak som er effektivt og gir verdi. Tiden de bruker på søknad og rapportering, oppleves som tid vel brukt. De kvalitative intervjuene bekrefter at tilskuddsmottakerne er fornøyde med tilskuddsordningen og hvordan den er innrettet i dag. Tilskuddsmottakerne opplever at tilskuddet gir stor verdi ved egen institusjon, og er et viktig virkemiddel i et felt som stadig er i utvikling.

Resultatene tyder på at institusjonene opplever at de er avhengig av ekstern finansiering for å kunne gjennomføre tiltak knyttet til universell utforming – noe som kan tyde på manglende forankring av arbeidet på ledernivå. I intervjuene pekes det på at forankring av arbeidet med universell utforming på institusjonene fortsatt er en utfordring, og at det er behov for tiltak som kan skape varige systemendringer.

3.4.1 Formål og nytte

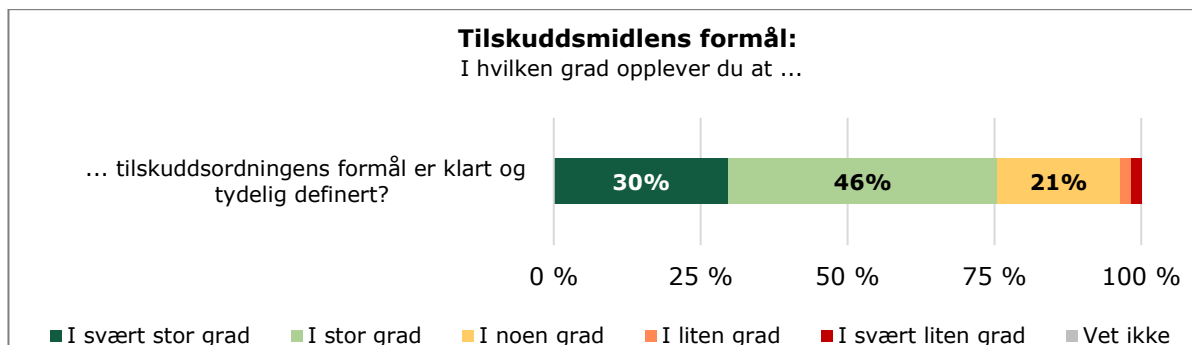
I spørreundersøkelsen fikk respondentene spørsmål om formålet med tilskuddet er tydelig formulert, om det er tilstrekkelig til å bygge tiltak som gir verdi og om det er et effektivt virkemiddel. Resultatene viser at respondentene opplever formålet til tilskuddsordningen som klart og tydelig, og at det gir god verdi til arbeidet med universell utforming.

Mange opplever i utgangspunktet at arbeidet med universell utforming er avhengig av ekstern finansiering for å kunne gjennomføre tiltak, og de opplever i den anledning at tilskuddet er

effektivt for å styrke arbeidet med universell utforming. Få gir uttrykk for at det er andre løsninger som ville vært mer effektive.

Resultatene i Figur 3-28 viser at de fleste respondentene opplever formålet som klart og tydelig.

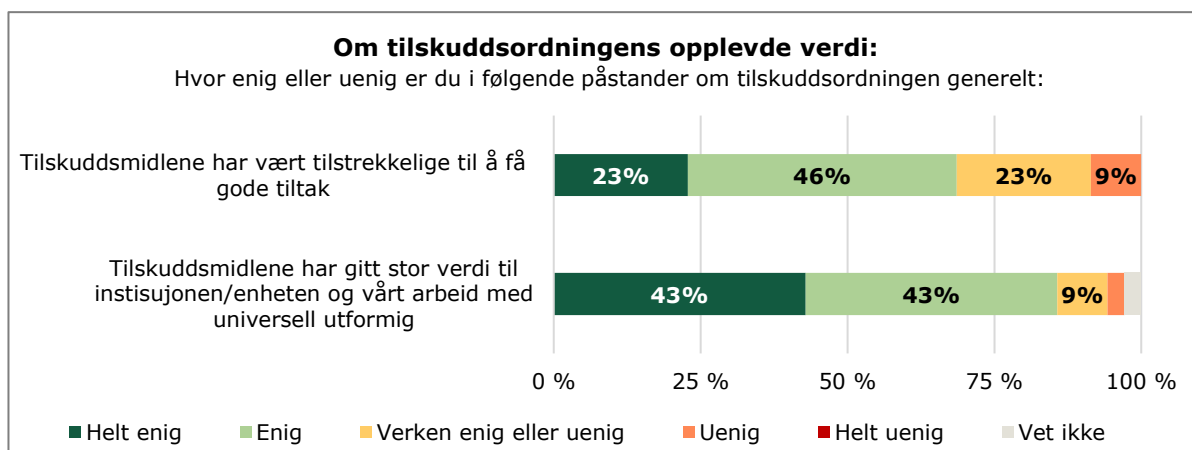
Figur 3-28 Tilskuddsordningens formål (enkeltvalg) (n=57)

Resultatene i Figur 3-29 viser at de aller fleste respondentene som mottok tilskudd opplever tilskuddsordningen som verdifull. 69 prosent oppgir at midlene var tilstrekkelige for å få gode tiltak og hele 86 prosent oppgir at midlene har gitt stor verdi til institusjonens arbeid med universell utforming. En liten andel opplever tilskuddsordningen som mindre verdifull.

Mottakere av faglig stimuleringsmidler opplever i vesentlig større grad at tilskuddsmidlene var tilstrekkelige til å få gode tiltak, sammenlignet med mottakere av læringsmiljømidler.²⁶

Figur 3-29 Om tilskuddsordningens opplevde verdi (enkeltvalg) (n=35)

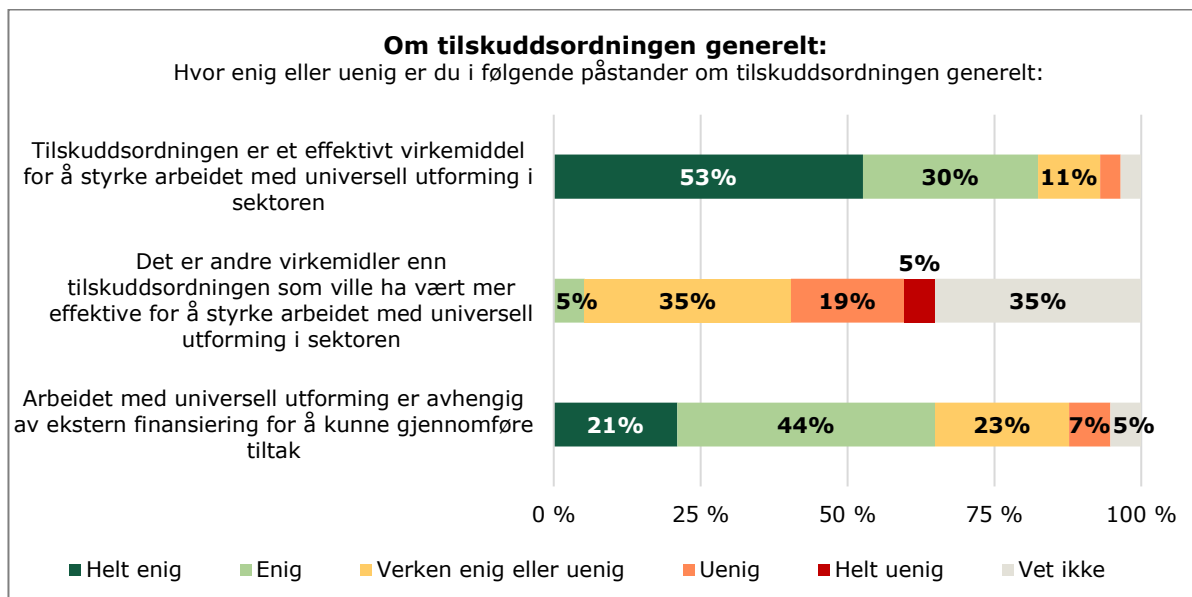
Når det kommer til finansiering av arbeidet med universell utforming i sektoren, tyder resultatene i Figur 3-30 på at mange opplever at arbeidet er avhengig av ekstern finansiering, og at tilskuddsordningen i den sammenheng, er et effektivt virkemiddel.

På spørsmål om det er andre virkemidler som ville vær mer effektive for å styrke arbeidet med universell utforming i sektoren, viser resultatene at en god del er tilhengere av tilskuddsordningen, samtidig som mange uttrykker usikkerhet rundt hvorvidt det er andre

²⁶ På en skala fra 1-5 hvor 1 er «helt uenig» og 5 er «helt enig», svarer respondenter med faglig stimuleringsmidler (n=10) i snitt 4,30, mens respondenter med læringsmiljømidler (n=25) i snitt 3,64.

virkemidler som hadde vært mer effektive. Få uttrykker at de mener at andre virkemidler hadde vært mer effektive.

Figur 3-30 Om tilskuddsordningen generelt (enkeltvalg) (n=57)

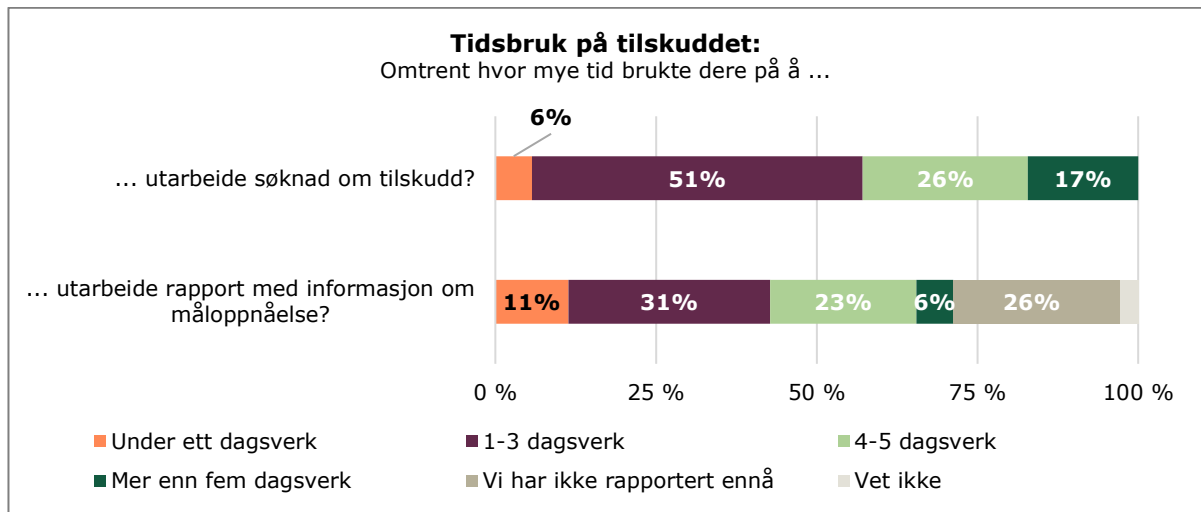

3.4.2 Søknad og rapportering

Respondentene fikk videre spørsmål om hvor mye tid de brukte på søknad og rapportering, og hvorvidt det opplevdes som tid vel brukt. Overordnet og samlet sett ser vi at de bruker mellom ett og fem dagsverk på søknaden, og at de som fikk avslag oppgir å ha brukt litt lengre tid enn de som fikk godkjent. På rapportering svarer flest at de bruker mellom ett og tre dagsverk. Generelt opplever respondentene at tiden de la i søknad og rapportering var tid vel brukt.

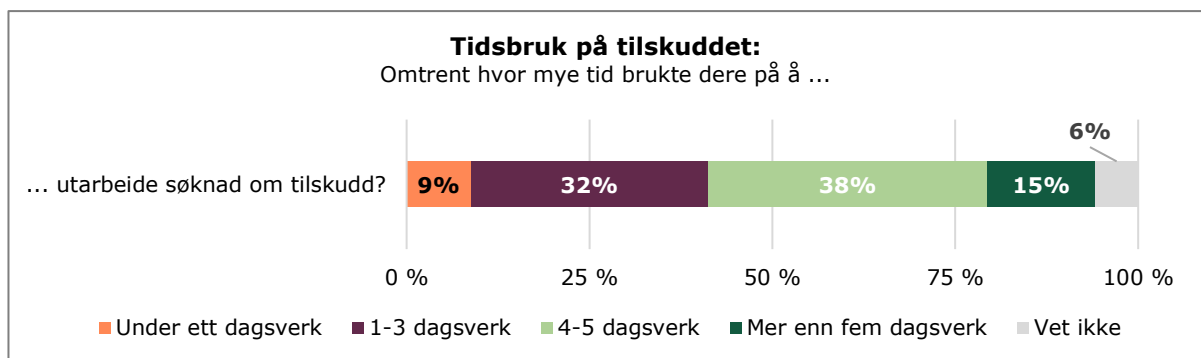
Med hensyn til tid bruk på å utarbeide søknad og rapport, viser resultatene at blant de som fikk godkjent søknad om tilskudd, brukte de fleste ett dagsverk eller mer på å utarbeide søknaden om tilskudd. Omtrent halvparten brukte mellom ett og tre dagsverk, mens 43 prosent har brukt fire dagsverk eller mer, slik vi ser av Figur 3-31. På spørsmål om tidsbruk på rapportering ser vi av Figur 3-31 at i underkant av en av tre brukte ett til tre dagsverk på utarbeidelse av rapporten. 29 prosent brukte fire dagsverk eller mer, mens omtrent en av ti brukte under ett dagsverk.

Figur 3-31 Tid brukt på søknad og rapportering tilsagn (enkeltvalg) (n=35)

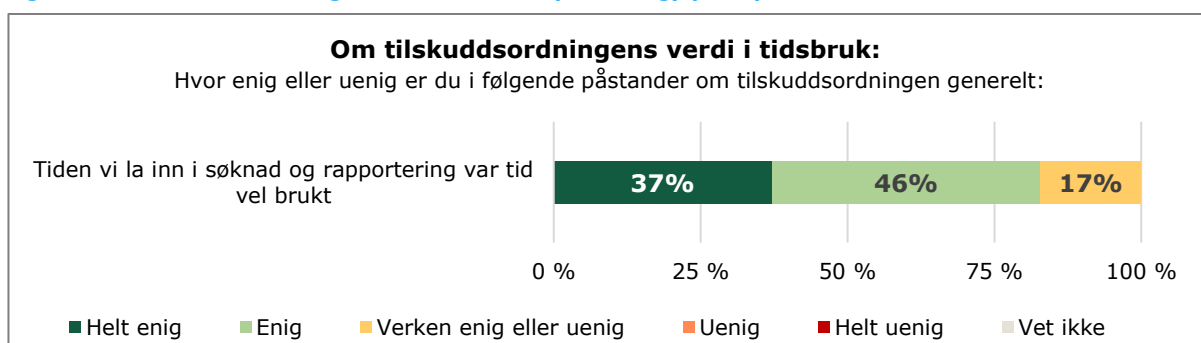
Blant de som fikk søknaden sin avslått, ser vi av Figur 3-32 at flest respondenter brukte mellom fire og fem dagsverk, med litt færre som brukte mellom ett og tre dagsverk. Omtrent en av ti brukte mindre enn ett dagsverk, mens omtrent en av sju brukte mer enn fem dagsverk.

Figur 3-32 Tidsbruk på søknad avslått (enkeltvalg) (n=34)

Blant tilskuddsmottakere, er respondentene i stor grad enig i at det var tid vel brukt å søke og rapportere på tilskuddet. 83 prosent er enig eller helt enig i dette. Ingen er uenig eller helt uenig.

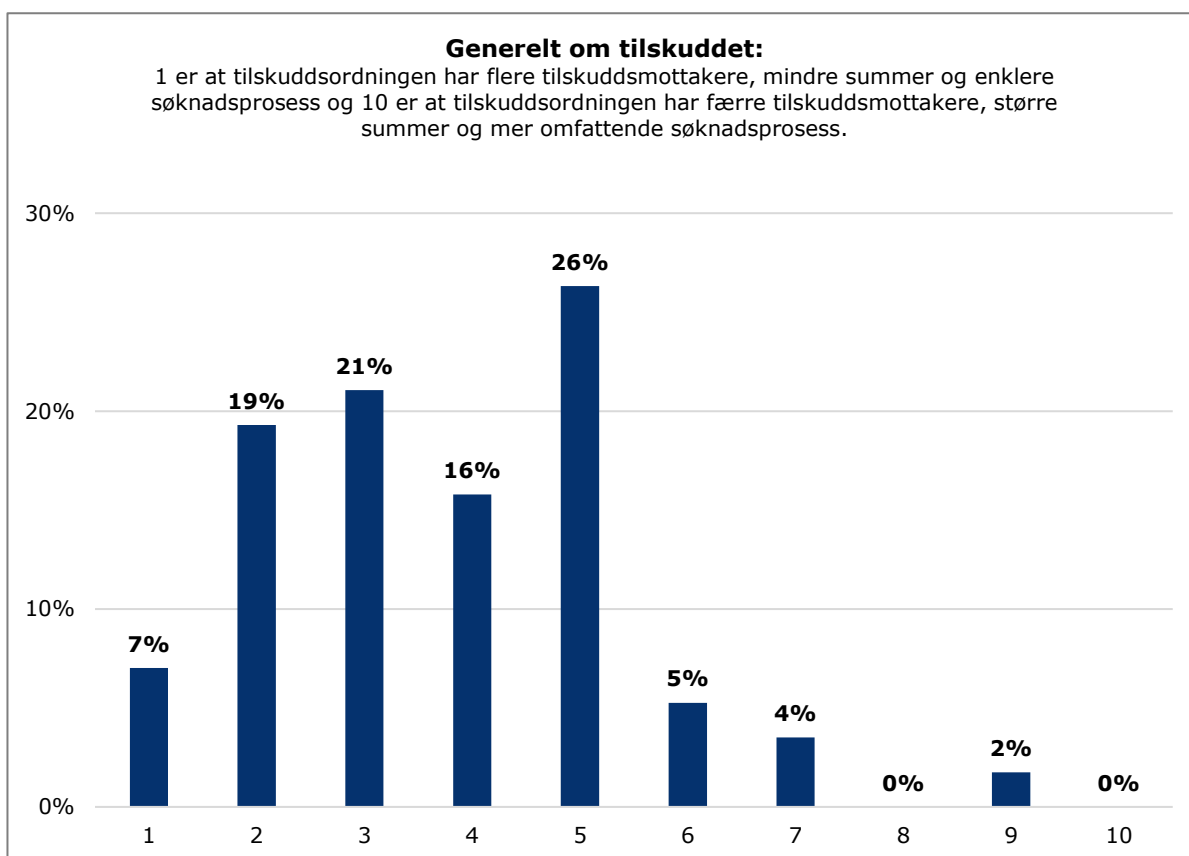
Figur 3-33 Om tilskuddsordningens verdi i tidsbruk (enkeltvalg) (n=35)

3.4.3 Tilskuddets innretning

Figur 3-34 viser respondentenes vurdering av tilskuddets innretning, der 1 er at de ønsker flere tilskuddsmottakere, mindre summer og enklere søknadsprosess, mens 10 indikerer at de ønsker færre tilskuddsmottakere, større summer og mer omfattende søknadsprosess. Respondentene svarer i snitt 3,8, og er mer positive til mindre summer og enklere prosesser enn at det skal være store summer og mer omfattende prosess.

Figur 3-34 Generelt om tilskuddet (enkeltvalg) (n=57)

3.4.4 Funn fra intervjuene

Funnene fra både spørreundersøkelsen og de kvalitative intervjuene viser at tilskuddsmottakerne er fornøyde med tilskuddsordningen og hvordan den er innrettet i dag. De kvalitative intervjuene viser at søknads- og rapporteringsprosessen oppleves som enkel og oversiktlig blant tilskuddsmottakerne, og at tilskuddet gir stor verdi sammenlignet med tiden man legger inn i disse prosessene. På spørsmålet om tilskuddsmottakerne opplever at tiden og ressursene som ble lagt inn i rapporteringsprosessen var verdt det man fikk ut av tilskuddet, svarer informantene blant annet:

«Ja, definitivt. Det er delvis at vi har følt at dette passet for oss. Så vi visste klart hva vi skulle søke og hva vi skulle gjøre. Men var også hvor lavterskel søknaden var.» - Tilskuddsmottaker

«Absolutt. Det var ikke store jobben, og vi har fått kjempemye ut av [midlene]. Kunne ikke forventet mer.» - Tilskuddsmottaker

Funnene rundt resultater og effekter av tilskuddsordningen viser, som tidligere nevnt, at institusjonene i mindre grad deler kunnskap, erfaringer og produkter med hverandre. Enkelte informanter etterlyser større krav til dette i søknads- og rapporteringsprosessen, samt at det lages en oversikt over hvem som har mottatt midler og hva de har utviklet, slik at det er lettere å ta kontakt på tvers. Det er også ønskelig at HK-dir deler mer av arbeidet som utføres.

«Jeg skulle gjerne kunne møttes med andre som har fått innvilget og gjennomført prosjekt, og snakke om hva som kommer ut av det.» - Tilskuddsmottaker

«Jeg skulle ønske at det ble initiert samlinger hvor man formidlet hva det ble til av prosjektet. Eller at det blir vist frem gjennom artikler.» - Tilskuddsmottaker

Tilskuddsmottakerne har generelt få tilbakemeldinger på søknads- og rapporteringsprosessen til tilskuddsordningen. Enkelte peker på at det er noe unødvendig byråkrati når man søker flere institusjoner sammen, og at det kan være utfordrende å få gjennomført prosjektene innen tidsfristen på ett år.

Når det gjelder opplevd nytte av tilskuddsmidlene tyder funnene på at midlene forplikter i arbeidet med universell utforming og er med på å starte prosesser som ellers ikke ville vært satt i gang. Tilskuddsmottakerne som er intervjuet, er generelt godt fornøyd med tilskuddsordningen og verdien den har skapt hos sin institusjon. Dette gjenspeiler i stor grad funnene fra spørreundersøkelsen.

Funnene fra intervjuene tyder på at det er ressurspersoner med enten kompetanse på eller engasjement for tematikken som søker midler fra tilskuddsordningen og vedlikeholder arbeidet, og at det tidvis er mangel på ledelsesforankring rundt arbeidet med universell utforming. I lys av dette er det enkelte informanter som etterlyser andre tiltak enn tilskuddsordningen, det vil si tiltak som er mer målrettet og kan skape varige systemendringer. Enkelte foreslår at det bør utarbeides nye felles produkter eller at suksess tiltak/-prosjekter fra tilskuddsordningen videreutvikles og systematisk implementeres i sektoren. På den andre siden peker andre på at ved å ha en tilskuddsordning som er øremerket universell utforming, så er det med på å sørge for at det gjennomføres systematisk arbeid rundt dette på institusjonene. Universell utforming er også et felt i stadig utvikling, hvor det har skjedd mye de siste årene på grunn av kunstig intelligens. Funnene tyder på at tilskuddsordningen muliggjør at institusjonene kan teste nye ting i et felt som er i stadig utvikling.

På spørsmålet om tilskuddsordningen bidrar til varige endringer i arbeidet med universell utforming, har informantene ulike perspektiver. Noen opplever store effekter av tilskuddsmidlene, og mener dette fører til endringer på sikt. Andre er uenige i dette siden prosjektene ikke bidro til endringer på institusjonsnivå. Tilskuddsmidlene virker å være en viktig del av arbeidet med universell utforming, men at forankring og en større bevisstgjøring er viktig for å skape varig endring. Dette illustreres i sitatet under:

«Ja, men det er ikke nok. Det handler om forankring og oppfølging. Og bevisstgjøring i sektoren.» - Tilskuddsmottaker

Informantene forteller at det kan være vanskelig å peke på om det er andre virkemidler som er mer hensiktsmessige enn tilskuddsordningen for å styrke arbeidet med universell utforming. Samtidig pekes det igjen på viktigheten av systemendring og et større kompetanseløft inn mot sektoren for å få bedre kjennskap til lovverket og hva som kreves av institusjonene og de ansatte.

4. Analyse

4.1 Introduksjon

I dette kapitlet ser vi nærmere på sammenhenger i dataene. Spesifikt vil vi gjøre analyser av de ti høyeste og laveste gjennomsnittlig vurderinger fra tilskuddsmottakere, korrelasjonsanalyser og fordeling på tvers av institusjonstyper og -størrelse for å undersøke opplevd nytte for institusjonene, samt analyser på tvers av type og størrelse for å undersøke forskjeller mellom institusjoner.

4.2 Gjennomsnittlig vurdering fra tilskuddsmottakere

I dette delkapitlet gir vi en oversikt over de 10 spørsmålene med høyest vurdering fra tilskuddsmottakere og de 10 spørsmålene med lavest vurdering fra tilskuddsmottakere. Dette gir en indikasjon på tilskuddsordningens styrker og utfordringer, slik det er vurdert av tilskuddsmottakere.

4.2.1 Topp 10 – Tilskuddsordningens styrker

Figur 4-1 viser de 10 spørsmålene i undersøkelsen med høyest gjennomsnittlig vurdering fra tilskuddsmottakere. Kun spørsmål som er målt på en Likert-skala fra 1 (Helt uenig / I svært liten grad) til 5 (Helt enig / I svært stor grad) er inkludert i analysen.

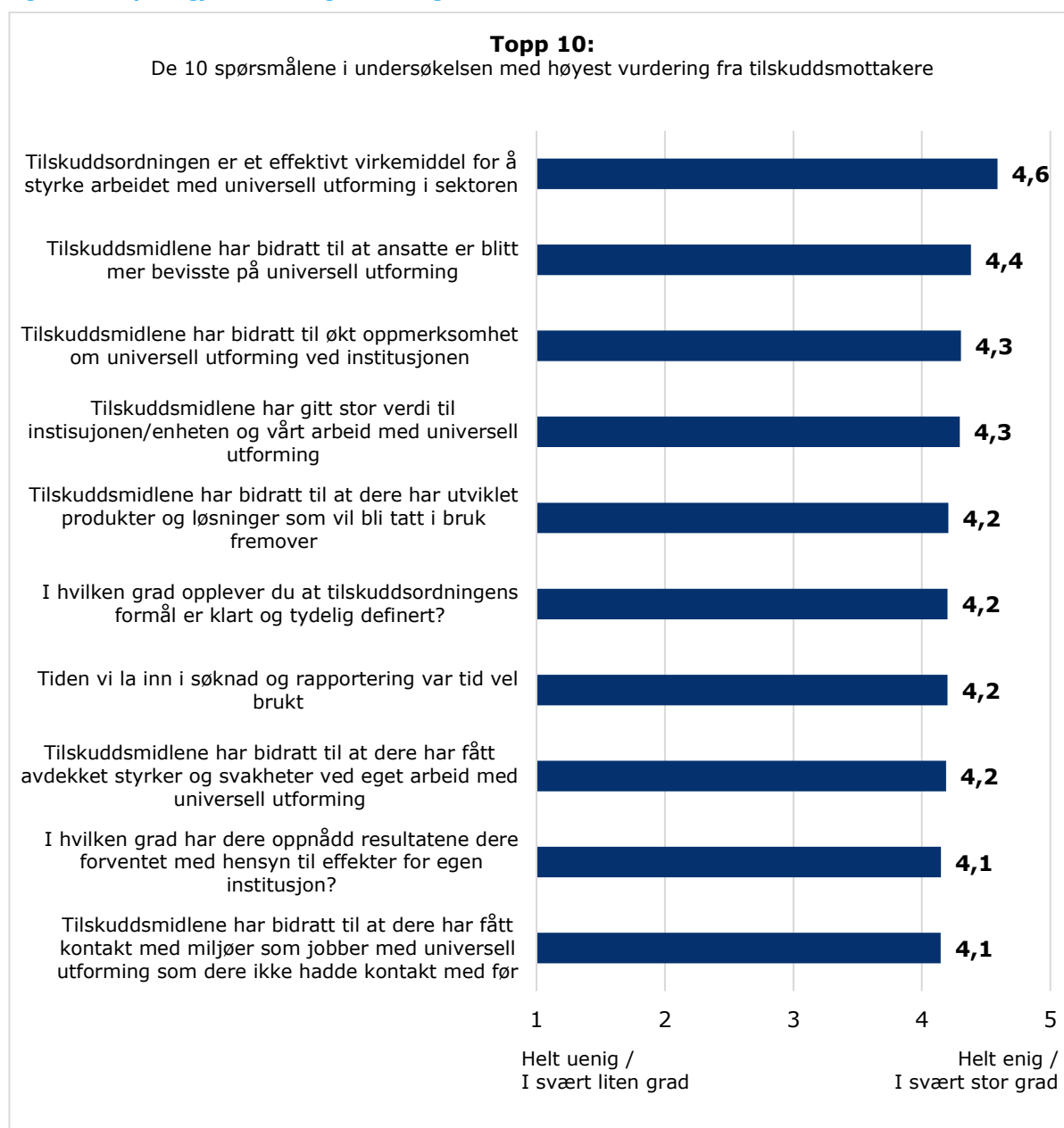
Resultatene viser at tilskuddsmottakere i svært stor grad opplever tilskuddsordningen som et effektivt virkemiddel for å styrke arbeidet med universell utforming i sektoren. Videre er det tydelig fra resultatene at tilskuddsmottakere opplever at tilskuddsmidlene har bidratt til å øke bevisstheten og oppmerksomheten rundt universell utforming og at midlene har bidratt til økt kunnskap om institusjonens eget arbeid med universell utforming. Tilskuddsmottakere vurderer også at de i stor grad har utviklet produkter og løsninger som vil bli tatt i bruk fremover.

Tilskuddsmottakere vurderer også formålet med tilskuddsordningen som klart og tydelig definert, og opplever i stor grad at tiden de bruker på søknad og rapportering er tid vel brukt.

Resultatene viser videre at tilskuddsmottakere i stor grad opplever at tilskuddsmidlene har bidratt til at de har fått kontakt med miljøer som jobber med universell utforming som de ikke hadde kontakt med fra før.

Funn fra intervjuene peker mot at flere informanter opplever økt bevissthet og oppmerksomhet rundt universell utforming som en konsekvens av arbeidet som ble satt i gang i forbindelse med tilskuddet. Tilskuddsmidlene virker å være et viktig ledd i arbeidet med universell utforming, som kan bidra til inspirasjon og sette i gang prosesser på institusjonene. Informantene opplever at tilskuddsmidlene er viktig i seg selv for å skape en forpliktelse i arbeidet med universell utforming.

Samlet tyder disse resultatene på at arbeidet i forbindelse med tilskuddsordningen har skapt en bevissthet og oppmerksomhet om universell utforming, som ellers ikke ville vært til stede i institusjonen.

Figur 4-1: Høyeste gjennomsnittlige vurdering fra tilskuddsmottakere

4.2.2 Bunn 10 – Tilskuddsordningens utfordringer

Figur 4-2 viser de 10 spørsmålene i undersøkelsen med lavest gjennomsnittlig vurdering fra tilskuddsmottakere. Kun spørsmål som er målt på en Likert-skala fra 1 (Helt uenig / I svært liten grad) til 5 (Helt enig / I svært stor grad) er inkludert i analysen.

Som resultatene i forrige delkapittel viste, tyder resultatene på at tilskuddsmottakere opplever at tilskuddsmidlene bidrar til økt bevissthet og oppmerksomhet rundt universell utforming. Resultatene i Figur 4-2 viser imidlertid at prosjektene ikke nødvendigvis bidrar til systemendring. Resultatene tyder på at det er et relativt stort utnyttet potensial for å dele erfaringer og resultater fra arbeidet med andre institusjoner. Resultatene tyder videre på at effektene av arbeidet ikke fullt ut når ut til studentene, ettersom mange vurderer at tilskuddsmidlene i mindre

grad har bidratt til at studenter får opplæring og bedre kunnskap om universell utforming. Her er det viktig å huske på forskjellen mellom faglige stimuleringsmidler og læringsmiljømidler, og resultatene som viste at det særlig er vurderingen fra tilskuddsmottakere av læringsmiljømidlene som trekker gjennomsnittet på disse spørsmålene ned.²⁷

Videre tyder resultatene på at institusjonene – selv om de kanskje har utviklet produkter og løsninger som vil bli tatt i bruk fremover (jmfør Figur 4-1) – i mindre grad faktisk har tatt i bruk nye produkter og løsninger i arbeidet med universell utforming.

Det er også relativt lave vurderinger sett opp mot vurderingen på andre spørsmål i undersøkelsen, av hvorvidt midlene har bidratt til at institusjonen har endret på rutiner og systemer eller at de nå opplever å ha tilstrekkelig tid og ressurser til å prioritere arbeidet med universell utforming.

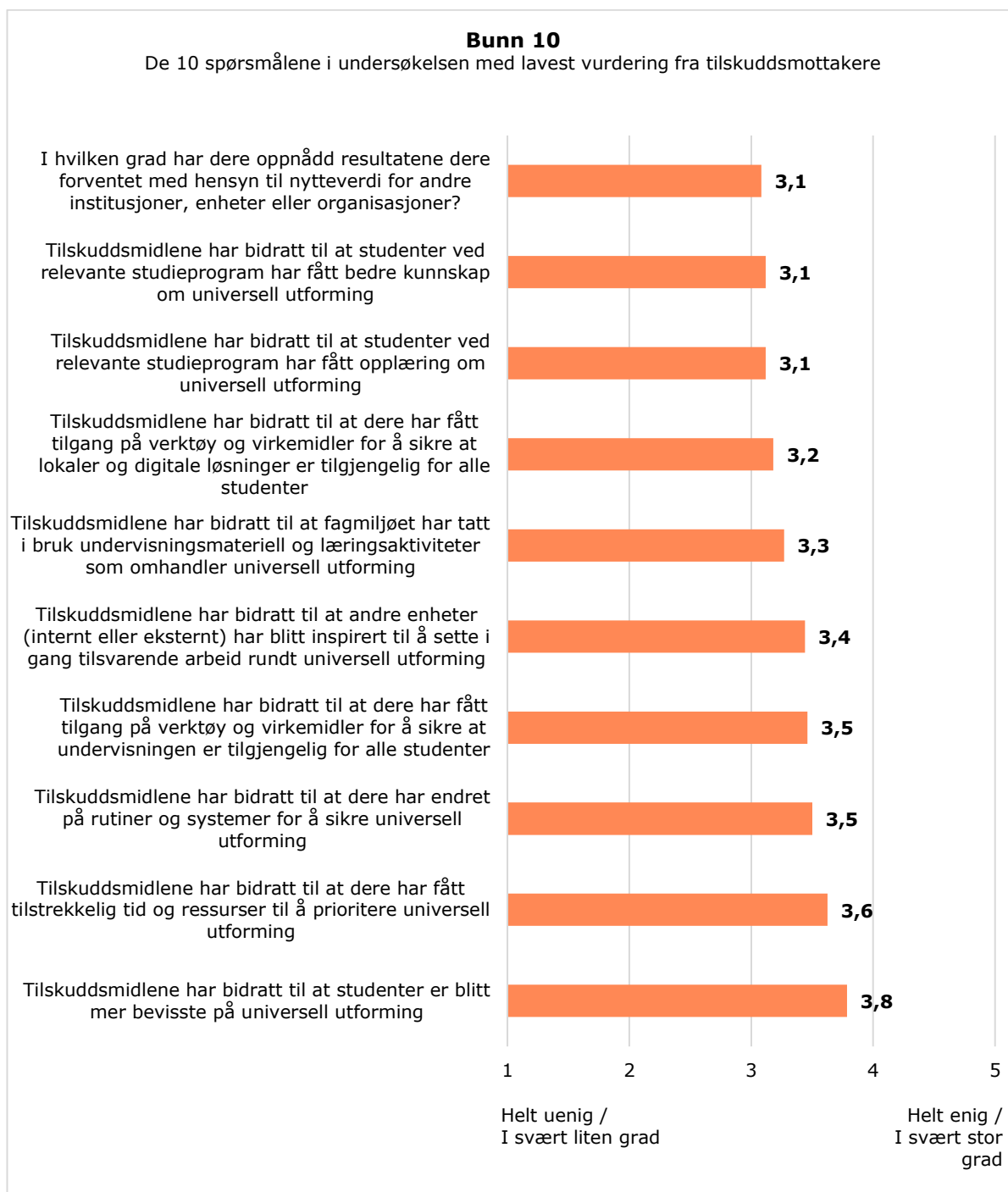
Dette styrkes av funn fra intervjuene, som tyder på at arbeidet i stor grad er avhengig av «ildsjeler» ved institusjonene, og at arbeidet i mindre grad fører til varige systemendringer. Dette kan skyldes at flere opplever manglende forankring på institusjonsnivå, og noen opplevde også motstand i ansattgruppa i starten av arbeidet.

Samlet kan dette tyde på at prosjektene i kompetansehevingsprogrammet først og fremst bidrar til bevisstgjøring og holdningsendringer, og i mindre grad til institusjonalisering av arbeidet med universell utforming.

²⁷

Gjennomsnittlig vurdering på begge spørsmål er 2,8 for tilskuddsmottakere av læringsmiljømidler og 3,7 for tilskuddsmottakere av faglige stimuleringsmidler.

Figur 4-2: Laveste gjennomsnittlige vurderinger fra tilskuddsmottakere

4.3 Opplevd nytte for institusjonene

I dette delkapittelet ser vi nærmere på de sterkeste sammenhengene med opplevd nytte av tilskuddsordningen, operasjonalisert i spørsmålet «Tilskuddsmidlene har gitt stor verdi til institusjonen/enheten og vårt arbeid med universell utforming». Vi ser også på gjennomsnittlig vurdering av spørsmålet for ulike institusjonstyper og -størrelser.

4.3.1 Sterkeste sammenhenger med opplevd nytte for institusjonene/enheten

Figur 4-3 viser spørsmålene med de sterkeste signifikante korrelasjonene (sammenhengene) med spørsmålet «Tilskuddsmidlene har gitt stor verdi til institusjonen/enheten og vårt arbeid med universell utforming». Skalaen er en korrelasjonskoeffisient fra 0 til 1, der 0 er ingen sammenheng mellom spørsmålene og 1 er perfekt sammenheng mellom spørsmålene. Sammenheng i denne konteksten innebærer samvariasjon – høy sammenheng indikerer høy samvariasjon mellom spørsmålene, dvs. at respondenter som er enige i at «Tilskuddsmidlene har gitt stor verdi til institusjonen/enheten og vårt arbeid med universell utforming», vurderer også spørsmålet med en høy korrelasjonskoeffisient høyt. Som en tommelfingerregel kan man i samfunnsvitenskapen si at korrelasjonskoeffisienter over 0,5 er sterke korrelasjoner, mellom 0,3 og 0,49 er moderate korrelasjon og under 0,3 er en svak korrelasjon.²⁸

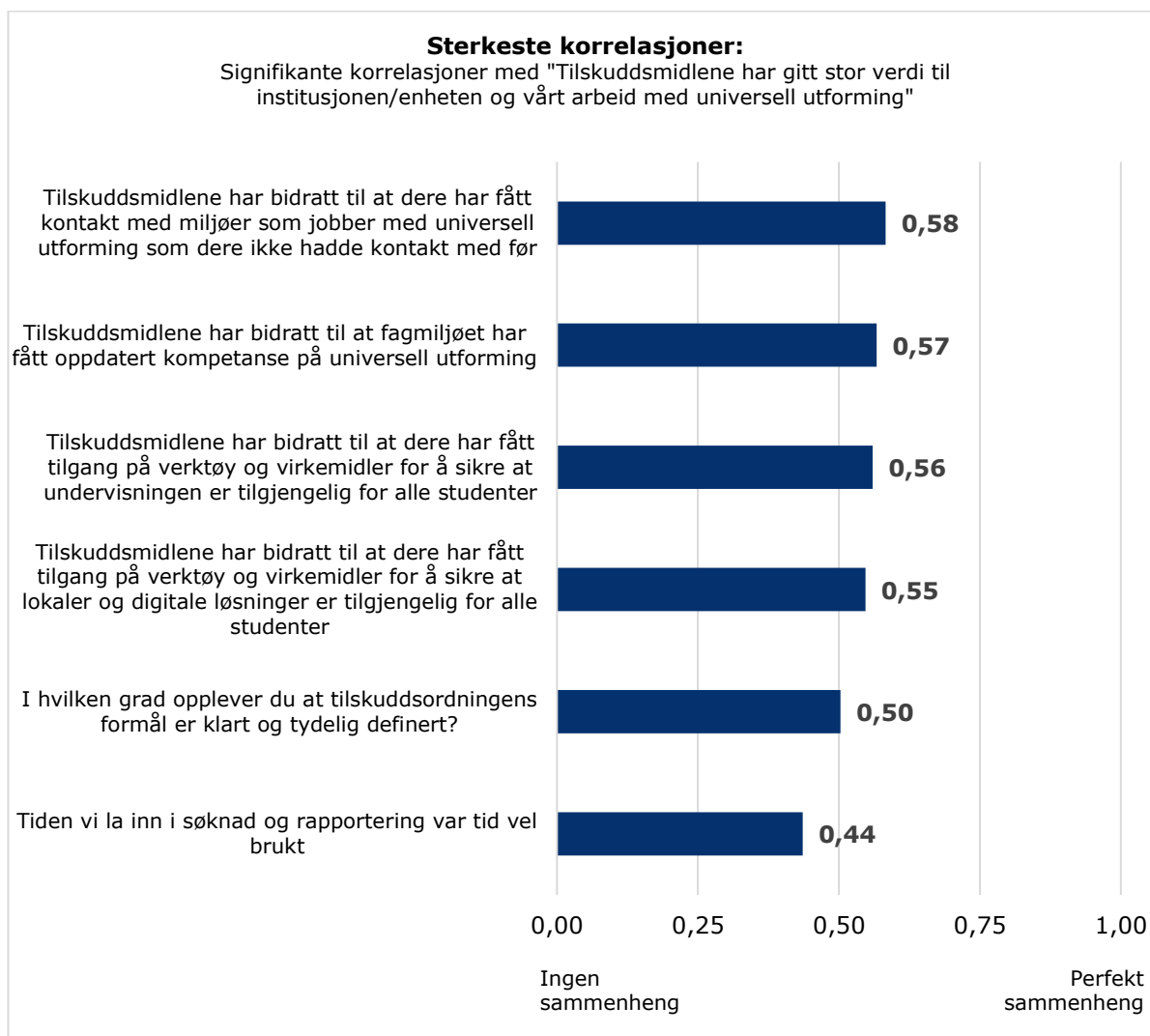
Analysen tyder på at tilskuddsmottakere som opplever at tilskuddsmidlene har gitt stor verdi til institusjonen/enheten og arbeidet med universell utforming, også opplever at midlene bidro til at de kom i kontakt med nye miljøer som jobbet med universell utforming, at fagmiljøet har fått oppdatert kompetanse på universell utforming, samt at de har fått tilgang på verktøy og virkemidler for å sikre at undervisningen, lokaler og digitale løsninger er tilgjengelig for alle studenter. De opplever også formålet med tilskuddsordningen som klart og tydelig definert, og at tiden de la inn i søknad og rapportering var tid vel brukt.

Analysen kan tyde på at kontakt med nye miljøer, oppdatert kompetanse og tilgang på verktøy og virkemidler for å jobbe med universell utforming, er effekter av tilskuddsordningen som institusjonene ikke ville oppnådd uten tilskuddsmidlene.

²⁸

<https://www.metodeguiden.no/korrelasjon#:~:text=En%20mye%20brukt%20tiln%C3%A6rming%20er%20%C3%A5%20anse,korrelasjon%20%20og%20over%200.50%20som%20sterk%20korrelasjon.>

Figur 4-3: Sterkeste korrelasjoner med "Tilskuddsmidlene har gitt stor verdi til institusjonen/enheten og vårt arbeid med universell utforming"

4.3.2 Opplevd nytte på tvers

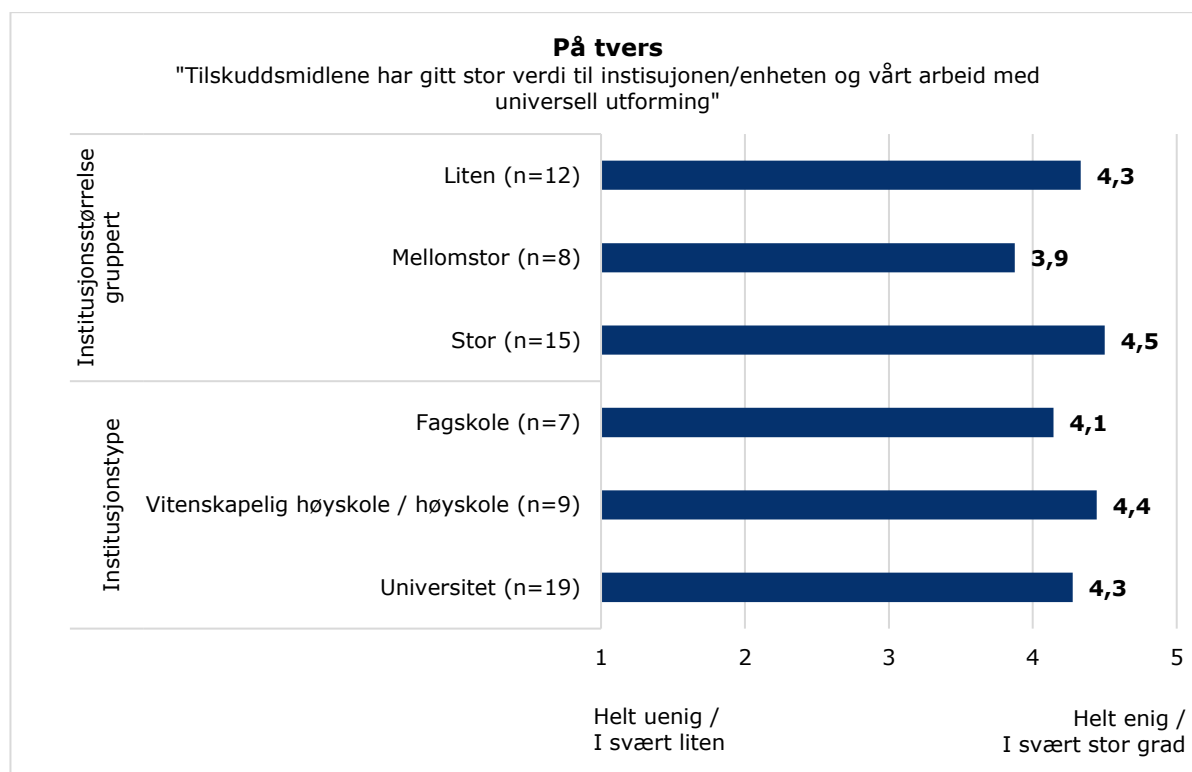
Figur 4-4 viser gjennomsnittlig vurdering av spørsmålet «Tilskuddsmidlene har gitt stor verdi til institusjonen/enheten og vårt arbeid med universell utforming» på tvers av institusjonstype og -størrelse. Vær bevisst på at det er relativt få respondenter per gruppe, og at eventuelle forskjeller derfor ikke nødvendigvis skyldes størrelse eller institusjonstype, men kan være et uttrykk for tilfeldigheter.

Resultatene viser at mellomstore institusjoner vurderer verdien fra tilskuddsmidlene vesentlig lavere enn små og store institusjoner. Vitenskapelige høyskoler / høyskoler og universiteter vurderer verdien fra tilskuddsmidlene høyere enn fagskoler.

Funnene fra intervjuene tyder på at fagskoler og mindre institusjoner i større grad opplever midlene som avgjørende for å sette i gang tiltak og prioritere arbeidet med universell utforming. Større institusjoner har oftere avdelinger eller dedikerte personer som jobber med universell utforming og har derfor mer pågående arbeid på feltet. Samtidig blir tilskuddsmidlene også sett

på som viktige blant disse institusjonene, fordi de bidrar til at prosjektene som settes i gang blir sett på som kvalitetssikret og gir en forpliktelse til å følge opp arbeidet.

Figur 4-4: "Tilskuddsmidlene har gitt stor verdi til institusjonen/enheten og vårt arbeid med universell utforming" på tvers av institusjonstype og -størrelse

4.4 Opplevde effekter på tvers av prosjekttype

I dette delkapittelet ser vi nærmere på opplevde effekter fra prosjekter med læringsmiljømidler og prosjekter med faglige stimuleringsmidler. Kun spørsmål som defineres som en konkret effekt av prosjektet er inkludert i analysen.

Figur 4-5 viser de fem spørsmålene med høyest vurdering av opplevde effekter for prosjekter med læringsmiljømidler og for prosjekter med faglige stimuleringsmidler. Vær bevisst relativt få besvarelser i hver av kategoriene, og særlig for prosjekter med faglige stimuleringsmidler. På grunn av få besvarelser, må resultatene tolkes med varsomhet, og vi kan ikke slå fast at eventuelle forskjeller mellom prosjekttype faktisk skyldes prosjektets type og ikke andre årsaker eller tilfeldigheter.

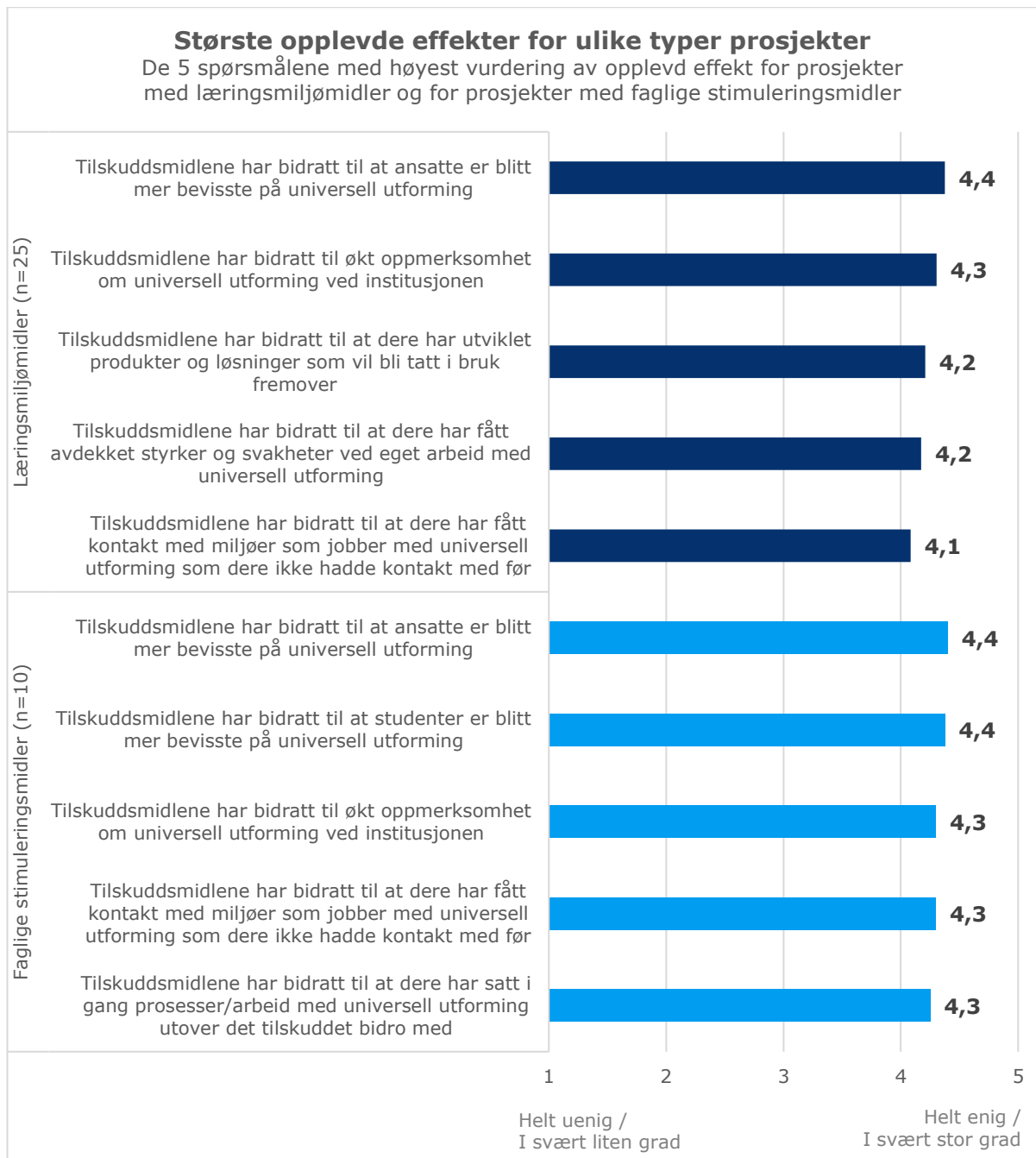
Resultatene viser at tilskuddsmottakere av læringsmiljømidler opplever at tilskuddsmidlene har hatt størst effekt på ansattes bevissthet og oppmerksom om universell utforming. Tilskuddsmidlene oppleves videre å bidra til utvikling av produkter og løsninger som vil bli tatt i bruk fremover, og at tilskuddsmottakere har avdekket styrker og svakheter ved eget arbeid med universell utforming.

For tilskuddsmottakere av faglige stimuleringsmidler, viser resultatene at mange av de samme opplevde effektene også gjelder for disse prosjektene. Også blant tilskuddsmottakere av faglige stimuleringsmidler er en av de mest fremtredende opplevde effektene at midlene bidrar til økt

bevissthet på, og oppmerksomhet om, universell utforming blant ansatte. Vi ser imidlertid at tilskuddsmottakere av faglige stimuleringsmidler opplever at midlene har bidratt til at også studenter er blitt mer bevisste på universell utforming. I tillegg opplever de en noe større effekt i at midlene har bidratt til å sette i gang prosesser/arbeid med universell utforming utover det midlene bidro med, sammenlignet med mottakere av læringsmiljømidler.

Både tilskuddsmottakere av læringsmiljømidler og tilskuddsmottakere av faglige stimuleringsmidler vurderer også at en relativt stor effekt av tilskuddsmidlene er at de nå har fått kontakt med miljøer som jobber med universell utforming som de ikke hadde kontakt med før.

Figur 4-5: Største opplevde effekter for ulike typer prosjekter

4.5 Forskjeller mellom institusjoner

I dette delkapittelet ser vi nærmere på forskjeller mellom institusjoner. Vi ser først på forskjeller mellom de ulike institusjonstypene, og så på forskjeller mellom institusjoner av ulike størrelse.

4.5.1 Forskjeller mellom institusjonstyper

Figur 4-6 viser de 10 spørsmålene med størst forskjell mellom institusjonstyper. Samlet tyder resultatene på at det er visse forskjeller mellom institusjonstypene. De største forskjellene handler om hvorvidt tilskuddsmidlene bidro til å endre rutiner og systemer, samt hvorvidt fagmiljøet har tatt i bruk undervisningsmateriell og læringsaktiviteter som omhandler universell utforming.

Tilskuddsmottakere fra fagskoler vurderer i større grad enn tilskuddsmottakere fra universiteter og vitenskapelige høyskoler / høyskoler, at tilskuddsmidlene har bidratt til endring på rutiner og systemer, at fagmiljøet har tatt i bruk undervisningsmateriell og læringsaktiviteter som omhandler universell utforming, at andre enheter har blitt inspirert til å sett i gang tilsvarende arbeid og at de har fått tilgang på verktøy og virkemidler for å sikre at undervisningen er tilgjengelig for alle studenter. Fagskolene er ofte mindre enheter, og disse resultatene kan tyde på at det er enklere å få til faktisk praksis- og systemendring ved fagskolene enn ved universitetene og de vitenskapelige høyskolene / høyskolene.

Tilskuddsmottakere fra universiteter vurderer på sin side at tilskuddsmidlene i større grad har bidratt til effekter for studentene (at studenter ved relevante studieprogram har fått bedre kunnskap og opplæring, og at de har blitt mer bevisst på universell utforming) enn tilskuddsmottakere fra fagskoler og vitenskapelige høyskoler / høyskoler. Det er flere tilskuddsmottakere ved universiteter som opplever at arbeidet med universell utforming er avhengig av ekstern finansiering for å kunne gjennomføre tiltak, men som også vurderer at tilskuddsmidlene i større grad bidro til å gi dem tilstrekkelig tid og ressurser til å prioritere universell utforming, sammenlignet med tilskuddsmottakere fra fagskoler og vitenskapelige høyskoler / høyskoler. Dette kan tyde på at tilskuddsmidlene i større grad bidrar til at ansatte ved universiteter faktisk får satt av tid til å jobbe med universell utforming sammenlignet med ansatte ved fagskoler og vitenskapelige høyskoler / høyskoler.

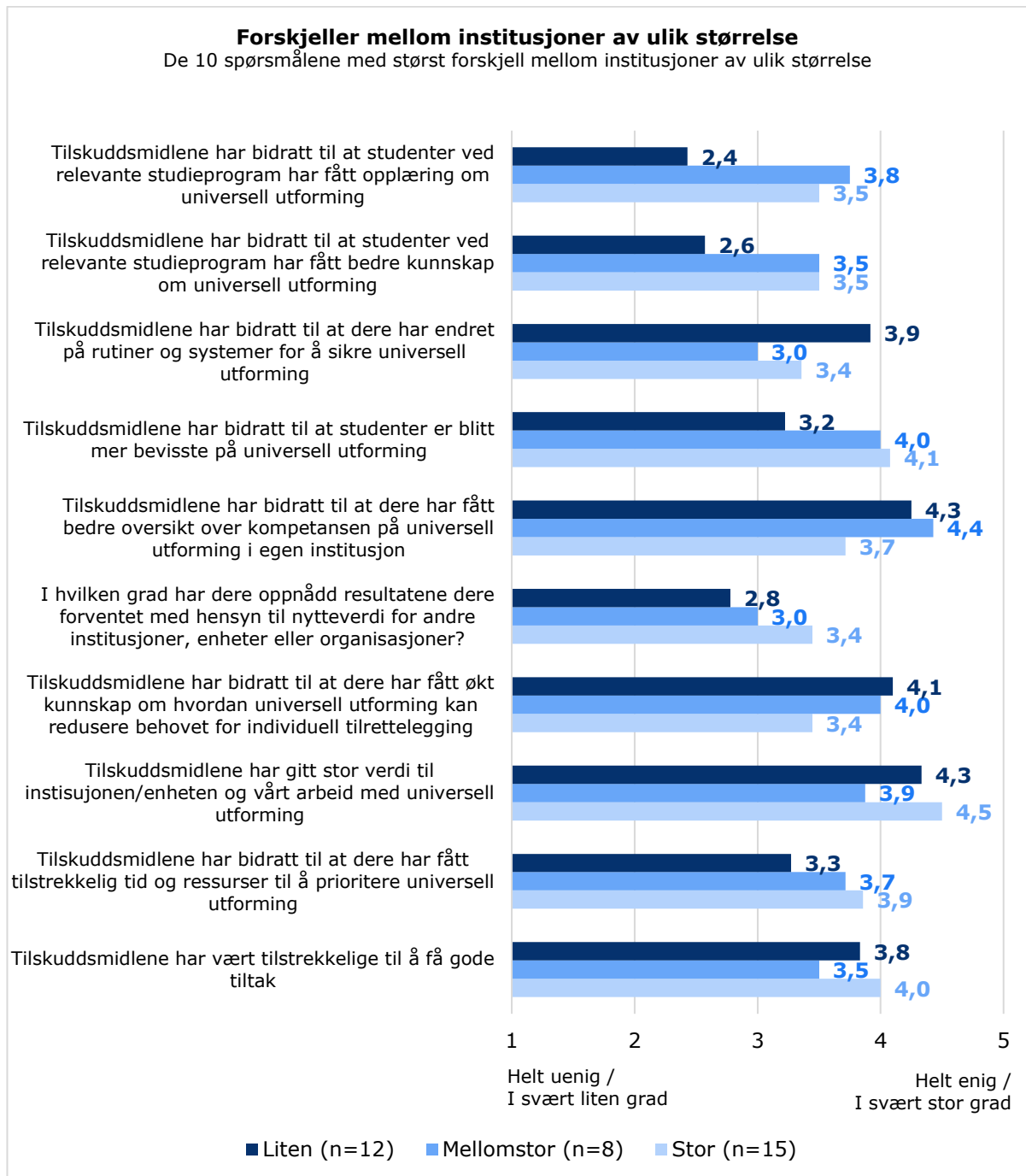
institusjoner opplever dette.²⁹ De vurderer også i mindre grad at tilskuddsmidlene bidro til nytteverdi for andre institusjoner, enheter eller organisasjoner, og at midlene i mindre grad har bidratt til at de har fått tilstrekkelig tid og ressurser til å prioritere universell utforming, sammenlignet med tilskuddsmottakere ved mellomstore og store institusjoner. De opplever imidlertid at tilskuddsmidlene i større grad bidro til endring i rutiner og systemer for å sikre universell utforming.

For de store institusjonene ser vi at de i mindre grad opplever at tilskuddsmidlene bidrar til å avdekke intern kompetanse eller at de får økt kunnskap om hvordan universell utforming bidrar til å minske behovet individuell tilrettelegging. På spørsmål om tilskuddsordningen bidrar til at de har fått bedre oversikt over kompetansen på universell utforming i egen institusjon, vurderer store institusjoner dette lavere sammenlignet med små og mellomstore institusjoner.

Tilskuddsmottakere fra mellomstore organisasjoner vurderer spørsmålene stort sett et sted mellom små og store institusjoner, men opplever i noe høyere grad at tilskuddsordningen bidrar til at de har fått bedre oversikt over kompetansen på universell utforming i egen organisasjon.

²⁹ Det er ingen betydelige forskjeller i fordelingen av type prosjekt (faglige stimuleringsmidler eller læringsmiljømidler) ved institusjoner av ulik størrelse.

Figur 4-7: De 10 spørsmålene med størst forskjell mellom institusjoner av ulik størrelse

5. Oppsummering og vurdering

Samlet sett tyder resultater fra spørreundersøkelsen og funn fra intervjuene på at tilskuddsordningen oppleves nyttig for tilskuddsmottakere. En tydelig trend i dataene er at arbeidet som settes i gang i forbindelse med tilskuddsmidlene oppleves å bidra til økt bevissthet, oppmerksomhet og kompetanse på universell utforming blant ansatte ved institusjonene, samtidig som det styrker arbeidet ved å tilføre en forpliktelse og en legitimitet. Svært mange av tilskuddsmottakerne vurderer at de ikke hadde fått til de samme resultatene uten tilskuddsordningen.

Samtidig tyder resultatene på at effekter utover egne ansatte er begrenset. Resultatene tyder på at erfaringer og resultater i liten grad deles mellom institusjonene. Flere informanter uttrykker et ønske om mer erfaringsdeling mellom tilskuddsmottakere.

Med hensyn til effekter for studentene, tyder resultatene på at arbeidet i mindre grad fører til at studenter får økt kompetanse om universell utforming (særlig for prosjekter med læringsmiljømidler), og relativt få opplever at midlene har bidratt til at institusjonene har fått tilgang på verktøy og virkemidler for å sikre at lokaler og digitale løsninger er tilgjengelig for alle studenter. Dette kan tyde på at effekter fra tilskuddsmidlene ikke fullt ut når ut til studentene. Samtidig vurderer over halvparten av tilskuddsmottakere av læringsmiljømidler at midlene har bidratt til at de har fått tilgang på verktøy og virkemidler for å sikre at *undervisningen* er tilgjengelig for alle studenter. Det kan tyde på at midlene, der det er hensikten, i noe større grad bidrar til et universelt utformet tilbud for studentene.

Resultatene tyder videre på at arbeidet i mindre grad fører til en institusjonalisering av nye rutiner og systemer for å sikre universell utforming. Sett i sammenheng med at mange institusjoner opplever at de er avhengig av ekstern finansiering for å kunne gjennomføre tiltak knyttet til universell utforming, kan dette tyde på manglende forankring av arbeidet på ledernivå.

Samlet sett tyder disse funnene på at arbeidet med universell utforming fremdeles er i en tidlig fase av implementeringsløpet blant institusjonene. Tilskuddsmidlene brukes i arbeid som skaper bevisstgjøring og, til dels, holdningsendring, men har begrensede effekter for institusjonaliseringen av arbeid med universell utforming. Tilskuddsordningen deler ut relativt små summer til gjennomføringen av begrensede prosjekter, og det er således heller ikke å forvente at arbeidet som blir satt i gang som følge av tilskuddsmidlene, skal føre til de helt store systemendringene. Tilskuddsordningen, slik situasjonen er i dag og til tross for begrenset effekt på systemnivå, ser ut til å være et nyttig tilskudd til et større arbeid som må gjøres.

For å svare ut oppdragets problemstillinger:

Addisjonalitet: Har tilskuddsmottakere oppnådd noe med tilskuddet som de ellers ikke hadde oppnådd?

Ja. Både respondentene i spørreundersøkelsen og informantene i intervjuene opplever at de i liten grad ville oppnådd de samme resultatene uten tilskuddet. Dette styrkes av resultater fra spørreundersøkelsen til søkere som fikk avslag. Over halvparten av disse fikk ikke gjennomført prosjektet de søkte om midler til, og kun 5 prosent fikk gjennomført som planlagt.

Resultatene viser også at mange tilskuddsmottakere opplever at midlene bidro til å sette i gang prosesser/arbeid med universell utforming utover det tilskuddet bidro med. Selv om mange av

tildelingene er relativt små, opplever mange av de tildelte midlene forplikter og skaper legitimitet til arbeidet.

Har arbeidet påvirket/skapt interesse hos institusjonen (og i hvilken grad)?

Ja. Det er på dette området vi ser de tydeligste opplevde bidragene fra tilskuddsordningen.

Tilskuddsmottakere opplever i stor grad at ansatte er blitt mer bevisste på universell utforming og at det har økt oppmerksomheten om universell utforming ved institusjonen.

Hva slags prosesser har det satt i gang?

Resultatene fra undersøkelsen tyder på at arbeidet har satt i gang en innsiktsprosess med hensyn til status på arbeidet med universell utforming i egen institusjon. Resultatene tyder på at tilskuddsmottakere har fått bedre kunnskap om status på arbeidet med universell utforming ved egen institusjon – både når det gjelder styrker og svakheter ved eget arbeid, kunnskap om kompetansen på universell utforming og kjennskap til status på universell utforming ved egen institusjon.

Videre tyder resultatene på at mange opplever at midlene bidro til at de utviklet produkter og løsninger som vil bli tatt i bruk fremover, samt at midlene bidro til at de satte i gang prosesser/arbeid med universell utforming utover det tilskuddet bidro med. Det er også mange som opplever at midlene bidro til kontakt med miljøer som jobber med universell utforming som de ikke hadde kontakt med fra før.

Tilskuddsmottakere opplever i mindre grad at midlene bidro til at de fikk tilstrekkelig tid og ressurser til å prioritere universell utforming eller at midlene bidro til at de endret på rutiner og systemer for å sikre universell utforming.

Målbare/synlig effekter

Resultatene fra spørreundersøkelsen viser at de aller fleste tilskuddsmottakere oppgir at de nådde resultatene de forventet med hensyn til effekter for egen organisasjon. Mange av tilskuddsmottakerne opplever at midlene bidro til at fagmiljøet har fått oppdatert kompetanse på universell utforming, i tråd med funnene om økt interesse og oppmerksomhet rundt universell utforming.

Tilskuddsmottakere opplever imidlertid i mindre grad at midlene bidro til tilgang på verktøy og virkemidler for å sikre at undervisning, lokaler og digitale løsninger er tilgjengelig for alle studenter. Mottakere av læringsmiljømidler skiller seg likevel noe ut ved at de i større grad opplever at midlene bidro til tilgjengelig undervisning for alle studenter.

Resultatene tyder videre på at tilskuddsmidlene i mindre grad bidro til at fagmiljøet har tatt i bruk undervisningsmaterieell og læringsaktiviteter som omhandler universell utforming, og at tilskuddsmidlene i mindre grad bidro til kompetanseutvikling for studentene. Her er det imidlertid en vesentlig forskjell mellom vurderingene til tilskuddsmottakere av faglige stimuleringsmidler og tilskuddsmottakere av læringsmiljømidler, der tilskuddsmottakere av læringsmiljømidler vurderer midlenes bidrag til kompetanseutvikling for studentene betydelig lavere enn tilskuddsmottakere av faglige stimuleringsmidler. Tilskuddsmottakere av faglige stimuleringsmidler vurderer imidlertid midlenes bidrag til kompetanseutvikling for studentene relativt lavt (sammenlignet med vurdering av øvrige opplevde effekter av tilskuddsmidlene). Dette kan tyde på at effekter fra midlene ikke fullt ut når frem til studentene.

Samlet tyder resultatene på at arbeidet som ble satt i gang på grunn av tilskuddsmidlene, først og fremst har bidratt til å øke bevissthet, oppmerksomhet og kompetanse på universell utforming

blant ansatte i egen institusjon. Effektene ser ut til å avta noe når det kommer til faktisk praksisendring, til kompetanseutvikling og universell utforming av undervisning, lokaler og digitale løsninger for studenter og til nytteverdi for andre institusjoner, enheter eller organisasjoner.

Vurdering av nytteverdi

Resultatene fra undersøkelsen tyder på at tilskuddsmottakere vurderer at tiden de brukte på søknad og rapportering var tid vel brukt. Mange vurderer også at tilskuddsmidlene var tilstrekkelige for å få gode tiltak, at tilskuddsmidlene har gitt stor verdi til institusjonen/enheten og arbeidet med universell utforming og at det er et effektivt virkemiddel for å styrke arbeidet med universell utforming i sektoren. Det ser likevel ut til å være noen forskjeller på tvers av institusjonsstørrelse, der tilskuddsmottakere fra mellomstore institusjoner, rapporterer om lavere opplevd verdi av ordningen enn små og store institusjoner. Samlet sett tyder likevel funnene på at de fleste tilskuddsmottakere opplever gode resultater fra arbeidet sett opp mot ressursene det krever å administrere tilskuddet.

Vedlegg 1: Spørreundersøkelse

INTRO

I prosjektsøknaden, lå hovedtyngden av prosjektet på læringsmiljømidler eller på faglige stimuleringsmidler?

Vennligst svar for hvert prosjekt som ble gjennomført.

	Læringsmiljømidler	Faglige stimuleringsmidler
{Navn på prosjekt 1}	(1) ☐	(2) ☐
{Navn på prosjekt 2}	(1) ☐	(2) ☐
{Navn på prosjekt 3}	(1) ☐	(2) ☐

Du svarte at dere har søkt om læringsmiljømidler. Hvilke av følgende aktivitetstyper søkte dere om midler til å gjennomføre?

Hvis dere har gjennomført flere prosjekter kan du huke av for flere alternativer.

- (1) Kunnskapsspredning/opplæring/kompetanseheving
- (2) Kunnskapsutvikling
- (3) Utvikling av tjenestetilbud og eller produkter (nye løsninger)
- (4) Utvikling av tjenestetilbud og eller produkter (oppgradering av eksisterende løsninger)
- (5) Kartlegginger
- (6) Kulturendringer/holdningsendringer
- (98) Annet, vennligst spesifiser: _____

Du svarte at dere har søkt om faglig stimuleringsmidler. Hvilke av følgende aktivitetstyper søkte dere om midler til å gjennomføre?

Hvis dere har gjennomført flere prosjekter kan du huke av for flere alternativer.

- (1) Utvikling av undervisningsmateriell og studielitteratur
- (2) Gjennomgang og endring av fagplaner
- (3) Nettverksarbeid/fagsamlinger
- (4) Kompetanseheving av egne ansatte
- (5) Utvikling av mindre kurs / workshops innen et emne
- (6) Studentkonkurranser / støtte til utvikling av studentoppgaver (BA-MA)
- (7) Veiledning/bi-veiledning av studentoppgaver
- (98) Annet, vennligst spesifiser: _____

Tilskuddsmidlene dere søkte om skulle gå til aktiviteter på...

Hvis dere søkte om flere prosjekter kan du huke av for flere alternativer. Vi minner om å ikke skrive personspeifikk eller sensitiv informasjon i kommentarfeltet.

- (1) Institusjonsnivå

- (2) Fakultet
- (3) Institutt
- (4) Administrativ enhet
- (98) Annet, vennligst spesifiser: _____

Hvem var primærmålgruppen for prosjektet?

Hvis dere søkte om flere prosjekter kan du huke av for flere alternativer. Vi minner om å ikke skrive personspeifikk eller sensitiv informasjon i kommentarfeltet.

- (1) Ansatte
- (2) Studenter
- (3) Hele institusjonen
- (4) Annet, vennligst spesifiser: _____

FORMÅL

Formålet med tilskuddsordningen er som følger:

Tilskuddsordningen skal gi økt kompetanse om universell utforming som strategi for inkludering og som faginnhold i høyere utdanning. Formålet med utlysningen er å øke kompetanse, læring og kunnskapsspredning om universell utforming i høyere utdanning.

I hvilken grad opplever du at tilskuddsordningens formål er klart og tydelig definert?

- (1) I svært liten grad
- (2) I liten grad
- (3) I noen grad
- (4) I stor grad
- (5) I svært stor grad
- (99) Vet ikke

SØKNAD OG RAPPORTERING

Omtrent hvor mye tid brukte dere på å...

Hvis dere har sendt flere søknader eller rapportert på flere tildelinger, ta utgangspunkt i den siste søknaden du sendte.

... utarbeide søknad om tilskudd?

- (1) Under ett dagsverk
- (2) 1-3 dagsverk
- (3) 4-5 dagsverk
- (4) Mer enn fem dagsverk
- (99) Vet ikke

... utarbeide rapport med informasjon om måloppnåelse?

- (1) Under ett dagsverk
- (2) 1-3 dagsverk

- (3) 4-5 dagsverk
- (4) Mer enn fem dagsverk
- (99) Vet ikke
- (100) Vi har ikke rapportert ennå

GJENNOMFØRING

Har dere gjennomført aktivitetene dere søkte om midler til?

Vennligst svar for hvert prosjekt som ble gjennomført.

	Ja, gjennomført som planlagt	Ja, gjennomført med mindre endringer	Ja, men gjennomført med større endringer	Ikke gjennomført ennå	Vet ikke
{Navn på prosjekt 1}	(1) ☐	(2) ☐	(3) ☐	(4) ☐	(99) ☐
{Navn på prosjekt 2}	(1) ☐	(2) ☐	(3) ☐	(4) ☐	(99) ☐
{Navn på prosjekt 3}	(1) ☐	(2) ☐	(3) ☐	(4) ☐	(99) ☐

Du svarte at dere har gjennomført med større endringer eller ikke gjennomført ennå. Kan du utdype?

Vi minner om å ikke skrive personspeifikk eller sensitiv informasjon i kommentarfeltet.

Ble prosjektet gjennomført innenfor tidsplanen?

Vennligst svar for hvert prosjekt som ble gjennomført

	Ja	Nei	Ikke gjennomført ennå
{Navn på prosjekt 1}	(1) ☐	(2) ☐	(3) ☐
{Navn på prosjekt 2}	(1) ☐	(2) ☐	(3) ☐
{Navn på prosjekt 3}	(1) ☐	(2) ☐	(3) ☐

Hvorfor ble ikke prosjektet gjennomført innenfor tidsplanen dere søkte om?

Vi minner om å ikke skrive personspesifikk eller sensitiv informasjon i kommentarfeltet.

Var tilskuddsmidlene tilstrekkelig for å gjennomføre prosjektet, eller trengte dere ytterligere finansiering?

Vennligst svar for hvert prosjekt som ble gjennomført. Du kan krysse av for flere svar per prosjekt.

	Ja, tilskuddsmidlene var tilstrekkelig	Nei, vi måtte søke andre tilskuddsordninge r i tillegg	Nei, vi måtte bruke intern finansiering i tillegg
{Navn på prosjekt 1}	(1) ☐	(2) ☐	(3) ☐
{Navn på prosjekt 2}	(1) ☐	(2) ☐	(3) ☐
{Navn på prosjekt 3}	(1) ☐	(2) ☐	(3) ☐

RESULTATER OG EFFEKTER

I lys av erfaringene med tilskuddsmidlene som helhet: I hvilken grad har dere oppnådd resultatene dere forventet med hensyn til...

	I svært liten grad	I liten grad	I noen grad	I stor grad	I svært stor grad	Vet ikke
... effekter for egen institusjon	(1) ☐	(2) ☐	(3) ☐	(4) ☐	(5) ☐	(99) ☐
... nytteverdi for andre institusjoner, enheter eller organisasjoner	(1) ☐	(2) ☐	(3) ☐	(4) ☐	(5) ☐	(99) ☐

Du svarte at dere i stor grad eller svært stor grad oppnådde resultatene dere forventet med hensyn til effekter for egen institusjon. I hvilken grad ville dere oppnådd de samme resultatene uten tilskuddet?

- (1) I svært liten grad
- (2) I liten grad
- (3) I noen grad
- (4) I stor grad
- (5) I svært stor grad

(99) Vet ikke

Du svarte at dere i stor grad eller svært stor grad oppnådde resultatene dere forventet med hensyn til nytteverdi for andre institusjoner, enheter eller organisasjoner. I hvilken grad ville dere oppnådd de samme resultatene uten tilskuddet?

- (1) I svært liten grad
 (2) I liten grad
 (3) I noen grad
 (4) I stor grad
 (5) I svært stor grad
 (99) Vet ikke

I lys av erfaringene med tilskuddsmidlene som helhet: Opplevde dere andre effekter enn de dere forventet?

Vi minner om å ikke skrive personspeifikk eller sensitiv informasjon i kommentarfeltet.

- (1) Ja, vennligst utdyp: _____
 (2) Nei

PÅSTANDER OM PROSESSER OG INTERESSE BLANT INSTITUSJONENE

Nedenfor finner du påstander om i hvilken grad tilskuddsmidlene har bidratt til interesse for universell utforming ved institusjonen, og om det har bidratt til noen endringer rundt deres prosesser, rutiner og systemer.

Vennligst ta stilling til påstandene, og svar kun med utgangspunkt i at en eventuell endring mest sannsynlig skyldes arbeidet som ble igangsatt i forbindelse med tilskuddsmidlene. **Vi ønsker at du tar utgangspunkt i erfaringene med tilskuddsmidlene som helhet:**

Hvor enig eller uenig er du i at tilskuddsmidlene har bidratt til...

	Helt uenig	Uenig	Verken enig eller uenig	Enig	Helt enig	Vet ikke	Ikke relevant
... at ansatte er blitt mer bevisste på universell utforming	(1) ☐	(2) ☐	(3) ☐	(4) ☐	(5) ☐	(99) ☐	(97) ☐
... at studenter er blitt mer bevisste	(1) ☐	(2) ☐	(3) ☐	(4) ☐	(5) ☐	(99) ☐	(97) ☐

på universell utforming

... økt oppmerksomhet om universell utforming ved institusjonen

(1) (2) (3) (4) (5) (99) (97)

Hvor enig eller uenig er du i at tilskuddsmidlene har bidratt til at...

	Helt uenig	Uenig	Verken enig eller uenig	Enig	Helt enig	Vet ikke	Ikke relevant
... dere har fått tilstrekkelig tid og ressurser til å prioritere universell utforming	(1) ☐	(2) ☐	(3) ☐	(4) ☐	(5) ☐	(99) ☐	(97) ☐
... dere har fått avdekket styrker og svakheter ved eget arbeid med universell utforming	(1) ☐	(2) ☐	(3) ☐	(4) ☐	(5) ☐	(99) ☐	(97) ☐
... dere har fått bedre oversikt over kompetansen på universell utforming i egen institusjon	(1) ☐	(2) ☐	(3) ☐	(4) ☐	(5) ☐	(99) ☐	(97) ☐
... dere har fått bedre kjennskap til status på universell utforming i egen institusjon	(1) ☐	(2) ☐	(3) ☐	(4) ☐	(5) ☐	(99) ☐	(97) ☐
... andre enheter (internt eller	(1) ☐	(2) ☐	(3) ☐	(4) ☐	(5) ☐	(99) ☐	(97) ☐

eksternt) har blitt inspirert til å sette i gang tilsvarende arbeid rundt universell utforming	(1)	☐	(2)	☐	(3)	☐	(4)	☐	(5)	☐	(99)	☐	(97)	☐
... dere har satt i gang prosesser/arbeid med universell utforming utover det tilskuddet bidro med	(1)	☐	(2)	☐	(3)	☐	(4)	☐	(5)	☐	(99)	☐	(97)	☐
Hvor enig eller uenig er du i at tilskuddsmidlene har bidratt til at...														
	Helt uenig		Uenig		Verken enig eller uenig		Enig		Helt enig		Vet ikke		Ikke relevant	
... dere har endret på rutiner og systemer for å sikre universell utforming	(1)	☐	(2)	☐	(3)	☐	(4)	☐	(5)	☐	(99)	☐	(97)	☐
... dere har utviklet produkter og løsninger som vil bli tatt i bruk fremover	(1)	☐	(2)	☐	(3)	☐	(4)	☐	(5)	☐	(99)	☐	(97)	☐
... dere har fått kontakt med miljøer som jobber med universell utforming som dere ikke hadde kontakt med før	(1)	☐	(2)	☐	(3)	☐	(4)	☐	(5)	☐	(99)	☐	(97)	☐

EFFEKTER AV TILSKUDD I LYS AV HENSIKTEN MED KOMPETANSEHEVINGSPROGRAMMET

Vi ønsker at du tar utgangspunkt i erfaringene med tilskuddsmidlene som helhet:

I hvilken grad opplever du at tilskuddsmidlene har bidratt til at dere har fått ...

	I svært liten grad	I liten grad	I noen grad	I stor grad	I svært stor grad	Vet ikke	Ikke relevant
... økt kunnskap om hvordan universell utforming kan redusere behovet for individuell tilrettelegging	(1) ☐	(2) ☐	(3) ☐	(4) ☐	(5) ☐	(99) ☐	(97) ☐
... tilgang på verktøy og virkemidler for å sikre at undervisningen er tilgjengelig for alle studenter	(1) ☐	(2) ☐	(3) ☐	(4) ☐	(5) ☐	(99) ☐	(97) ☐
... tilgang på verktøy og virkemidler for å sikre at lokaler og digitale løsninger er tilgjengelig for alle studenter	(1) ☐	(2) ☐	(3) ☐	(4) ☐	(5) ☐	(99) ☐	(97) ☐

I hvilken grad opplever du at tilskuddsmidlene har bidratt til at ...

	I svært liten grad	I liten grad	I noen grad	I stor grad	I svært stor grad	Vet ikke	Ikke relevant
... fagmiljøet har fått oppdatert kompetanse på universell utforming	(1) ☐	(2) ☐	(3) ☐	(4) ☐	(5) ☐	(99) ☐	(97) ☐

... fagmiljøet har tatt i bruk undervisningsmaterie iell og læringsaktiviteter som omhandler universell utforming	(1) ☐ (2) ☐ (3) ☐ (4) ☐ (5) ☐ (99) ☐ (97) ☐
... studenter ved relevante studieprogram har fått opplæring om universell utforming	(1) ☐ (2) ☐ (3) ☐ (4) ☐ (5) ☐ (99) ☐ (97) ☐
... studenter ved relevante studieprogram har fått bedre kunnskap om universell utforming	(1) ☐ (2) ☐ (3) ☐ (4) ☐ (5) ☐ (99) ☐ (97) ☐

Vil du utdype eller tilføye noe som tilskuddsmidlene har bidratt til?

Vi minner om å ikke skrive persons spesifikk eller sensitiv informasjon i kommentarfeltet.

Ville dere gjennomført prosjektet uavhengig av om dere fikk tilskuddsmidlene eller ikke?

Vennligst svar for hvert prosjekt som ble gjennomført.

	Ja, vi ville gjennomført som planlagt	Ja, men gjennomført med mindre endringer	Ja, men gjennomført med større endringer	Nei	Vet ikke
{Navn på prosjekt 1}	(1) ☐	(2) ☐	(3) ☐	(4) ☐	(99) ☐
{Navn på prosjekt 2}	(1) ☐	(2) ☐	(3) ☐	(4) ☐	(99) ☐
{Navn på prosjekt 3}	(1) ☐	(2) ☐	(3) ☐	(4) ☐	(99) ☐

OPPLEVD NYTTE AV TILSKUDET

Hvor enig eller uenig er du i følgende påstander om tilskuddsordningen generelt:

	Helt uenig	Uenig	Verken enig eller uenig	Enig	Helt enig	Vet ikke
Tilskuddsmidlene har vært tilstrekkelige til å få gode tiltak	(1) ☐	(2) ☐	(3) ☐	(4) ☐	(5) ☐	(99) ☐
Tiden vi la inn i søknad og rapportering var tid vel brukt	(1) ☐	(2) ☐	(3) ☐	(4) ☐	(5) ☐	(99) ☐
Tilskuddsmidlene har gitt stor verdi til institusjonen/enheten og vårt arbeid med universell utforming	(1) ☐	(2) ☐	(3) ☐	(4) ☐	(5) ☐	(99) ☐

DISSE SPØRSMÅLENE ER KUN STILT TIL SØKERE SOM HAR FÅTT AVSLAG PÅ EN ELLER FLERE SØKNADER

NÅ GÅR VI OVER TIL SØKNADENE DU HAR FÅTT AVSLAG PÅ

INTRO

I prosjektsøknaden, lå hovedtyngden av prosjektet på læringsmiljømidler eller på faglige stimuleringsmidler?

Vennligst svar for hvert prosjekt som ble gjennomført.

	Læringsmiljømidler	Faglige stimuleringsmidler
{Navn på prosjekt 1}	(1) ☐	(2) ☐
{Navn på prosjekt 2}	(1) ☐	(2) ☐
{Navn på prosjekt 3}	(1) ☐	(2) ☐

Du svarte at dere har søkt om læringsmiljømidler. Hvilke av følgende aktivitetstyper søkte dere om midler til å gjennomføre?

Hvis dere søkte om flere prosjekter kan du huke av for flere alternativer.

- (1) Kunnskapsspredning/opplæring/kompetanseheving
- (2) Kunnskapsutvikling
- (3) Utvikling av tjenestetilbud og eller produkter (nye løsninger)
- (4) Utvikling av tjenestetilbud og eller produkter (oppgradering av eksisterende løsninger)
- (5) Kartlegginger
- (6) Kulturendringer/holdningsendringer
- (98) Annet, vennligst spesifiser: _____

Du svarte at dere har søkt om faglig stimuleringsmidler. Hvilke av følgende aktivitetstyper søkte dere om midler til å gjennomføre?

Hvis dere søkte om flere prosjekter kan du huke av for flere alternativer.

- (1) Utvikling av undervisningsmateriell og studielitteratur
- (2) Gjennomgang og endring av fagplaner
- (3) Nettverksarbeid/fagsamlinger
- (4) Kompetanseheving av egne ansatte
- (5) Utvikling av mindre kurs / workshops innen et emne
- (6) Studentkonkurranser / støtte til utvikling av studentoppgaver (BA-MA)
- (7) Veiledning/bi-veiledning av studentoppgaver
- (98) Annet, vennligst spesifiser: _____

Tilskuddsmidlene dere søkte om skulle gå til aktiviteter på...

Hvis dere søkte om flere prosjekter kan du huke av for flere alternativer. Vi minner om å ikke skrive personspeifikk eller sensitiv informasjon i kommentarfeltet.

- (1) Institusjonsnivå
- (2) Fakultet
- (3) Institutt
- (4) Administrativ enhet
- (98) Annet, vennligst spesifiser: _____

Hvem var primærmålgruppen for prosjektet?

Hvis dere søkte om flere prosjekter kan du huke av for flere alternativer. Vi minner om å ikke skrive personspeifikk eller sensitiv informasjon i kommentarfeltet.

- (1) Ansatte
- (2) Studenter
- (3) Hele institusjonen
- (98) Annet, vennligst spesifiser: _____

SØKNAD

Omtrent hvor mye tid brukte dere på å utarbeide søknad om tilskudd?

Hvis dere har sendt flere søknader, ta utgangspunkt i den siste søknaden du sendte.

- (1) Under ett dagsverk
- (2) 1-3 dagsverk
- (3) 4-5 dagsverk
- (4) Mer enn fem dagsverk
- (99) Vet ikke

GJENNOMFØRING

Har dere gjennomført aktivitetene dere søkte om midler til som planlagt selv om dere ikke mottok tilskuddsmidler?

Vennligst svar for hvert prosjekt dere søkte om.

	Gjennomf ørt som planlagt	Gjennomf ørt med mindre endringer	Gjennomf ørt med større endringer	Ikke gjennomf ørt	Vet ikke	Ikke relevant
{Navn på prosjekt 1}	(1) ☐	(2) ☐	(3) ☐	(4) ☐	(99) ☐	(97) ☐
{Navn på prosjekt 2}	(1) ☐	(2) ☐	(3) ☐	(4) ☐	(99) ☐	(97) ☐
{Navn på prosjekt 3}	(1) ☐	(2) ☐	(3) ☐	(4) ☐	(99) ☐	(97) ☐

Du svarte at dere fikk gjennomført aktivitetene dere søkte om midler til som planlagt eller med mindre endringer selv om dere ikke mottok tilskuddsmidler. Kan du utdype?

Vi minner om å ikke skrive personspesifikk eller sensitiv informasjon i kommentarfeltet.

Du svarte at dere gjennomførte aktivitetene dere søkte om midler til med større endringer eller ikke etter planen. Kan du utdype?

Vi minner om å ikke skrive personspesifikk eller sensitiv informasjon i kommentarfeltet.

Du svarte at dere gjennomførte aktivitetene dere søkte om midler til med større endringer eller ikke etter planen. Er det aktuelt å søke om midler på nytt?

- (1) Ja

- (2) Nei
 (99) Vet ikke
 (97) Ikke relevant

AVSLAG

Formålet med tilskuddsordningen er som følger:

Tilskuddsordningen skal gi økt kompetanse om universell utforming som strategi for inkludering og som faginnhold i høyere utdanning. Formålet med utlysningen er å øke kompetanse, læring og kunnskapsspredning om universell utforming i høyere utdanning.

I hvilken grad opplever du at...

	I svært liten grad	I liten grad	I noen grad	I stor grad	I svært stor grad	Vet ikke
	(1) ☐	(2) ☐	(3) ☐	(4) ☐	(5) ☐	(99) ☐
... tilskuddsordningens formål er klart og tydelig definert?	(1) ☐	(2) ☐	(3) ☐	(4) ☐	(5) ☐	(99) ☐
... dere fikk tydelig tilbakemelding på hvorfor dere fikk avslag på søknaden deres?	(1) ☐	(2) ☐	(3) ☐	(4) ☐	(5) ☐	(99) ☐

Du svarte at dere i liten eller svært liten grad fikk tydelig tilbakemelding på hvorfor dere fikk avslag på søknaden deres. Kan du utdype?

Vi minner om å ikke skrive personspesifikk eller sensitiv informasjon i kommentarfeltet.

OPPLEVD NYTTE AV TILSKUDDSORDNINGEN

På de følgende sidene kommer det noen spørsmål om tilskuddsordningen generelt.

Hvor enig eller uenig er du i følgende påstander om tilskuddsordningen generelt:

Helt uenig Uenig Verken enig eller uenig Enig Helt enig Vet ikke

Tilskuddsordningen er et effektivt virkemiddel for å styrke arbeidet med universell utforming i sektoren	(1)	☐	(2)	☐	(3)	☐	(4)	☐	(5)	☐	(99)	☐
Det er andre virkemidler enn tilskuddsordningen som ville ha vært mer effektive for å styrke arbeidet med universell utforming i sektoren	(1)	☐	(2)	☐	(3)	☐	(4)	☐	(5)	☐	(99)	☐
Arbeidet med universell utforming er avhengig av ekstern finansiering for å kunne gjennomføre tiltak	(1)	☐	(2)	☐	(3)	☐	(4)	☐	(5)	☐	(99)	☐

Du svarte at det er andre virkemidler enn tilskuddsordningen som vil vært mer effektiv for å styrke arbeidet med universell utforming i UH-sektoren. Kan du utdype?

Vi minner om å ikke skrive personspeifikk eller sensitiv informasjon i kommentarfeltet.

DETTE SPØRSMÅLET BLE STILT TIL ALLE SØKERE

Generelt sett om tilskuddsordningen:

På en skala fra 1 til 10, der 1 er at tilskuddsordningen har flere tilskuddsmottakere, mindre summer som blir tildelt hvert prosjekt og enklere søknadsprosess og 10 er at tilskuddsordningen har færre tilskuddsmottakere, større summer som blir tildelt hvert prosjekt og mer omfattende søknadsprosess, hva opplever du som mest hensiktsmessig?

- (1) 1 - Flere tilskuddsmottakere, mindre summer og enklere søknadsprosess
- (2) 2
- (3) 3
- (4) 4
- (5) 5
- (6) 6
- (7) 7
- (8) 8
- (9) 9

(10) 10 - Færre tilskuddsmottakere, større summer og mer omfattende søknadsprosess

ANNET

Har du andre kommentarer om tilskuddsordningen, arbeidet med universell utforming eller denne undersøkelsen?

Vi minner om å ikke skrive personspeifikk eller sensitiv informasjon i kommentarfeltet.

AVSLUTNING

Tusen takk for din deltakelse!

Dine svar er nå lagret, og du kan gå ut av undersøkelsen ved å trykke «avslutt» eller lukke vinduet.

Dersom du ønsker å lagre eller skrive ut din besvarelse, kan du trykke på utskriftsikonet:

Vedlegg 2: Intervjuguide

INTRODUKSJON	
<p>Rambøll gjennomfører på oppdrag for Direktoratet for høyere utdanning og kompetanse (HK-dir) en undersøkelse om kompetansehevingsprogrammet for universell utforming av høyere utdanning og høyere yrkesfaglig utdanning.</p> <p>Formålet med denne undersøkelsen er å få kunnskap om hva tilskuddsmidlene har bidratt til hos universiteter, høyskoler og fagskoler som har mottatt tilskudd fra kompetansehevingsprogrammet. Vi er særlig interessert i å undersøke hva institusjonene har oppnådd med tilskuddet som man ellers ikke ville oppnådd.</p> <p>Vi vil stille deg spørsmål om din erfaring med å søke tilskudd fra kompetansehevingsprogrammet, hvordan dere har gjennomført prosjektene dere fikk tilskudd til, hvilke effekter dere ser av arbeidet som ble satt i gang og om dere opplever at tilskuddsordningen er hensiktsmessig for å styrke arbeidet med universell utforming.</p> <p>I den ferdige rapporten vil din institusjon ble presentert med noen kjennetegn knyttet til institusjonstype, størrelse, og type tiltak dere har søkt tilskuddsmidler om. Vi ønsker å bruke informasjon, innspill og eventuelle sitater fra intervjuet. Hvis vi tar i bruk sitater hvor din organisasjon kan gjenkjennes, vil du få mulighet til en sitatsjekk.</p>	
Dato:	
Konsulent:	
Informant:	
Innledning	
Kan du kort fortelle litt om deg selv og din rolle på [institusjonen]?	
<p>Slik vi forstår det har dere mottatt tilskuddsmidler til å gjennomføre følgende prosjekt(er)</p> <ul style="list-style-type: none"> • Navn på prosjekt <p><i>Til de som også har fått avslag:</i> Slik vi forstår det har dere også fått avslag på noen prosjekter, slik som * navn på prosjekt</p>	
Kan du kort fortelle oss om hvorfor dere ønsket å gjennomføre disse prosjektene?	
Søknad og gjennomføring	
<p>Hvordan opplevde du søknadsprosess for å søke tilskuddsmidler fra kompetansehevingsprogrammet?</p> <ul style="list-style-type: none"> - Var det enkelt eller utfordrende å forstå hvilke prosjekter man kunne søke støtte for og ikke? - Var det enkelt eller utfordrende å forstå hva som skulle inkluderes i søknaden? - Var kriteriene for tildelingen tydelige eller utfordrende å forstå? 	

<ul style="list-style-type: none"> - Opplever du at søknadsprosessen var tidkrevende eller ikke? 	
<p>Søkte dere flere tilskuddsordninger for å gjennomføre prosjektet/ene?</p> <ul style="list-style-type: none"> - Hvis ja: hvilke? - Hvis nei: gjennomførte dere prosjektet/ene kun på tilskuddsmidler fra kompetansehevingsprogrammet eller var noe også egenfinansiert? 	
<p>Gjennomførte dere prosjektet/ene som planlagt?</p> <ul style="list-style-type: none"> - Hvorfor/hvorfor ikke? - Hvis nei: hva ble eventuelt endret? 	
<p>Ville dere gjennomført prosjektet/ene uten midlene fra kompetansehevingsprogrammet?</p> <ul style="list-style-type: none"> - Hvorfor/hvorfor ikke? 	
<p><i>Til de som også har fått avslag:</i> Gjennomførte dere prosjektet/ene dere søkte om selv om dere ikke fikk tilskuddsmidler?</p> <ul style="list-style-type: none"> - Hvorfor/hvorfor ikke? - Hvordan ble de gjennomført? 	
<p>Resultater og effekter</p>	
<p>Har dere gjennomført evalueringer av noe slag?</p> <ul style="list-style-type: none"> - I forbindelse med sluttrapporten? I tillegg til det dere gjorde for å skrive sluttrapporten? - Hvorfor/hvorfor ikke? - Hvis ja: hvilke? Hva viste disse evalueringene? 	
<p>Hvilke effekter ser dere internt på deres institusjon av prosjektet/ene dere satt i gang gjennom tilskuddsmidlene?</p> <ul style="list-style-type: none"> - Gi gjerne konkrete eksempler - Hvordan bidro tilskuddsmidlene til disse effektene? Var det andre ting som kan ha vært med å fremme disse effektene? 	
<p>Hvilke effekter ser dere hos andre institusjoner av prosjektet/ene dere satt i gang gjennom tilskuddsmidlene?</p> <ul style="list-style-type: none"> - Gi gjerne konkrete eksempler - Hvordan bidro tilskuddsmidlene til disse effektene? Var det andre ting som kan ha vært med å fremme disse effektene? 	
<p>Har dere sett effekter av prosjektene som dere ikke forventet?</p> <ul style="list-style-type: none"> - Hvilke? 	
<p>Ville dere oppnådd de samme effektene du har fortalt om, uten tilskuddsmidlene fra kompetansehevingsprogrammet?</p> <ul style="list-style-type: none"> - Hvorfor/hvorfor ikke? 	

<p>Opplever du at prosjektet/ene har påvirket prosesser dere har rundt arbeidet med universell utforming?</p> <ul style="list-style-type: none"> - Hvorfor/hvorfor ikke? - Hvilke prosesser? På hvilken måte? Kan du gi et eksempel - På hvilken måte bidro tilskuddsmidlene til dette? Er det også andre ting som kan ha påvirket disse prosessene? 	
<p>Opplever du at prosjektet/ene har påvirket interessen for universell utforming hos dere?</p> <ul style="list-style-type: none"> - Hvorfor/hvorfor ikke? - På hvilken måte? - Blant hvem? - Kan du gi et eksempel? - På hvilken måte bidro tilskuddsmidlene til dette? Er det også andre ting som kan ha påvirket interessen for universell utforming? 	
<p>Nå som prosjektet/ene er avsluttet: Videreføres arbeidet som er satt i gang?</p> <ul style="list-style-type: none"> - Hvis ja: hva videreføres? - Hvis nei: hvorfor ikke? - Hva er muligheter og utfordringer i det videre arbeidet? 	
<p>Hvis dere skulle begynt på nytt med både søknad og prosjektgjennomføring:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Er det noe dere ville gjort annerledes? Gi gjerne eksempler 	
<p>Verdi av tid brukt på søknad og tilskudd</p>	
<p>Hvordan opplevde dere prosessen med å rapportere på resultatene av prosjektarbeidet?</p> <ul style="list-style-type: none"> - Opplever du at rapporteringsprosessen var tidkrevende? 	
<p>Opplever du at tiden og ressursene dere la inn søknad og rapporteringsprosessen var verdt det dere fikk ut av tilskuddsmidlene?</p> <ul style="list-style-type: none"> - Hvorfor/hvorfor ikke? 	
<p>Om tilskuddsordningen</p>	
<p>Bidrar tilskuddsordningen til varige effekter rundt arbeidet med universell utforming?</p> <ul style="list-style-type: none"> - Hvorfor/hvorfor ikke? - Hva skal til for å få til varige effekter? 	
<p>Er det behov for justeringer for at tilskuddsordningen skal gi bedre effekter i arbeidet med universell utforming?</p> <ul style="list-style-type: none"> - Hvis ja: hvilke? - Hvis nei: hvorfor ikke? <p><i>Til intervjuer: alternativt kan det være færre tilskuddsmottakere, men større tilskudd per prosjekt. Dette vil igjen gi større rapporteringskrav.</i></p>	
<p>Er det andre virkemidler som er mer hensiktsmessige enn tilskuddsordningen for å</p>	

styrke arbeidet med universell utforming i sektoren? - Hvilke?	
Hva trenger utdanningsinstitusjonene for å jobbe med universell utforming fremover?	
Avslutning	
<ul style="list-style-type: none">Er det noe mer dere ønsker å fortelle rundt dette teamet som vi ikke har spurt dere om, men som dere tenker er nyttig å ta med?	
Tusen takk for gode innspill! Ta gjerne kontakt i ettertid hvis du har spørsmål eller kommer på noe du vil legge til 😊	